

glasilo delavcev
sozd
revirski
energetski kombinat
edvarda kardelja

Celje - skladišče

D-Per

539/1983

1119830997,4

COBISS

OSREDNJA KNJ. CELJE

april 1983

leto XIX

št. 4

srečno

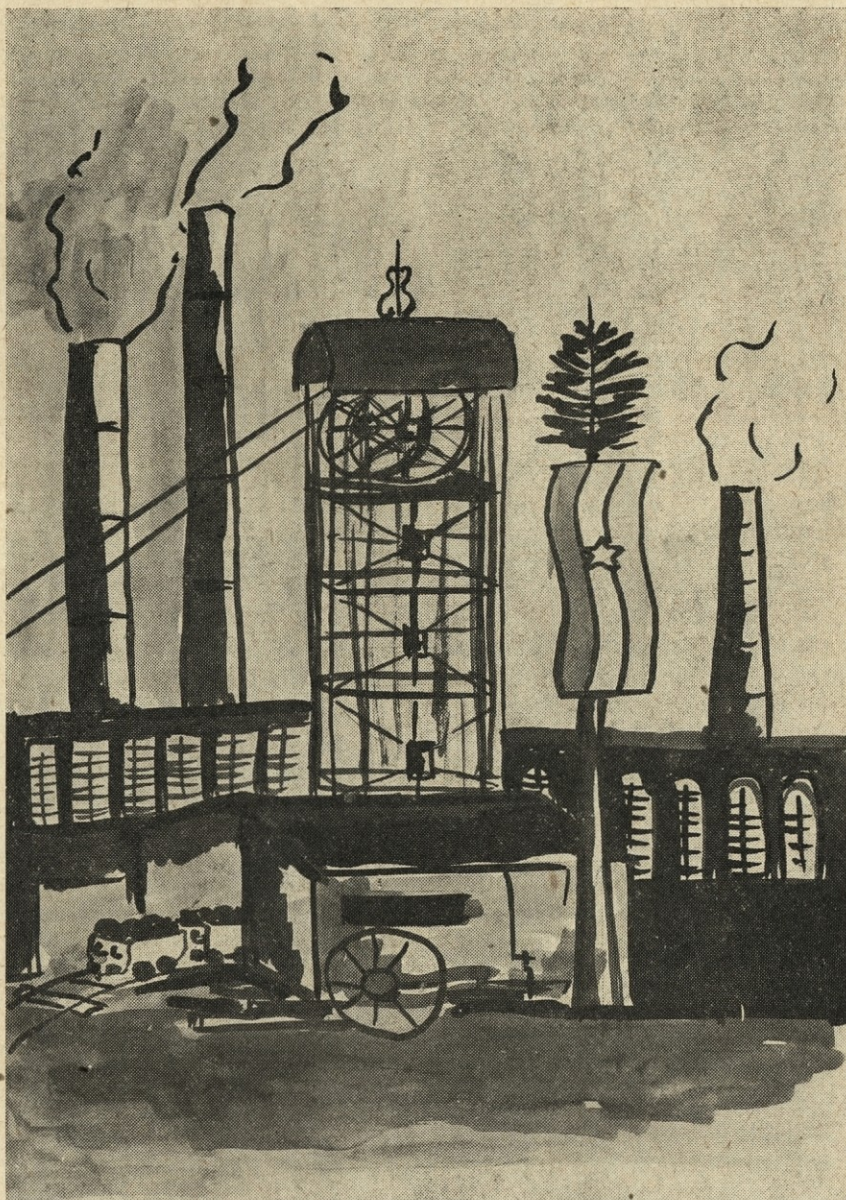
Vsem delavcem, združenim v temeljnih organizacijah združenega dela in delovnih skupnostih Zasavskih premogovnikov, Termoelektrarne Trbovlje, Rudarske gradbene dejavnosti, Industrijskih montažnih delavnic in enovitih delovnih organizacij rudnikov Kanižarica, Senovo in Laško, SOZD Revirski energetski kombinat Edvarda Kardelja, čestitamo k prazniku dela 1. maja in prazniku ustanovitve Osvobodilne fronte slovenskega naroda 27. aprila.

Samoupravni in poslovodni organi ter družbenopolitične organizacije REK EK

Prvi Maj včeraj in danes

Prvi maj je praznik vseh delovnih ljudi in simbol borbe proletariata za delavske in kmečke pravice nas vseh.

Težak je bil začetek naših prednikov, da so nam izborili socialne, moralne in politične pravice, ki jih še sedaj uživamo. Marsikdo izmed

Metod Lavrini: Rudarska simbolika, risba, tuš

starejših rodov se še spominja tistih časov.

Prva, ki je upala v svetu pokazati težnje in oblast delavcev, je bila skupina proletariata v Chicagu, ki je pokazala s pohodom na ulice s svojimi parolami in proletarsko zastavo, in s tem svoja mišljenja o oblasti »oblast delavcu — proletarcu«.

Tudi Zasavje ni ostalo prekrizanih rok. Že leta 1919 zasledimo v Revirjih prve množične prvomajske shode. Ljudje so prišli na ulice, nosili so parole, s katerimi so protestirali proti izkoriščanju in nizkim mezdnam takratne premogokopne družbe. Delavci so se že v tistih časih zavedali, da si bodo morali večji kos kruha in boljši jutri izbojevati sami. Tako so organizirali shode, ki so bili v tistih časih prepovedani. Da pa so se lažje sestajali, so organizirali nekaj kulturnih društev, kot so bila številna pevska, dramska in športna društva. Pod okriljem teh društev so se delavci sestajali in se dogovarjali za vse akcije. Pripravljali in prirejali so veliko nastopov in s tem pomagali in dali svoj pečat k praznovanju 1. maja.

Takratna oblast s to obliko dejavnosti delavcev ni bila zadovoljna, zato je to proslavljanje 1. maja čez nekaj let ukinila in prepovedala.

Ker so bile v Zasavju močne žandarmarijske postaje, so se delavci odločili, da svoj praznik praznujejo v hribih, kjer je bilo še bolj sproščeno in praznično vzdušje. Na ta praznik so se pripravljali v Revirjih po več mesecev. Komaj so čakali trenutka, ko jih je iz zasluženega počitka predramila budnica, kljub utrujenemu telesu so se odpravili v hribe na tako težko pričakovani shod — *shod delavcev graditeljev boljšega jutri!*

Shoda so se udeležili tudi aktivisti KP. Ti so delavce sproti seznanjali z gibanjem in borbo ter smernicami proletariata v svetu.

V II. svetovni vojni so se delavci zavedali predvsem »osvoboditi deželo in postaviti delavski razred na oblast«, ker samo tako bodo lahko o »velikosti kruha« odločali sami.

Veliko borcev za delavske pravice so v takratnih časih zaprli, pobili, samo zato, ker so hoteli 1. maj proslavljati na svečan način s izobešanjem zastav in shodi. To pa oku-

patorju ni bilo po volji, ni hotel, da bi bili delavci seznanjeni z dogajanjem po svetu, kjer se je dejavnost proletariata zelo razbohotila.

Takoj po vojni pa je bilo praznovanje 1. maja nekaj enkratnega. Praznovali smo osvoboditev in zmago delavcev nad agresorjem, delavci so v tem trenutku z navdušenjem pokazali, da so dočakali tisto, za kar so bili preganjani in so se dolga leta krvavo borili.

Mladinci so organizirali po opravljenem »šihtu« udarniške akcije, da so pripomogli k še bolj svečanemu praznovanju 1. maja. Organizirali so kulturne prireditve. Tako so mladi pokazali starejšim rodovom, da njihova borba za lepši jutri ni bila zaman, s tem so jim tudi pokazali svojo hvaležnost, da imajo boljše pogoje dela in »večji kos kruha.«

Danes je praznovanje tega praznika zelo organizirano. V vsaki KS imajo odbor, da se primerno pripravijo na to praznovanje.

Na večer pred 1. majem zagorijo kresovi, hišni sveti poskrbijo, da na hišah zaplapolajo zastave, organizirajo množične zabave, kar zbliža ljudi, in na katerih izrazijo želje in mnenja po *boljšem jutri*. Tako se vse bolj utrjujejo vezi med delavci, saj to je bila želja voditeljev in pobudnikov, ki so osnovali ta praznik.

Želim, da bi ga praznovali še mnogo let v miru in v takih delovnih pogojih, kot ga snuje sedanji sindikat, ker je le ta danes nosilec delavskih pobud in želja.

Vsem sodelavcem v kombinatu želim v imenu koordinacijskega odbora Osnovne organizacije Zveze sindikatov, da bi še mnogo let praznovali 1. maj s proizvodnimi uspehi in z večjo produktivnostjo pripomogli k ublažitvi energetske krize.

Naj živi 1. maj, praznik vseh naprednih delavcev v svetu.

Rudi Kreže

Ob prazniku OF

Osvobodilna fronta je v težkih in odločujočih zgodovinskih časih prinesla v slovensko nacionalno politiko nov duh in nove metode v boju za resnične nacionalne interese.

Naučila je slovensko ljudstvo nepomirljivosti v borbi proti vsakršnim sovražnikom, naučila ga je zanašati se na svoje lastne sile, in te sile neprestano razvijati dalje, usklajala je slovensko politiko z velikimi družbenimi procesi tedanje dobe, z veliko perspektivo, ki se je tedaj odpirala vsemu človeštvu.

OF se je borila za osvoboditev in združitev vseh Slovencev, za preoblikovanje slovenskega narodnega značaja, za nov lik aktivnega slovenstva, za slogo in enotnost narodov Jugoslavije na podlagi uveljavljanja pravice do samoodločbe.

Ob razsulu stare jugoslovanske oblasti je bila OF edina široko organizirana sila, ki je bila sposobna prevzeti ljudsko oblast v svoje roke in učinkovito uresničevati njene naloge.

Vsi ti vidiki organizacije in delovanja so prišli jasno do izraza v znamenitih temeljnih točkah OF, sprejetih v novembru 1941 in januarju 1942, v Dolomitski izjavi osnovnih skupin OF leto kasneje kot tudi v programu temeljnih točk, sprejetih na prvem kongresu OF po osvoboditvi, ki pravzaprav pomeni oceno uresničevanja temeljnih točk iz začetnega obdobja OF in njihovo dopolnitev za učinkovito vlogo OF v obnovi in graditvi razrušene domovine.

Vprašanja bratstva in enotnosti so še danes v središču graditve našega političnega sistema ter vsakodnevne političnega dogajanja. Iz tako postavljenih nalog v obrambi ter tesne naslonitve na izkušnje osvobodilnega boja je zrasla naša sodobna zamisel splošnega ljudskega odpora.

Prav tako lahko rečemo in trdimo glede doslednega nasprotovanja v današnjem času vsakršni obliki šovinizma, utrjevanja in razvoja

ljudskih odborov ter aktivizacije najširših ljudskih množic, pri čemer je zaslutiti zasnovo sedanje delegatske ureditve.

Skozi vse to, skozi vsebino teh točk, pa se kaže tudi v prizadevanjih za vsestranski, vsebinski raz-

voj ljudske demokracije, ki se danes v spremenjenih razmerah in večjih možnostih kaže kot prizadevanje za uveljavitev demokratičnega pluralizma samoupravnih interesov, na drugi strani pa za hitrejši razvoj Socialistične zveze delovnega ljud-

stva, ki je v tem okviru in na podobnih izhodiščih prevzela in razvila demokratično in humano dediščino Osvobodilne fronte slovenskega naroda.

Albin Hauptman

Problematika bodočega razvoja rudnika Senovo

Planiranje bodočega razvoja rudnika Senovo je postalo aktualno zopet v letu 1979, ko je energetska situacija narekovala potrebo po večjem izkopu premoga. Energetske bilance so ponovno vključevale rjavi premog iz rudnika Senovo tako za potrebe široke potrošnje, industrije kakor tudi za proizvodnjo toplotne in električne energije.

Razvojni plan smo na rudniku izvajali v skladu z vsemi potrebami in zahtevami. Za prvi dve leti planskega obdobja 1981-1985 smo načrtovali nadaljevanje odpiranja zaloga premoga med koto 132 in koto 102, kar smo v predvidenih rokih tudi uresničili. Žal pa fizičnemu planu investicij ni sledila tudi planirana dinamika financiranja, zato je bilo treba finančne težave premoščati s sredstvi lastne amortizacije, zaradi česar so nastopale težave pri izvajanju potreb enostavne reprodukcije in ohranjanju likvidnosti.

Vzporedno z izvajanjem planiranih investicij smo v prvih dveh letih tega planskega srednjeročnega obdobja zbirali in pripravljali potrebne študije, idejne rešitve, podatke in informacije za izdelavo investicijske dokumentacije, ki je bila potrebna za odobravanje in sprejemanje odločitev o odpiranju zaloga premoga v našem rudniku med koto 102 in koto 52. Premogov sloj je v tem trenutku, odprt do globine kote 102, kar omogoča proizvodnjo premoga v višini 120.000 ton sepa-

riranega premoga do konca leta 1985. Do konca tega leta je potrebno opraviti vsa odpiralna in pripravljalna dela med koto 102 in koto 52, da bi se kontinuiteta proizvodnje nadaljevala tudi po letu 1985. Investicijski program Odpiranje zaloga premoga v Rudniku rjavega premoga Senovo med koto 102 in koto 52 pa poleg vlaganj v odpiralna dela vsebuje tudi investicije za modernizacijo odkopnega pridobivanja, rekonstrukcijo visoko napetostnega omrežja, ki se že nahaja na udornem področju, ter investicije v suho predklasiranje rovnega premoga na separaciji.

Že izdelava investicijskega programa, ki smo ga naročili pri DS TSO, je močno kasnila kljub temu, da smo posredovali vse potrebne študije, idejne projekte, podatke in informacije, ki so potrebne za izdelavo te investicijske dokumentacije. Tako je bila revizija investicijskega programa opravljena šele v avgustu 1982, nato pa se je obravnavanje in sprejemanje tega programa ustavilo na seji Odbora za razvoj DS SOZD EGS dne 19. septembra 1982. Glavni razlogi so bili v pomanjkanju finančnih sredstev, ki bi se po mnenju Odbora za razvoj morala pridobiti iz tranš, s katerimi bo SOZD REK Edvarda Kardelja razpolagal v letih 1983 in 1984. O nesprejemljivosti odlaganja sprejemanja investicijskega programa in o vseh posledicah smo takoj obvestili Sektor za razvoj in razširjeno reprodukcijo

SOZD EGS, IO ISE in Republiški komite za energetiko.

Ne oziraje se na odločitev Odbora za razvoj DS EGS smo se dogovorili, da v DS TSO takoj pričnejo z izdelovanjem projektno tehnične dokumentacije za odpiranje zaloga premoga med koto 102 in koto 52. Namen take odločitve je bil predvsem v tem, da pridobimo na času in da bi zmanjšali ogroženost ohranitve kontinuitetne proizvodnje po letu 1985. Nujno potrebno bi bilo pričeti z izgradnjo vsaj tistih rudarsko odpiralnih objektov, ki so na kritični poti zvajanja investicijskega programa. Izdelovanje projektne dokumentacije se je sicer že pričelo, vendar dela projektiranja tečejo zelo počasi. Poleg vseh težav, s katerimi se investitorji soočajo pri izvajanju investicij, je predvsem problem tudi v pravočasnem pridobivanju investicijske in projektne dokumentacije. DS TSO sicer sprejema obveznosti, vendar so dolge zamude opravljenih storitev nesprejemljive in spravljajo investitorje v nemogoč položaj. Razlogi so prav gotovo v premajhnem planiranju tovrstnih potreb s strani temeljnih in delovnih organizacij kakor tudi v slabem vrednotenju strokovnega in ustvarjalnega dela v okviru sestavljene organizacije kot celote. Posledice takšnega razvrednotenja teh zahtevnih in odgovornih strokovnih opravil so v našem energetskem kombinatu že prisotne, saj je več kot očitno, da rjavi premogovniki v razvoju

že močno zaostajajo. O tem problemu bi morali čimprej razpravljati in sprejeti ustrezne ukrepe za sanacijo stanja, ki ne daje nobene perspektive bodočemu razvoju premogovnikov rjavega premoga. Razmišljanja in delo bi v tem trenutku že moralo biti usmerjeno v pripravo ustrezne dokumentacije za vključevanje v novo razvojno obdobje 1986-1990. Zato je potrebno čimprej kar največ storiti, da bi v naši sestavljeni organizaciji dejansko dobilo ustvarjalno in kreativno delo tisto mesto, ki ga tudi v celotni družbeni skupnosti vseskozi deklarativno poudarjamo in zagovarjamo.

Še naprej realno računamo s težavami pri pridobivanju sredstev za razvoj, zato bo treba razpoložljiva sredstva čimbolj racionalno in smotrno usmerjati predvsem v tiste naložbe, ki pogojujejo ohranjanje kontinuitete proizvodnje in tiste, ki bodo dale optimalne rezultate. Treba se bo začasno odpovedati nekaterim vlaganjem v družbeni standard in financiranju raziskovalnih programov, ki niso neposredno povezani s kontinuitetami pridobivanja premoga v posameznih premogovnikih.

Martin Vidmar

Jama Kotredež nadaljevanje sanacije

Čiščenje zalitih jamskih objektov se nadaljuje. Dolžina že gčiščenega vpadnika V-74, ki ga čisti skupina Geološkega zavoda iz Ljubljane, je 70 m. Dela so bila nekoliko v zaostanku zaradi zamenjave nosilnih tračnic za visečo enotirnico profila UNP-14, ker smo preuredili košaro za prevoz materiala po vpadniku. Povečala pa se je količina mulja, saj je profil

vpadnika pod 2. etažo zapolnjen.

Betonski čep pod 3. etažo v vpadniku V-75 je izdelan. V tem času demontiramo cevovode in odstranjujemo tir iz vpadnika, ker bomo montirali dvo-verižne transporterje. Ti bodo služili za odvoz izkopanine pri izdelavi vpadnika V-75/1, ki bo po spremenjeni smeri povezal do 3. etaže očiščen vpadnik V-75 s prekopom P-76. Z montažo smo že pričeli. Takoj po končani montaži se bo pričela izdelava novega dela vpadnika V-75/1. Prav tako nadaljujemo z deli na pretesarbi in čiščenju vpadnika V-77. Dolžina že očiščenega in pretesarjenega dela vpadnika pod 3. etažo je petindvajset metrov. Nadaljujemo tudi s čiščenjem in pretesarbo smerne proge po premogu na 3. etaži polja 77. Očiščene je že 150 m proge, potrebno pa je očistiti še približno 40 m do že formiranega odkopa, na katerem smo odkopavali pred zalitjem.

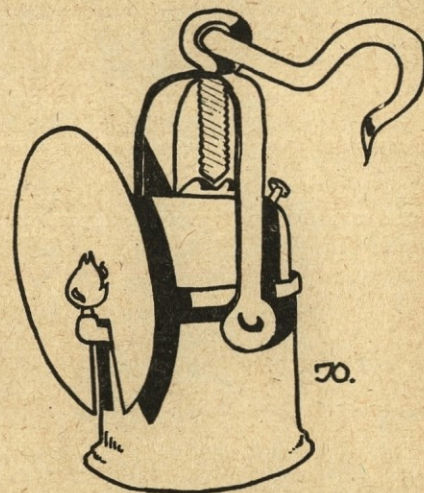
Z deli za izdelavo čepa skozi madžarsko vrtino M-4 nadaljujemo. Vrtina M-4 je bila očiščena do globine 56 m pri vtiskovanju vode, napeljene iz drenažne vrtine Kj-5. Po prenehanju vtiskovanja vode pa je mulj ponovno zaprl vrtino, tako da se je s čiščenjem prenehalo, dokler ne bo izdelan injekcijski betonski čep. Nadaljujemo tudi z izdelavo treh vrtin KJ-13, 14 in 15 pod vdornim mestom. Zadnja vrtina Kj-15 je dosegla globino 180 m in je pod vdornim mestom v dolomitu ter daje okrog 800 l/min čiste vode.

Sedaj bomo očistili in aktivirali preostali dve zaprti vrtini Kj-14 in 13 z istim celjem, da bi razbremenili vdorno mesto v območju J-73/2 na 6. obzorju ter dobivali celotni dotok čiste vode skozi omenjene vrtine. Pripravljamo tudi izdelavo raziskovalnih vrtin na prečniku po ordinati 4200, kjer naj bi se nato po končanih delih izvršil preboj v dolomit. Dotoki vode iz jame, merjeni na ustju Vine rova (preliv), nihajo od 9 do 10 m³/min. Podtalnica v

piezometru polagoma pada ter je trenutno na koti — 48,95 m. Tudi pritiski vode v odvajalnih vrtinah imajo trend padanja in so bili pri zadnjih meritvah naslednji:

vrtina	pritisk	temperatura °C
KJ — 1	4 bar	18,5
KJ — 2	4,3 bar	18,5
Kj — 4	3,3 bar	
Kj — 5	4,5 bar	17,5
Kj — 7	5,1 bar	22
Kj — 9	3,5 bar	
Kj — 10	4,5 bar	23,5
Kj — 11	4,55 bar	23,8
Kj — 12	4,3 bar	23,5
Kj — 15	3,3 bara	in 800 l/min

Anton Prebil

**DO RGD —
TOZD RIG**
je pričela z deli na
Rudniku urana
Žirovski vrh

Z našimi prizadevanji za razširitev poslovanja na področju SRS in Jugoslavije nam

je uspelo pridobiti delo in formirati gradbišče na rudniku urana Žirovski vrh. Z investitorjem oz. naročnikom del smo sklenili pogodbo za izdelavo slepih jaškov v skupni višini 254 m. Vse slepe jaške bomo izdelovali od spodaj navzgor s premično platformo ALIMAK. Po projektu so predvideni slepi jaški preseka 4,2 m² in 6,0 m², višina posameznih jaškov pa je različna in znaša največ do 100 m. V jaških večjega preseka bomo po potrebi vgradili tudi pohodni oddelek in oddelek za izkopanino, jaški manjšega preseka pa bodo brez oddelkov. Predvideno je, da bodo jaški grajeni v gredenskih peščenjakih z možnimi prelomnicami. V kompaktni in trdni hribini podgrajevanje ne bo potrebno, v mehkejši hribini in ob prelomnih conah pa bomo predvidoma podgrajevali z GD sidri in gradbenimi mrežami.

Rok za dokončanje vseh 254 m slepih jaškov je pet mesecev od pričetka del.

Dne 21. 3. 1983 smo pričeli transportirati opremo iz Trbovelj na Žirovski vrh. Isti dan je odpotovala tudi skupina delavcev, ki bodo izvajali pogodbeno dela. Vsa večja pripravljalna dela smo že opravili in smo ob koncu meseca marca 1983 že pričeli z izkopom prvega jaška.

Vsem sodelavcem ob pričetku del na novem gradbišču rudarski S R E Č N O !

Ivan SLANŠEK

Iz jame tozd Premogovnik Ojstro — skupina DO RGD tozd — RIG na pripravi del na koti 120.

Foto: J. Kirič

IZPOLNJEVANJE DELOVNEGA NAČRTA ZA ČAS OD 1. I. DO 15. IV. 1983

DO	načrt	doseženo	+ —	±	ob dela prostih sobotah
TOZD	ton	+ —	ton	1/2	

DO ZASAVSKI PREMGOVNIKI

Proizvodnja premoga

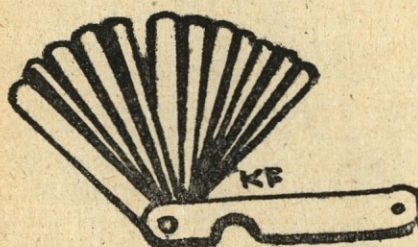
Pr. Hrastnik	98.220	85.558	—	12.662	87,1	5.918
Pr. Ojstro	70.560	63.824	—	6.736	90,5	4.289
Pr. Trbovlje	208.800	212.076	+	3.276	101,6	14.419
Pr. Kotredež	70.020	63.200	—	6.820	90,3	5.211
SKUPAJ	447.600	424.658	—	22.942	94,9	29.837
od tega						
Retje 80		6.027				358
Ojstro 80		2.742				122
Blate		2.944				161
Lakonca	30.600	16.711	—	13.889	54,6	1.461
KO I		—				
KO II		—				
Sa povr. kopi		28.424				2.102

Proizvodnja gradbenega materiala

TOZD	letni načrt	doseženo	1/2
Pr. Kotredež kamnolom (m ³)	110.000	28.339	25,8

Storitve delavnic

RESD Hrastnik (din) 31. 3.	241.695.000	58.446.709,60	24,2
RESD Trbovlje (din) 31. 3.	182.180.000	51.610.209,90	28,3
RESD Zagorje (din) 31. 3.	108.999.000	28.672.974,15	26,3
PJL (din) 31. 3.	82.576.000	22.798.288,15	27,6
Toplarna Hrastnik (Mwh) 31. 3.	26.200	10.014	38,2

DO SENOVO				
	načrt	doseženo		
	ton	ton	ton	
RP Senovo 31. 3.	30.600	32.433	+ 1.833	106,0
DO KANIŽARICA — 31. 3.				
RP Kanižarica	31.500	36.400	+ 4.900	115,6
RP Laško 31. 3.	10.000	8.400	— 1.600	84,0
DO TERMoeLEKTRARNA TRBOVLJE				
Proizvodnja električne energije (Mwh) — 31. 3.				
	načrt	doseženo		^{1/2}
PEE — PP	12.000	— 842		—
PEE — N	125.000	129.066		103,3
KE	—	— 196		—
DO TET	137.000	128.028		93,5
Ostalo — storitve				
	letni načrt	doseženo		^{1/2}
DO RUDARSKA GRADBENA DEJAVNOST				
RIG (din) 31. 3.	804.500.000	139.821.289,05		17,4
ESMD (din) 31. 3.	142.000.000	29.159.999,90		20,5
Avtoprevoz »Zasavje« (t/km)	9.200.000	2.387.969		26,0
Avtoprevoz »Zasavje« (din) 31. 3.	102.374.000	21.353.615,50		20,9
GRAMAT				
opekarna (enot)	10.000.000	1.972.900		19,7
kamnolom (m ³)	50.000	17.739		35,5
DO INDUSTRIJSKE MONTAŽNE DELAVNICE				
SIMD (din) 31. 3.	102.424.000	25.963.149,75		25,4
EIMD (din) 31. 3.	57.956.000	13.578.608,95		23,4
GRAMAT				
opekarna (din) 31. 3.	46.136.000	7.473.413,70		16,2
kamnolom (din) 31. 3.	8.171.000	2.202.620,00		27,0
gradb. skupina (din) 31. 3.	7.743.000	2.503.403,25		32,3

Erika Kavčič

ko. DO ZPT izkazuje primanjkljaj cca 29 milijonov din splošnega dela sklada skupne porabe in cca 68 milijonov stanovanjskega dela. DO Rudnik premoga Laško izkazuje primanjkljaj cca 3 milijone splošnega dela in 2,5 milijonov din stanovanjskega dela. Prvi krog izravnavanja se vrši v okviru Elektrogospodarstva, in to tako, da se bo razpoložljivi del sklada skupne porabe (splošni del) izravnal med vsemi udeleženci v dohodkovnih odnosih pri proizvodnji električne energije. Tako bo prišlo do povprečja 7.400 din na zaposlenega.

Preostali manjkajoči del bi bilo treba dotirati. Na sestanku, kjer so bili prisotni predstavniki Komiteja za delo; Komiteja za energetiko, Zveze sindikatov Slovenije ter SDK, je bil dogovorjen način dotiranja, vendar ni nihče pripravljen prevzeti popolne odgovornosti za izvedbo te akcije. Dotiranje je namreč možno le iz tekočih prilivov od prodane električne energije, pri čemer bi moral nekdo zamižati na obe očesi. Komite za delo in Zveza sindikatov Slovenije tudi vztrajata, da ne sme presegati poraba splošnega dela skupne porabe preko 10.110 din na zaposlenega, brez upoštevanja 22. člena Družbenega dogovora o razporejanju čistega dohodka. Po tem členu se lahko k znesku 10.110 prišteje še znesek za regresiranje (in finansiranje zalog) prehrane, prispevki za mladinske delovne brigade, regres za organiziran obrok prehrane med delom ter združena sredstva za regresiranje letnega oddiha. Tako omejena poraba bi zadoščala samo za najnujnejše potrebe.

Ob tako skromnih razpoložljivih sredstvih in ob tako različnem oblikovanju skladov od temeljne organizacije do temeljne organizacije je na dlani, da bo treba izkazati visoko stopnjo solidarnosti med delavci posameznih temeljnih organizacij. Le tako bomo lahko delavci v REK zagotovili najnujnejše potrebe. Solidarnosti ne bi bilo potrebno izkazati le v primeru, če bi bil izpad skladov pri kakem TOZD-u posledica subjektivnih napak, kar pa v našem kombinatu ni primer. Nadalje je treba računati s tem, da se bomo morali tudi v našem kombinatu še naprej v celoti solidarno obnašati pri porabi teh skladov, saj je medsebojna povezanost in odvisnost

Pri porabi skladov skupne porabe bo treba izkazati solidarnost

Temeljne organizacije v kombinatu so v zaključnem računu za leto 1982 dosegle zelo različne rezultate. Če poglobljeno analiziramo vzroke za tako raznovrstno uspešnost, potem lahko ugotovimo, da je bil oblikovani dohodek odvisen v glavnem od cen. Kot nasploh ugotavljamo v

Jugoslaviji je torej tudi pri nas politika cen bolj vplivala na doseženi dohodek kot napor delavcev. Doseženemu dohodku primerno so bili oblikovani tudi skladi skupne porabe. Najbolj pereč problem se je pojavil pri delovni organizaciji ZPT in pri delovni organizaciji RP Laš-

sodelavcev tako velika, da mimo tega ne moremo.

Pri porabi sredstev skupne porabe, tako splošnega, kot stanovanjskega dela, se bomo v letu 1983 soočili z velikimi naporji družbe, da se poraba omeji. To nas bo tembolj navajalo k razmišljanju, da razpoložljiva sredstva čimbolj pravično razdelimo in čimbolj racionalno porabimo.

Janko Koritnik

Jože Medvešek iz tozdr RESD Hrastnik je pravkar prišel iz jame.

Foto: J. Kirič

Jakob Piskernik na obisku v REK EK

V petek 25. marca 1983 sta bila na obisku v SOZD REK Edvarda Kardelja in v DO Zasavski premogovniki Jakob Piskernik, dipl. ek., predsednik Republiškega komiteja za energetiko in Cveto Majdič, dipl. inž. rud., namestnik predsednika Republiškega komiteja za energetiko SR Slovenije. S predstavniki našega kombinata in Zasavskih premo-

govnikov sta se pogovarjala o najrazličnejših aktualnih problemih sedanjega trenutka. Po končanih razgovorih so si gostje ob spremstvu naših sodelavcev iz poslovnih vrst ogledali pridobivanje premoga v jami tozdr Premogovnik Hrastnik.

Program projektov,

KI JIH PRIPRAVLJAMO
V RUDNIKU KANIŽARICA
V LETU 1983

Z ozirom na življenjsko dobo Rudnika (20—25 let) in poznane zaloge je naša glavna naloga, glede na dolgoročni plan, povečati proizvodnjo premoga od sedanjih 120.000 ton na 150.000 ton.

Sedanja raziskava in odpiranje južnega polja kadunje nam bo dala jasno sliko montan-geoloških prilik v tem delu kadunje in s tem možnost izdelave projekta »Eksplatacija in modernizacija rudnika Kanižarica«. Nujno je, da preidemo iz klasičnega težkega dela na bolj humano lažje delo, ki ga bo možno doseči samo z modernizacijo in dosežki, ki so poznani pri nas in v svetu. Predvidevamo, da bodo raziskave južnega polja končane v juniju letos, nakar bomo dali izdelati ta projekt.

Nadaljnja naloga v letu 1983 je izdelava aneksa k investicijskemu programu južnega polja, kajti izvajanje del po tem programu zaostaja več kot eno leto. V programu je tudi študija nadaljnjih raziskav na premog v območju kadunje in širše, kar bo dalo dokončno sliko rudnika z ozirom na življenjsko dobo.

V izdelavi je tudi vrsta manjših projektov, ki so bili v programu že leta 1982, in to: rekonstrukcija RTP — Kanižarica, projekt namestitve agregata, dodatno elektro napajanje črpalke EMU na K-95 m in rekonstrukcija vpadnika s kote —35/—150 m. Vse te projekte bo izdelal TSO v okviru SOZD REK Edvarda Kardelja Trbovlje in RIL.

Nekatere projekte in aneks k investicijskemu programu bi takorekoč rabili že danes, vendar upamo, da bomo ta program projektov in študij s skupnimi močmi sposobni izpeljati.

Vladimir Breznik

Raziskave

ŠIRŠEGA
OBMOČJA RUDNIKA
KANIŽARICA

Po programu geoloških raziskav premoga in urana v Sloveniji za leto 1982, so bile iz sredstev, ki se namensko zbirajo od cene tekočih goriv, predvidene tudi raziskave na območju Gradac-Griblje pri Črnomlju. Ta teren s površino 20 km² zaradi zaraščenosti in pokritosti ni bil detaljnije geološko raziskan. Ker na tem ozemlju ležijo odloženi terciarni sedimenti in ker so baje v preteklem obdobju pri kopanju vodnjakov in drugih zemeljskih delih naleteči na tanjša plasti premoga, je bilo potrebno s prospekcijsko-strukturnimi vrtinami ugotoviti litološki razvoj, lego in razprostranjenost plasti. Predvidene so bile raziskovalne vrtine s površine v skupni dolžini 560 m in izdelava detaljne geološke karte za ta teren — za površino 20 km². Za ta dela so bila predvidena sredstva v višini 5.000.000,00 din.

V letu 1982 so bile na tem območju zavrtane štiri strukturne vrtine v skupni dolžini 140 m metrov. Ker je bilo s temi raziskovalnimi vrtinami ugotovljeno, da so terciarne plasti debele samo okoli 40 metrov in da na tem območju ne nastopajo premonosne plasti, podobno kot na območju rudnika Kanižarica, je bilo nadaljnje raziskovalno delo ustavljeno.

Za ta raziskovalna dela so bila koriščena sredstva v višini 2.187.000,00 din in je tako ostalo 2.813.000,00 din še nekorisčenih.

Pri gradnji betonarne za potrebe Industrije gradbenega materiala — Kanižarica v letu 1982 so pri izkopu useka za temelje ugotovili izdanek premoga debel okoli štiri metre. Izdanek premoga je bil kasneje raziskan s krajšimi raziskovalnimi vrtinami v treh profilih na razdalji

20 metrov. S temi raziskovalnimi vrtinami je bilo ugotovljeno, da nastopa na tem odseku I, II., III. in IV. premogov sloj, debeline od 2 do 10 metrov, in da imajo naklon okoli 50°.

Ti podatki so presenetili, ker naj bi se sloji premoga po podatkih starih vrtin proti površini izklinjali, zato tudi rob kadunje do danes ni bil detajlno raziskan. Lansko leto ugotovljeni podatki o izdanku premogovega sloja, posebno o njegovi debelini, so narekovali, da je nujno potrebno to območje detajlno raziskati, saj znaša dolžina zahodnega roba kadunje okoli 300 metrov. Če privzamemo poprečno debelino premogovega sloja 10 metrov, dolžino 300 metrov in globino 30 metrov, do katere bi se lahko odkopaval s površinskim kopom, so tu možne zaloge v višini okoli 90.000,00 ton. Na osnovi teh ugotovitev in prognoz je bil izdelan projekt raziskovalnih del in na osnovi tega tudi program raziskovalnih del kot aneks k že potrjenemu programu za raziskave na območju Gradac — Griblje pri Črnomlju. Po tem aneksu k programu raziskav je predvideno, da se zahodni rob kadunje na dolžini 300 metrov razišče v razdaljah po 20 metrov najmanj s po dvema raziskovalnima vrtinama. Skupaj naj bi izvrtali okoli 30 vrtin s povprečno globino 25 metrov ali v skupni dolžini 750 metrov. To raziskovalno vrtanje bi izvajal geološki zavod Ljubljana v sodelovanju z vrtalno ekipo rudnika rjavega premoga Kanižarica.

Prepričani smo, da bo predvidena zaloga 90.000,00 ton z raziskavami potrjena in da bo možno to odkopati s površinskim kopom.

Ker so investicijsko odpiralna dela v južnem polju jame Kanižarica v zamudi zaradi nepravočasnega zagotavljanja finančnih sredstev, zakasnitve opreme iz uvoza in težkih montageoloških pogojev, bi bila proizvodnja premoga s površinskega kopa prav dobrodošla,

saj bi zagotavljala kontinuiteto proizvodnje in celo delno povečanje.

Aneks k programu raziskav, ki zajema to območje, je bil 31. 1. 1983 potrjen od komisije za revizijo raziskovalnih programov. Po tem programu je predvideno, da bodo stroški tega obsega raziskav 5.313.000,00 din. Te stroške bomo pokrivali delno s preostaliimi sredstvi v višini 2.813.000,00 din od raziskav Gradac — Griblje, ostanek 2.500,00 din pa iz sredstev Raziskovalne skupnosti Slovenije — enote za odkrivanje in raziskovanje surovin splošnega pomena.

Aneks k raziskovalnemu programu z obsegom predvidenih raziskovalnih del in finančno konstrukcijo je bil sprejet 6. 4. 1983 tudi na poslovnem odboru ISE, še prej pa na programskem svetu in skupščini enote RSS, tako da ni finančnih težav za pričetek raziskovalnih del.

A. J.

Življenje in delo

DELA VCEV DO RGD NA
GRADBIŠČU TITOVO
VELENJE

Življenje in delo na tem gradbišču teče neprekinjeno že več kot eno desetletje.

Pogoji dela in življenja pa se iz leta v leto spreminjajo glede na okolnosti, v katerih delamo in živimo.

Vsekakor je v kolektivu, ki šteje okoli 150 ljudi, živečih v strnjem naselju, splet problemov in problemčkov kar pester.

Znova in znova je treba iskati načine, kako ukrepati, da bi se rešili nastali problemi v skladu s humanostjo in tovariškimi odnosi na eni strani in na drugi strani, da bi se zagotovil potreben red, disciplina, kvaliteta in kvantiteta dela ter ostali faktorji, ki so potrebni za

kvalitetno in pozitivno poslovanje na gradbišču, in kar se pač največ da, prijetno življenje v naselju.

Te načine smo vse do sedaj uspešno izbirali s skupnimi močmi, s sodelovanjem večine tu zaposlenih, če izvem primer neresljivih takih hotenj. Ta je bil prisoten nekaj časa v obdobju iz leta 1982 v leto 1983, in sicer od nekaj posameznikov, katerih hotenja pa so bila za naš kolektiv nesprejemljiva.

Stanje se je, zahvaljujoč številčno močni in idejno enotni organizaciji ZK ter vsem ostalim pozitivnim faktorjem, v celoti normaliziralo, ostale pa so le neke izkušnje, ki si jih je vredno zapomniti.

Ko pa bo spomladansko sonce posijalo s svojo pravo vneto, nas bo odpeljalo na naše skromne športne objekte, kjer bomo znova merili športne sposobnosti, se med seboj globlje spoznavali in razvijali tovariške odnose, kar je osnovni pogoj, da mi, terenci, lažje premostimo praznino, ki nastane ob misli, da so naši najdražji nekje oddaljeni pa seveda tudi prizadeti.

Izvajanje del na našem gradbišču teče kolikor toliko po programu, ker je danes v danih okoliščinah težko planirati za daljšo obdobje, saj se posamezne stvari le prehitro spreminjajo.

Trenutno izvajamo dela na sledečih objektih:

a) Prevozni jašek Nove Preloge smo izdelali že do globine 390 m. Preostane še okoli 35 m do končne globine.

Izdelati pa bo potrebno kompletno navozišče na K-42 z vsemi potrebnimi priključki, zračni kanal, ki bo potekal iz jaška K-5 na srednji prekop K-43 pod padcem 45° in črpališče v sami prosti globini jaška.

Dela na tem objektu izvajajo tako rekoč neprekinjeno, delajo na štiri izmene preko vseh prostih dni, le za nujne remonte dela prekinajo za kak dan ali izmeno.

Kljub temu pa je težko oceniti, kdaj bomo uspeli našeta dela na tem objektu končati, saj skupaj z našim zaostankom kasni tudi potrebna projektna dokumentacija, za katero je zadolžen investitor.

V celoti, pa se zavedamo, da bo izvedba oz. izdelava navozišča zaradi velikih profilov in slabo obstojne hribine zelo zahtevna.

b) V jami smo na izdelavi — izkopu in parmenizaciji — vzhodnega prekopa v dolžini 320 m, pri vzponu 51 % in svetlega profila 15.00 m², že pri kraju.

Izdelati je treba še na K-42 enakovredno križišče s svetlim profilom 20 m² s priključkom na omenjeni prekop ter talno ploščo s tirom in kanalom po celi dolžini omenjenega prekopa. Ta dela bomo predvidoma zaključili v prvi polovici letošnjega leta.

c) Že krajem meseca aprila bomo pristopili k razširitvi pilotnega srednjega prekopa iz sedaj obstoječega izkopnega profila med 10 in 12 m² na svetli profil 21 in 26 m² s per-

manizacijo z litim betonom.

Ta dela bodo delno vzdrževana v letu 1983 in se bodo nadaljevala v letu 1984.

d) Na zračilnem jašku Šoštanj bomo končali s hidroizolacijo (injektiranjem), uredili pohodni oddelek, očistili prosto globino in zabetonirali okvir jaška na površini. Na ta okvir bomo montirali pokrov. Ta objekt bi bil s tem v celoti zaključen predvidoma v začetku drugega polletja.

Katera dela pa bomo izvajali po zaključku del na glavnem prevoznem jašku Nove Preloge, do sedaj še ni definitivno in je zato še tudi dovolj časa.

Glede na stopnjo razvoja RLV in na potrebe po energiji ni bojazni da bo dela zmanjkalo.

Seveda pa se bomo morali boriti, da bomo z dobro organizacijo in s čimboljšo opremljenostjo dosegali zadovoljive napredke, zahtevano kvaliteto in posamezne objekte končali pravočasno v zadovoljstvo nas in investitorja.

Skupaj z investicijsko skupino RLV pa si bomo morali bolj prizadevati, da pravočasno uredimo oz. urejamo projektno dokumentacijo, kalkulacije, pogodbe in bančne garancije oz. zagotovilo za pravočasno plačevanje izvršenih del.

Stane Trupi

Program raziskovalnega vrtanja 1982 na območju Trbovelj-končan

Po programu geološko-rudar-skih raziskav premoga in urana v SR Sloveniji za leto 1982, ki se je financiral iz sredstev, ki se zbirajo iz prodajne cene tekočih goriv »bencinski dinar«, so bile zajete tudi raziskave premoga s površine na območju zahodnega dela jame Trbovlje.

Programirane so bile raziskovalne vrtine na ožjem območju:

a) zahodnega dela jame Trbovlje (Amerškov travnik),

b) v centralnem in jugozahodnem delu Frančiška polja.

Po programu je bilo predvideno izvrtanje 25 raziskovalnih vrtin v skupni globini 2050 metrov. Izvrtanih pa je bilo 30 vrtin v skupni globini 2409.60 metra. Posamezne vrtine so bile krajše, posamezne pa daljše od predvidenih v programu.

Raziskovalne vrtine so v zgornjem delu prevrtale različno debel nasip (jalovišče bivšega površinskega kopa), nato krovni lapor in stara jamska dela, temu je sledil premogov sloj in končale v talnini, to je spodnje soteških plasteh.

Izvajalec raziskovalnega vrtanja Geološki zavod — Ljubljana

Člana vrtalne skupine v jami Ojstro, Terezija II. polje, Kota 160, v lesni progi.

Foto: J. Kirič

TOZD geologija, geotehnika in geofizika je z raziskovalnim vrtanjem pričel v začetku II. polletja 1982. V tem letu je izvrtal najprej tri raziskovalne vrtine Frančiška polja in nato še 19 raziskovalnih vrtin na območju zahodnega dela jame. V

letu 1983 je z raziskovalnim vrtanjem nadaljeval in izvrtal še šest raziskovalnih vrtin na območju zahodnega dela jame in še dve na območju Frančiška polja. Navedeni obseg raziskovalnih vrtin je končan v zadnjih dneh meseca marca 1983.

Na območju zahodnega dela jame (Amerškov travnik) je bilo izvrtanih skupno 1918.60 metra raziskovalnih vrtin na območju Frančiška polja 491.00 metra vrtin. Globina posameznih vrtin je bila različna. Najkrajša je bila vrtina Tz — 4/82 — 31.00 m in najdaljša Tz — 19/82 — 131.00 metra.

Na območju zahodnega dela jame so bile izvrtane raziskovalne vrtine po zaporednih številkah od Tz — 1 do Tz — 22, pri tem je vrtina Tz — 7 odpadla, ker je bil premogov sloj ugotovljen iz jame, dodatno pa so bile izvrtane še štiri verifikacijske vrtine Tz — 10a, Tz — 17a, Tz — 20a in Tz — 21a. Na območju Frančiška polja pa dodatno še vrtini FV — 36 in FV — 40.

Razen v vrtinah Tz — 13, Tz — 16 in FV — 40 je bil na o-

stalih vrtnah navrtan premogov sloj, in to v različnih debelinah od 1.50 m (Tz — 18) do 63.0 m (Tz — 6). Za kemične analize premoga je bilo odvzeto 173 vzorcev in za mikropaleontološke preiskave 15 vzorcev. Ugotovljeno je bilo, da premogov sloj pripada v glavnem talninskem delu in da je njegova povprečna kurilna vrednost med 6,938 in 13,190 MJ/kg.

Za 17.5 % povečani kurilni obseg raziskovalnih vrtn od pogodbeno dogovorjenega, tako po številu raziskovalnih vrtn (pet več) in po skupni dolžini (359.60 m več), je bilo možno izvršiti za prvotno dogovorjeno višino sredstev, ker so stroški za pripravo delovišča, selitev vrtalne garniture iz Ljubljane zaradi kontinuitete raziskovalnega vrtnja odpadli. Manjši so bili tudi stroški za sanacijo vrtn in odpadlo je vrtnje znatno dražjih posevnih vrtn. Poudariti je potrebno, da so bila dodeljena sredstva za raziskovalno vrtnje zelo racionalno koriščena za direktna raziskovalna dela, kar so delno omogočile tudi ugodnejše geološke prilike od prognoziranih.

Terenska (vrtalna in geološka) dela so bila konec marca v celoti končana. Sledi le dokončanje laboratorijskih analiz in izdelava končnega geološkega poročila z oceno (izračunom) na novo ugotovljenih zalog premoga, kar bo končano v juniju 1983.

Za navedena raziskovalna dela, geološko spremljavo in doslej izvršene laboratorijske analize so bila koriščena sredstva v višini 14,894.268.40 din. Za končanje laboratorijskih analiz in izdelavo končnega geološkega poročila je na razpolago še 1,238.979.60 din.

Ugotavljamo lahko, da so bila sredstva za raziskave iz »bencinskega dinarja« za leto 1982 ne samo zelo racionalno koriščena, ampak da smo z raziskovalnimi deli ugotovili nove zaloge premoga, ki doslej niso bile evidentirane.

A. J.

Gradimo delavniško halo v Hrastniku

Z novo samoupravno organiziranostjo leta 1978 smo si začrtali smernice in politiko razvoj elektrostrojne službe v SOZD REK EK.

V zvezi s tem je bila nakazana delitev dela po posameznih področjih, s katero naj bi dosegli čimboljše in racionalnejše vzdrževanje ter remont na elektrostrojni opremi kar bi zagotovilo povečanje kvalitete, možnost povečanja obsega del, ki se pojavljajo zaradi vse večje iztrošenosti določene opreme, zmanjšanje količine rezervnih delov, prispevek v organizaciji dela, boljši pregled opreme ipd.

Dogovor je bil tak, da se na področju Hrastnika poleg delavnice, ki skrbi za redno vzdrževanje v jamah in zunaj, organizira remont hidravličnega podporja s pripadajočo opremo za vse jamske TOZD v REK EK.

Takoj smo začeli razmišljati o zagotovitvi delavniških in deponijskih prostorov. Kot začasno rešitev smo našli v preureditvi prostorov bivše betonarne, ki nam trenutno služijo za izvajanje remontov hidravličnega podporja in pripadajoče opreme. Vzporedno s tem smo začeli investirati v izgradnjo nove delavniške hale, ki bo v začetni fazi zagotovila 1000 m² koristnih prostorov. Rezultati so v času dobrega leta že vidni. Dvigujemo novo halo, popravljamo hidravlično podporje. V tem obdobju smo se sicer srečevali s problemi financiranja za popravilo podporja, s problemi kvalitete deponiranja podporja, transport opreme s posameznih področij, vendar jih z dogovarjanjem sproti rešujemo.

Vsekakor bodo težave s financiranjem delavniške hale, kajti zavedamo se, da je to, kar vidimo sedaj le petina celotne investicije, in da si bomo morali močno prizadevati za

zagotavljanje finančnih sredstev, potrebnih za izdelavo prve faze ter nato ostalih dveh.

Delavniška hala bo služila za remont:

— samohodnega hidravličnega podporja Marrell-Hydro, popravljali bomo tudi:

— hidravlično podporje Berorit;

— hidravlično podporje Salzgitter;

— pripadajočo opremo (krmilni ventili, hidravlične cevi ipd.), visokotlačne črpalke za oskrbo s tlačno tekočino;

— odkopne stroje;

— stroje za izdelavo prog.

Za popravilo vsega navedenega bo tudi tu tesno, vendar menimo, da bomo ob uporabi tudi dosedanjih prostorov uspeli izvajati, popravila navedene opreme.

Tehnologija remontiranja je sicer izdelana na dva delavniška prostora 2000 m² vendar pri gradnji razmišljamo o tem, da bo hala zaključena celota, v kateri bo šlo podporje od začetne faze:

— razstavljanje in grobo mehansko čiščenje;

— transport do mesta za čiščenje z vodnim curkom;

— čiščenje z vodnim curkom;

— peskanje mehanskih elementov;

— peskanje posameznih delov armature;

— izžiganje, ravnanje in varjenje, ipd;

— popravilo cilindrov in stojk;

— popravilo hidravlične armature in VTC;

do končne faze:

— sestavljanje hidravličnih enot s funkcionalnim preizkusom.

Torej, namen delavniške hale je popolnoma jasen, investicija upravičena, zato vemo, da kljub težki gospodarski situaciji le-to moramo čimprej končati.

Milan Duh

Problematika zaščitnih sredstev in opremljenosti za zagotavljanje varstva pri delu

V letu 1982 so bila za zagotavljanje varstva pri delu porabljen naslednja sredstva:

TOZD ali DS	Os. zašč. sredstva	močnejša hrana	zdrav. pregledi
Pr. Hrastnik	1.989.429,80	55.512,30	417.654,95
Pr. Ojstro	1.504.807,05	26.232,10	262.643,75
RESD — Hrastnik	809.883,95	75.503,80	177.134,50
PD — Hrastnik	487.235,65	—	71.422,05
Pr. Trbovlje	2.886.767,55	70.539,45	671.531,80
Sep. Trbovlje	1.559.291,90	117.266,45	322.367,25
RESD — Trbovlje	428.351,35	21.790,85	233.996,65
PD — Trbovlje	195.210,85	30.323,00	104.344,80
PJL — Trbovlje	103.044,70	5.627,30	40.415,90
DS — SS — ZPT	268.592,75	1.313,90	342.009,65
Pr. Kotredež	1.929.796,95	23.831,70	422.749,40
RESD — Zagorje	534.804,00	92.205,50	138.450,00
RSC — Zagorje	1.097.182,85	—	326.282,90
Sep. Zagorje	189.346,95	8.869,25	70.855,75
DS — PD — Zagorje	294.167,85	45.508,10	71.633,50
Skupaj ZPT:	14.277.714,15	574.523,70	3.633,50
SIMD	507.353,45	39.156,35	65.514,00
EIMD	180.805,45	1.218,00	38.676,00
DS — SS	36.644,20	—	2.450,00
Skupaj IMD:	724.803,10	40.374,35	106.640,00
RIG	3.305.288,05	64.629,25	579.039,85
ESMD	599.981,45	1.468,90	80.988,80
Avtoprevoz Zasavje	288.863,55	—	84.622,60
GRAMAT	161.578,25	6.224,65	67.869,85
DS — SS	7.072,60	—	2.450,60
Skupaj RGD:	4.362.783,90	72.322,80	814.971,70
Celokupno REK EK:	19.365.301,15	687.220,85	4.595.104,55

Vprašljiva je tudi kvaliteta bavitelj ni pravočasno nabavil rokavic in dežnih oblek. Zaradi tega bo potrebno proučiti in ugotoviti ter na osnovi tega zbrati najbolj primerne proizvaja.

Pri obdobjih zdravniških pregledih je ugotovljeno, da so čedalje pogostejše okvare sluha, zaradi tega bo potrebno nabaviti ustrezna zaščitna sredstva za delavce, ki so na izpostavljenih delovnih mestih. To smo izvedli na podlagi meritev hrupa. Te meritve so bile v mesecu februarju.

Nadalje ugotavljamo, da stanje opremljenosti za zagotavljanje varstva pri delu še ni zadovoljivo. V preteklih letih je bilo izdelanih več programov o nabavi sodobne opreme in naprav, ki ustvarjajo pogoje za preventivno in pravočasno preprečitev nevarnosti, ki pretijo zaposlenim v jamah. Tu so mišljeni instrumenti za avtomatično indiciranje metana in ostalih plinov v jamskem zraku, govorilne naprave, oprema za

Gornji pregled kaže, da smo vlagali v letu 1982 precejšnja sredstva za zagotavljanje varstva pri delu. Iz tabele se tudi razvidi, da je največja postavka pri osebnih zaščitnih sredstvih. Poudariti je potrebno, da kvaliteta osebnih zaščitnih sredstev ni primerna, problem pa je tudi z nabavo osebnih zaščitnih sredstev.

V letu 1982 in tudi v letu 1983 se pojavlja slaba kvaliteta gumi škornjev. V mnogih primerih že po nekaj dneh uporabe odpadejo pete. Po reklamaciji je bil ugotovljen vzrok: »Lepilo ne odgovarja (uvoz) — izjava proizvajalca.

V zadnjem času pa je sploh problematična nabava škornjev (primer Hrastnik), ker jih dobavitelj ni pravočasno nabavil pri proizvajalcu.

V jami tozd Premogovnik Trbovlje — med težkim delom se pri-
leže malica. Posnetek iz AB polja z mehaniziranim čelom SHP
Hydromarrel.

Foto: I. Glavač

jamske reševalne čete, sodobne naprave za gašenje jamskih ognjev, naprave za inertizacijo jamskih prostorov.

Ker nabava zadevne opreme za zagotavljanje varstva pri delu zahteva ogromna finančna sredstva, je bil program realiziran v okviru možnosti. V letu 1982 je bil program ponovno izdelan in dopolnjen. Najnужnejšo opremo smo tudi naročili in bo v doglednem času nabavljena. Vendar obstaja

problem pri nabavi določene opreme, ki je vezana na devizna sredstva in je zaradi pomanjkanja deviznih sredstev dobava te opreme vprašljiva. Zaradi tega, ker pridobivajo premog v jamah Zasavskih premogovnikov v vedno večjih globinah in se nevarnosti povečujejo, je potrebno storiti vse, da se oprema nabavi in s tem zagotovi varnost zaposlenih v največji možni meri.

Jože Čič

Poraba in varčevanje z električno energijo v letu 1982

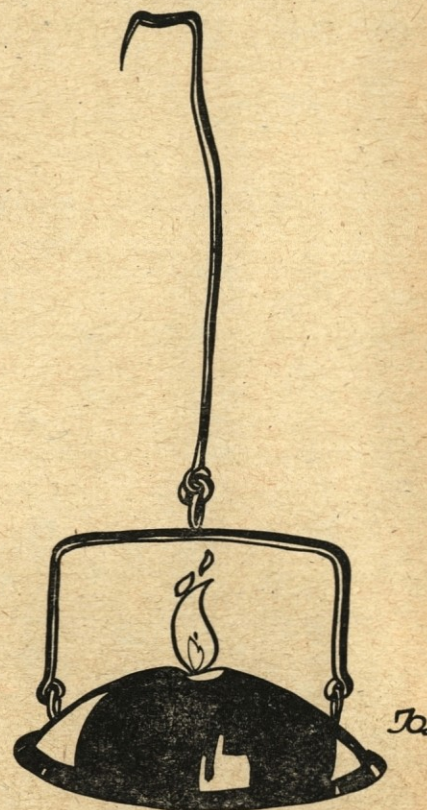
Porabo električne energije elektro služba ZPT spremlja redno vsak mesec in ob tem polletno poroča tudi republiškem komiteju za energetiko — rudarskemu inšpektoratu, skladno z določili resolucije o varčevanju z energijo, ki je bila objavljena v Uradnem listu SRS. Spremljanje porabe obsega področje Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, izvzeta pa je DO TET, ki je priključena na lastno rabo.

Pri spremljanju porabe električne energije v preteklih letih ugotavljamo, da se poraba el. energije veča v približno takem trendu kot v ostalem slovenskem gospodarstvu. Posebno je opazna poraba v primerjavi s preteklostjo, ki je povezana s ponovnim rehabilitiranjem premogovništva v zadnjih letih. Če gledamo samo proizvodnjo premoga in porabo el. energije, potem vidimo, da trend rasti ni identičen. Za povečano proizvodnjo premoga so potrebne poprejšnje priprave, ki so v globljih predelih in precej bolj razkoncentrirane, kot je to bilo pred leti. Posebno trboveljska jama je imela zelo koncentrirano proizvodnjo v enem delu jame. Z večjim številom odkopov v decentraliziranih delih jame se veča število porabnikov v transportu rovnega premoga, dostavi, večjem številu črpalk, ventilatorjev in drugih spremljajočih porabnikov. Takšen primer je trboveljska jama v zadnjih letih, kjer

kljub večanju novih dovodnih kablov čedalje težje napajamo celotno jama Trbovlje.

Podobno je na področju Hrastnika, posebno pa še v jami Hrastnik. Zaradi velikosti omenjene jame je še posebno velik problem zanesljivo napajanje celotnega transportnega sistema. Prav transport in velika stopnja mehaniziranosti zahtevata konstantno zanesljivo napajanje ob neprekinjenem napajanju stabilnih črpališč. S širjenjem jame se je tudi instalirana moč povečala, tako da smo s paralelnim obratovanjem energetskih transformatorjev 2 x 2,5 MVA zagotovili zanesljivo napajanje vseh porabnikov v obeh jamah. Jama Ojstro prav tako zaradi velikih količin vode zahteva zanesljivo napajanje, posebno še, ker povezuje s trboveljsko jama ne daje potrebnega rezervnega napajanja. Prav zaradi takih potreb jam na področju Hrastnika smo uspeli po več ko dvajsetih letih (pred dvajsetimi leti se je pokazala potreba) zgraditi rezervni daljnovod RTP Riklov most (DES) — glavna RTP rudnik, 35 kV. S povečano instalirano močjo pa se je pokazala potreba po dodatnem energetskem transformatorju 2,5 MVA. Ta je že naročen in bo v začetku služil kot rezerva.

Podobna je elektroenergetska situacija na področju Zagorja. Zaradi že znanih razmer se je s povečanim

Jože Ovnik: Stara rudarska svetilka, oljenka — risba, tuš

črpanjem poraba zelo povečala. Ker je ob zalitju izpadel odkop, so energetski transformatorji zadoščali za samo napajanje črpalk, s pripravami in delnim odkopom pa se bo poraba rahlo večala, ker je zadnje pol leta dotok vode padel in je konstanten (cca 9—10 m³/min), tako da razpoložljive napajalne enote ustrezajo obremenitvam, ni pa na razpolago rezervnega transformatorja. Z vzpostavitev redne proizvodnje se bo poraba povečala in v ta namen je v tovarni Energoinvest naročen nov transformator 2,5 MVA. Do začetka redne proizvodnje bo služil kot rezerva.

Z zaostreno elektroenergetsko preskrbo v zadnjih letih moramo čimbolj racionalizirati porabo el. energije. V ta namen so bile izdane okrožnice in obvestila, da na vsakem delovnem mestu čimveč prihranimo ter da ne trošimo el. energije po nepotrebnem. Zaradi takšnega značaja potrošnikov (črpalke, kompresorji, transport) je celotno potrošnjo nemogoče zmanjšati, ker

tehnološki proces zahteva skoraj neprekinjeno delovanje za redno proizvodnjo ter za varnost zaposlenih. V spremljajočih dejavnostih in pomožnih službah pa se marsikaj da prihraniti. Tako se je nekaj kWh prihranilo z zamaknitvijo delovnega časa na sedmo uro, v popoldanskem času pa z racionaliziranim vključevanjem el. razsvetljave pri čiščenju poslovnih in delavniških prostorov.

Zelo učinkovito je zniževanje cene električne energije za kWh s kompenzacijo jalove energije. To je zelo uspešno na področju Zagorja, kjer izboljšujemo $\cos \phi$, bolj kot zahtevajo predpisi, in to se upošteva pri ceni. V Trbovljah se je v lanskem letu gibal $\cos \phi$ od 0,63 (v mesecu, ko kompenzacija ni delovala) do 0,95, medtem ko je bil povprečen $\cos \phi = 0,84$.

Na področju Hrastnika kompenzacije še ni, tako da je v ceni el. energije še nekaj rezerve. Investicija za takšno kompenzatorsko baterijo je sorazmerno draga, se pa izplača v dveh letih. Mogoče bomo uspeli z razširitvijo glavne RTP v Hrastniku zgraditi v naslednjem letu tudi to napravo.

Poraba delovne energije leta 1982 se je mesečno gibala v Hrastniku od 920.000 kWh, do 1.423.000 kWh, v Trbovljah od 1.007.000 kWh do 1.649.000 kWh, v Zagorju pa od 2.000.000 kWh do 3.265.000 kWh. V ilustracijo naj navedem, da je mesečna potrošnja jalove energije v Hrastniku od 1.000.000 kVARh do 1.600.000 kVARh, v Trbovljah od 300.000 do 500.000 kVARh, medtem ko izboljšujemo faktor delavnosti ($\cos \phi$) v Zagorju s 300.000 do 500.000 kVARh v pozitivnem smislu.

Če pogledamo še skupno ceno el. energije v sistemu REK EK (brez TET) z upoštevanjem vseh postavk (konica, delovna energija, jalova energija), je bila cena v visoki sezoni (oktober-april 1983) pred podražitvijo 2. 4. 1983, v Hrastniku 3,50 din/kWh + 35 % prisp., v Trbovljah 3,30 din/kWh + 35 % prisp., v Zagorju 2,90 din/kWh + 35 % prispevek. S 25 % povišanjem cene el. energije v začetku aprila 1983, pa bo skup-

na cena precej višja.

Zaradi tako visokih cen je potrebno še bolj paziti na uporabo el. energije. Zavedati se

moramo, da vsaka žarnica po nepotrebnem prižiganju potroši precej težko nakopanega pre-moga.

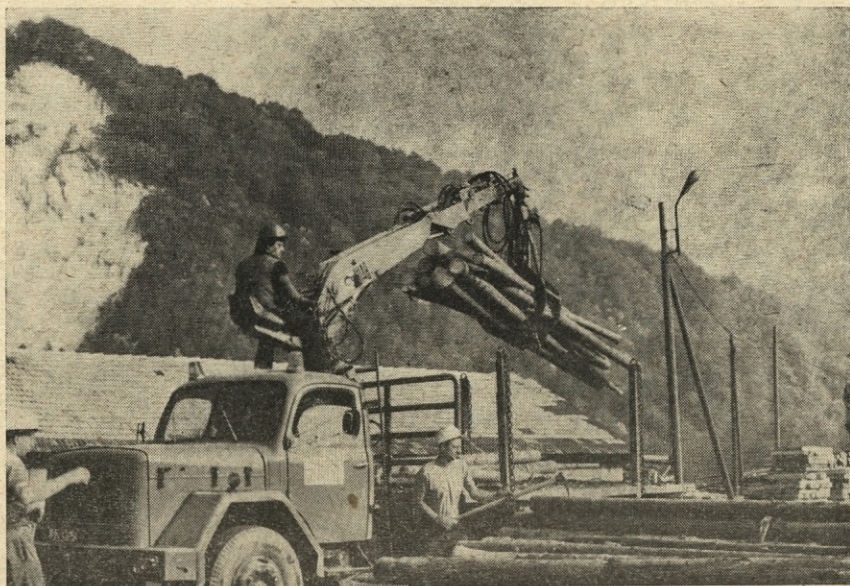
Delo in načrti TOZD avtoprevoz Zasavje

Kdo smo, kakšni smo, kaj hočemo?

Vsak dan jih srečujemo: onesnaževalce zraka, povzročitelje hrupa, dejavnike nevarnosti na cesti...

To so vozniki z vozili TOZD Avtoprevoz »Zasavje«. Gotovo ni naključje, da se je ob premogarstvu razvila tudi dejavnost prevoznništva. Gre za posredno in neposredno povezovanje in prepletanje tehnološkega procesa pridobivanja premoga. Da je to res, nam potrjujejo prevozi, ki jih vsakodnevno izvajamo. Naša vozila so stalno angažirana pri odvozu premogove jalovine, ki se izloča na separacijah v Trbovljah ali Zagorju. Od tod odvažamo jalovino na deponije oziroma jalovi-

šča, kjer jih naši samohodni stroji, buldožerji izravnavajo. Spet drugi težki tovornjaki odvažajo premog s površinskih kopov Retje, Ojstro, Blate in Kotredež II. (Čolniše). Naj ne bo skrivnost, da na površinskem kopu Lakonca nismo angažirani, ker le-tu dela izvaja SOZD Hmezd Žalec s svojimi pogodbenimi partnerji. Velika večina manjših tovornjakov pa opravlja prevoze oziroma distribuira deputatni premog, komercialni premog za široko potrošnjo, širom Slovenije. Stalno razvažamo jamski les za potrebe vseh premogovnikov v Zasavju, da nalagamo in razlagamo, saj imamo za to namenjena vozila »gozdarje« s hiab dvigali. Z namenskimi vozili za takšne prevoze dostavljamo za

Tozd Avtoprevoz Zasavje iz DO RGD, dan za dnem, leto za letom dovažna na lesno skladišče DO ZPT v Trbovljah velike količine jamskega lesa.

Foto Trbovlje

potrebe REK EK razstrelivo, plin in kisik. Iz navedenega je že moč sklepati, da rudarstvo le ne gre čisto mimo nas. Naša usmerjenost, program razvoja in tudi plani temeljijo prvenstveno na potrebah premogovnikov in spremljajočih dejavnostih.

Toliko težje je zato razumeti nekatere težnje zunanjih institucij, da naj bi se TOZD Avtoprevoz »Zasavje« izločil iz SOZD REK Edvarda Kardelja in se vključeval kot transportna dejavnost v SOZD Integral. Takšne niso niti naše želje, niti stališča delavcev družbenopolitičnih organizacij v TOZD in v DO RGD. Menimo, da je mesto za nas v organizacijski povezavi z DO RGD, saj smo tehnološko vezani z deli, ki jih DO RGD sprejema na zunanjih deloviščih. Tudi na ta način uspe biti z znižanji transportnih stroškov konkurenčna. Ostajajo realne možnosti, da DO RGD pridobi dela na konvertibilnem področju, kjer bi bili vključeni tudi naši prevozi. S tem bi nedvomno močno pripomogli k odpravljanju deviznih težav, saj smo tako DO RGD kot druge DO v SOZD še kako odvisni od rezervnih delov, osnovnih sredstev in repromaterialov iz uvoza. Ne gre niti pozabiti, da smo prav zaradi deviznega priliva v DO RGD že marsikomu omogočili kontinuiteto dela. Spomnimo se le težav v potniškem prometu Integrala, kjer smo jim omogočili nakup rezervnih delov za mercedesove avtobuse. Tudi v bodoče se bomo solidarno obnašali ob težavah.

Ne gre zanemariti prevozov za Industrijo gradbenega materiala v Zagorju, kjer vozimo apnenec iz kamnoloma na Brišah do visokih peči na obratnih prostorih v Zagorju. Tu nas veže pogodba dolgoročnega značaja in smatramo, da med obema partnerjema vlada sožitje poslovanja. Prav tako se vključujemo v razvažanje Siporexa Zagorje, kjer prav tako gradimo poslovni odnos na dolgoročnem sodelovanju. Ob obeh naročnikih IGM in Siporex pa

ne gre le zgolj za izvajanje prevoznih uslug, ampak tudi za obogatitev družbene lastnine, razvoja področij, katerim pretekli čas ni bil najbolj naklonjen. Ob nepredvidenih konjunkturah še vedno lahko računamo na zaposlovanje delavcev iz rudarstva. Takšna je naša informativna predstavitev.

Rihard Majcen

Informatika v SOZD REK EK

Peter Jamnik je vodja analiz, plana avtomatske obdelave podatkov v DO Termoelektrarna, kjer je zaposlen petnajst let.

»Računalništvo, to ni moda, pač pa potreba, prihranek na času, kadrih in materialu ter nuja v najbližji bodočnosti.« Tako nekako je pripovedoval tovariš Jamnik ob zanimivem prikazu delovanja računalnika. Slabo minuto potem, ko se »pogovarjaš« z ekranom, že dobiš podatke, ki bi jih moralo zbirati veliko ljudi, ki bi za to porabili mnogo delovnih ur.

Ker je tema obširna, je Peter Jamnik podal le nekaj najbistvenejših strokovnih utemeljitev o nujnosti uvedbe računalniškega sistema v posamezne delovne organizacije.

»Organizacija informatike v energetiki poteka na osnovi programa usmeritve razvoja poslovno tehničnega področja integriranega informacijskega sistema EGS. Dolgoročni cilji (hitro, kvalitetno, učinkovito odločanje in poslovanje) delujejo po principih velikih sistemov z uporabo skupne podatkovne baze, preko informacijskih sistemov in podsistemov. V tem procesu je predvideno poslovanje osnovnih obdelav in operativno vodenje samega sistema.

Za ta proces je bila predvidena podatkovna baza vseh štirih ERC — Maribor, Ljubljana, Velenje, Trbovlje. Večji centri bodo predvidoma opravljali sistemsko opravila, individualna opravila skupnega pomena, opravila inteligentnih terminalov.

ERC — Trbovlje (elektronski računski center)

Želimo si kar najlepših poslovnih rezultatov, rezultatov dobrega razvoja premogovništva, kraja, regije in celotne družbe in čim manj podražitev tekočih goriv, sicer bomo morali tovarnjake zamenjati s parnimi lokomotivami.

Z ozirom na podatkovno bazo, ki je predvidena v sistemu energetike, je ena izmed ključnih funkcij 4. informacijskega vozlišča tudi ERC Trbovlje. Ta naj bi opravljal sistemске naloge s področja programske pomoči skupne baze podatkov in obdelave podatkov na daljavo preko inteligentnih terminalov. Opravljal naj bi naloge za potrebe republiškega centra poslovanja EGS za področje premogovništva, vodenja obratovanja in poslovanja SOZD REK EK.

Da bi lahko opravljali zadolžitve pri koriščenju skupne podatkovne baze, načrtujemo instalacije močnejših inteligentnih terminalov v večjih delovnih organizacijah.

V Zasavju smo pristopili k razreševanju tovrstne problematike z izgradnjo skupnega računskega centra že v letu 1972. Vse do leta 1982 so potekala usklajevanja interesov na področju računalništva in informacijskih sistemov, izgradnje ustreznih prostorov do instalacije visoko zmogljivega računalnika.

Programiran razvoj informacijskega sistema v SOZD REK EK in njegovo vlogo v Zasavju smo opredelili v:

— investicijsko organizacijskem programu ZRC (Zasavski računski center);

— samoupravnem sporazumu združevanja dela in sredstev za izgradnjo prostorov in instalacijo računalnika;

— dolgoročni razvoj računalništva in izgradnjo informacijskega sistema, sprejet na skupščini Medobčinske gospodarske zbornice re-
virskih občin;

— investicijski program razvoja informacijskega sistema SOZD REK EK.

Informacijski sistem delovnih organizacij v REK EK je sedaj na stopnji klasičnega poslovnega informacijskega sistema, kjer so funkcionalna področja (v računovodstvu in proizvodnji) med seboj nepovezana.

V srednjeročnem obdobju 1981—85 moramo težiti k dvigu kvalitete informacijskih sistemov na nivo integriranega informacijskega sistema, kjer bodo podatke enkrat samkrat zajemali, shranjevali in obdelali po isti metodologiji, in čim večkrat uporabljali. Začeti moramo uvajati interaktivne obdelave in opuščati dosednji paketni način obdelave.

Vlaganje v računalniško opremo ZRC je bilo urejeno s sporazumom med ustanoviteljicami, ki so v dohodkovni povezanosti z delavci ZRC. REK EK trenutno nima dovolj ustrezne opreme, da bi lahko zadovoljivo opravljali naloge urejanja problematike na področju uvajanja računalniških obdelav.

Strokovne službe na nivoju SOZD REK EK bi se morale usmeriti na razreševanje skupno zastavljenih dolgoročnih ciljev poenotenja programske in kadrovske opreme za potrebe delovnih organizacij, izgradnjo informacijskega sistema in podatkovne baze v SOZD REK EK, ki bo služila tako za potrebe naše asociacije premogovništva in električne energije kot tudi za potrebe energetskega gospodarstva. Zajemanje podatkov je potrebno opraviti na samem izvoru, torej kjer nastajajo.

DO TET

Naši začetki računalniških obdelav segajo v leto 1972 na računskem centru RC DEM (računski center Dravskih elektrarn Maribor).

Vseskozi smo stremeli za dograjevanjem uvajanja avtomatske obdelave podatkov. Ker nas je sam sistem, v katerem pridobivamo prihodek tudi usmerjal, danes obdelujemo paketno na ZRC vrsto računovodskih in tehničnih obdelav s pomočjo inteligentnega terminala, instaliranega v letu 1982. Končni cilj je pričetek interaktivnega dela z računalniško opremo ZRC v letu 1983. Manjše obdelave, kot so kad-

rovska evidenca in podobno — uvajamo že na lastnem sistemu.

Ostale DO v REK EK naj resno pričnejo razmišljati o vključevanju

svojih klasičnih obdelav na računalniško tehnologijo, in to v ZRC.«

Dragica Bregant

Referendum v Zagorju

Naša občina — naš dom

V zadnjih številkah našega glasila smo vsakokrat objavljali razne prispevke, ki se nanašajo na 4. referendum v Zagorju ob Savi, ki bo 8. maja 1983 od 6. do 18. ure na glasovalnih mestih, ki jih je določila občinska volilna komisija.

Naj omenimo tudi tokrat, da so se na številnih javnih razpravah v krajevnih skupnostih ter v delovnih kolektivih izkristalizirala mnenja, da je treba z gradnjo prepotrebnih družbenih objektov nadaljevati tudi v bodoče. Pri tem pa je potrebna pripravljenost vseh občanov in delovnih ljudi, da s svojim prispevkom pomagajo ustvarjati boljše pogoje za delo in življenje vseh občanov. Že vsi dosednji referendumi, bili so trije, so bili uspešno izpeljani, z zbranim samoprispevkom pa je bilo opravljeno ogromno delo. Obnovljena je bila šola Tone Okrogar, izvedena so bila določena dela v osnovni šoli na Izlakah, zgrajena telovadnica pri osnovni šoli Ivan Skvarča, prenovljene so bile šole v Podkumu, Znojilah, Čemšeniku, Senožetih, Šentgotardu in Kolovratu. Iz drugega samoprispevka je bila zgrajena osnovna šola v Kisovcu in del teh prostorov je bil začasno namenjen za potrebe otroškega varstva v tej krajevni skupnosti; obnovljena je bila šola v Podkumu in Izlakah, dokončana so bila dela pri šoli Tone Okrogar in telovadnici pri šoli Ivan Skvarča. S sredstvi tretjega samoprispevka pa so v Zagorju dobili zdravstveni dom, dom starejših občanov in vrtec ter štiri učilnice v osnovni šoli Izlake. Posodobljene so bile ceste oz. posamezni odseki, Trojane — Šentgotard, Šentgotard — Volčje jame, Zagorje — Podkum, Izlake — Parkljev mlin in Zagorje — Senožeti. S tem samoprispevkom so bila

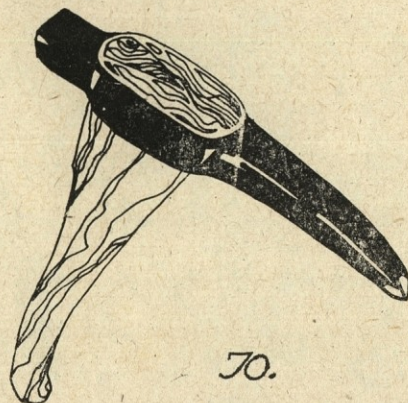
zbrana tudi sredstva za del gradnje vrtca na Polju.

Razumljivo je, da brez sodelovanja občanov in delovnih ljudi s svojimi samoprispevki ne bi mogli zgraditi toliko prepotrebnih objektov, s katerimi so zagotovljeni pogoji za normalno varstvo otrok, njihovo šolanje, zdravstvo, prevoze, šport itd.

Domala vsak Zagorjan je lahko prepričan, da bodo tudi sredstva iz četrtega samoprispevka dobro in gospodarno naložena in da bodo dala pričakovane rezultate po programu.

Program del, ki jih vsebuje četrty samoprispevek, smo objavili v prejšnji številki našega glasila in smo prepričani, da so ga vsi člani našega kolektiva kombinata s področja Zagorja tudi prebrali in se prepričali, da je izvedba le-tega odvisna od slehernega občana in delovnega človeka.

Zagorjani — glasujte ZA uvedbo četrtega občinskega samoprispevka za naslednje obdobje!

Spomini na srečanje z maršalom TITOM

Proti večeru 1. maja 1974 je dobil član Trboveljskega okteta Jože Drobež obvestilo, da bo naslednji dan maršal Tito obiskal mladinsko delovno brigado na Planini nad Sevnico. Ob tej priliki bo prišel tudi na Lisco, kjer naj bi mu pripravili kratek program. Organizatorji so v ta program vključili tudi Trboveljski oktet. Drobež je moral ukrepati in o tem takoj obvestiti vse člane okteta, kar pa ni bilo lahko, saj je bilo ravno med prvomajskimi prazniki. Kar trije so bili izven Trbovelj. Zdravko Kosmatin je bil na gradbišču svoje hiše v Radečah, Tine Naraglav na »ranču« v Radečah, Jože Grebenc pa si je privoščil malo več. Odpotoval je na Dunaj, da si ogleda kočijo, s katero se je nekdanj vozil cesar Franc Jožef. Vinko Brečko je moral takoj v Radeče z obvestilom, da mo-

rata biti Zdravko in Tine naslednji dan ob osmi uri v Trbovljah oblečena v »šihno obleko (tako imenujemo naš kroj). Dunajčana ni bilo mogoče obvestiti. Kaj narediti, da nas bo osem? Maršal Tito je vsako pomanjkljivost takoj opazil in bi verjetno tudi nas vprašal, kje je osmi. Kot vemo, se je zelo rad pošalil in bi kar prav prišel izgovor, da je bil oktet v pranju pa se je malo »uskočil«. No, da nas je bilo osem, smo morali aktivirati Ljubota Štipa, katerega je tedaj že zamenjal Mirko Halilović. Tako je bila zadeva številčno urejena.

Naslednji dan 2. 5. smo bili okrog 10. ure že na Liscu. Spetoma smo se dogovorili, katere pesmi bi prišle v poštev, vendar smo se dokončno odločili šele kasneje, ko smo izvedeli, koliko časa naj bi po pro-

tokolu trajal program. V tem programu je bila obvezno pesem Pleničke. Do prihoda maršala smo čakali pred Tončkovim domom, kjer se je nabralo že veliko ljudi. Tam je bil tudi otroški šolski zbor iz Sevnice, ki je ob prihodu maršala Tita zapel pozdravno pesem. Naš oktet in ansambel Lipičnik sta bila predvidena, da po kosilu izvedeta svoj program. Do tistega časa smo bili v strogi pripravljenosti v enem izmed spodnjih prostorov Tončkovega doma. Nestrpno smo čakali na naš nastop in končno pride komanda: — Oktet, gremo! Postavili smo se v jedilnici in pričeli peti. Naš program je kar dobro uspel. Ko smo odpeli zadnjo pesem in hoteli oditi, je rekel maršal: »E, momci, čakajte, čakajte, da li znate onu — samo da se sjetim«. Ne da se povedati, v kakšni situaciji smo bili v tem trenutku. Bili smo pod napetostjo, v kakršni naša TE II ni v najboljših obratovalnih pogojih. Kaj, če bi maršal želel pesem, ki je ne bi znali in kako bi bilo neprijetno reči: Oprostite, tega pa ne znamo, kar bi se prav lahko zgodilo. Maršal se je spomnil: E, sad sam se sjetio. Onu — Marička odpri duri, ovde Jurij«. Takoj smo vedeli, da želi pesem »Kranjčičev Jurij«, ki smo jo na veliko srečo znali. Lahko si mislite, kakšen kamen, ne kamen, skala se nam je odvalila, ko je povedal, kaj želi. Zapeli smo jo z velikim veseljem, pa tudi maršal, kot smo videli, je bil zelo zadovoljen, kar se je tudi izkazalo. Kasneje smo zvedeli od takratnega župana v Sevnici, ki je sedel poleg maršala, da je soproga Jovanka v času, ko se

Dne 2. 5. 1974 se je mudil v planinskem domu na Liscu maršal Tito. Ob tej priliki mu je Trboveljski oktet pripravil kratek koncert. Več o tem pše Tine Naraglav v posebnem prispevku.

maršal ni takoj spomnil pesmi, izrekla pripombo: »A sad treba, da momci nešto izvuče iz naftalina«.

Ko je maršal s spremstvom zapuščal dom in šel proti avtomobilu, se je Jože Drobež ojunčil in želel rešiti še en problem oziroma izpolniti veliko željo našega okteta, da bi se fotografirali z maršalom. Izgledalo je že zamujeno in Jože nam pravi: »Fantje, držite se tule spodaj« in jo mahnil za Titom. Ta se je že bližal avtomobilu. Kako se mu je posrečilo prebiti do njega mimo spremstva in varnostne službe, ne vem in najbrž tudi sam ne ve. Že ko je hotel maršal vstopiti v avto, ga je Jože počukal za rokav in mu rekel: »Druže maršal, člani okteta bi jako željeli uspomeni na vas, pa vas molimo za snimak sa nama«. »E, može, kako ne«, odgovori Tito in že jo primahata nazaj pred dom, kjer je bil narejen posnetek, ki nam je drag spomin na prvo in zadnje srečanje z dragim maršalom Titom.

Tine Naraglav

Delovna skupina CK ZKS v REK EK

Dne 8. aprila 1983 se je mudila na sedežu našega kombinata delovna skupina CK ZKS, v kateri so bili tovariši Marenk, Filipčič, Miklič in Zore. Pogovarjali so se s člani osnovnih organizacij ZK iz kombinata. Razpravljali so o uresničevanju nalog komunistov na področju dohodkovnih odnosov in samoupravne organiziranosti v SOZD REK EK. Podlaga temu razgovoru so bili zaključki s problemske konference ZK SOZD Elektrogospodarstva Slovenije v Mariboru, ki je bila koncem februarja tega leta v Mari-

boru. Upoštevali pa so tudi sklepe in usmeritve za delovanje komunistov na področju energetike, ki so bili sprejeti na 26. seji predsedstva CK ZKS. V razgovoru so poudarjali, da je temeljna naloga pri spreminjanju oziroma pri dograjevanju samoupravne organiziranosti na ravni DO ZPT, kakor tudi v SOZD REK EK, doseganje višjega dohodka ob istočasnem zmanjševanju stroškov ter ob najracionalnejšem gospodarjenju z družbenimi sredstvi.

V dopoldanskih urah so obravnavali problematiko DO ZPT, RGD, nato tudi TET in IMD, v popoldanskih urah pa so v istih prostorih sprejemali zaključke razgovorov. Največ so govorili o racionalizaciji poslovanja, precej časa so namenili tudi bodoči samoupravni organiziranosti temeljnih organizacij, delovnih organizacij v kombinatu ter dohodkovnim odnosom v kombinatu in izven njega. Precej je bilo razprav tudi o bodoči usmeritvi rudarjev, ki pa ne more temeljiti na delu v prostem času, pač pa v drugih oblikah organiziranega dela.

Sklepi in usmeritve

ZA DELOVANJE
KOMUNISTOV NA
PODROČJU ENERGETIKE

Predsedstvo centralnega komiteja Zveze Komunistov Slovenije je na 26. seji, dne 28. 3. 1983, obravnavalo informacijo s problemske konference Zveze komunistov Slovenije o energetiki, ki je bila 23. 2. 1983 v Mariboru, in sprejelo naslednja stališča in usmeritve za delovanje komunistov.

Na 3. in 5. seji centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije so bila sprejeta stališča, ki članom in organizacijam zveze komunistov v organizacijah združenega dela energetike in v celotnem združenem delu

nalagajo večjo odgovornost za preskrbo z energijo, za varčevanje in za zamenjavo uvoženih energetskega virov z domačimi. To bo mogoče ob uveljavljenih samoupravnih družbenoekonomskih odnosih, ob večji učinkovitosti gospodarjenja in notranji povezanosti delov energetskega sistema. Reprodukcijska in dohodkovna povezanost naj bo izhodišče, obenem pa tudi podlaga za oceno uspešnosti samoupravne organiziranosti posameznih delov energetskega sistema.

Uresničevanje stabilizacijske politike terja od komunistov v vseh organizacijah združenega dela, zlasti v gospodarstvu, da se odločno zavzemajo za naslonitev na domače energetske vire in za varčevanje z energijo.

Zato naj komunisti z delovanjem v samoupravnih organizacijah dosežejo, da bodo poslovodni organi v organizacijah združenega dela, ki uporabljajo v svojem poslovanju še vedno uvoženo nafto in naftne derivate, pripravili analizo o možnostih prehoda na domače vire. Komunisti naj tudi v drugih organizacijah združenega dela dajo pobudo, da se prouči poraba energije na enoto proizvoda in v okviru poslovne politike oblikuje program ukrepov in aktivnosti za zmanjšanje porabe. Komunisti v Gospodarski zbornici Slovenije in v republiških upravnih organih pa naj uveljavljajo pobudo za okrepitev družbene aktivnosti za racionalno rabo vseh vrst energije.

Pri uveljavljanju samoupravnih družbenoekonomskih odnosov v energetskega sistema se morajo komunisti energetskega gospodarstva zavzeti za večjo dohodkovno povezanost na podlagi tehnološke in reprodukcijske povezanosti posameznih organizacij

zdrženega dela v elektrogospodarstvu in v naftnoplin-skem gospodarstvu. Z delovanjem v samoupravnih organih naj dosežejo, da bodo poslovodni organi pripravili strokovne osnove, na podlagi katerih bodo delavci in samoupravni organi urejali in razvijali odnose pri pridobivanju in razporejanju skupnega prihodka med temeljnimi organizacijami združenega dela premogovništva, elektrogospodarstva in naftno-plinskega gospodarstva.

Pripravijo naj kriterije in merila za ugotavljanje porabljenega živega in minulega dela, ki bodo delavcem v samoupravnih organih omogočili odgovorno odločanje in jih stimulirali h kvalitetnejšemu poslovanju in k trajni obratovalni pripravljenosti sistema. S tem bodo ustvarjene tudi možnosti za takšne odnose v svobodni menjavi dela med uporabniki in izvajalci, v katerih bodo njihovi odgovori in rezultati dela delavcev resnična podlaga družbenoekonomskega položaja delavcev v energetiki.

Komunisti v sindikatu delavcev energetike in v občinskih sindikalnih svetih naj s svojim delovanjem zagotovijo, da bodo v vseh organizacijah združenega dela elektrogospodarstva uveljavljeni enaki kriteriji za nagrajevanje po rezultatih dela, in da se bo obseg sredstev za osebne dohodke oblikoval odvisno od rezultatov dela in skladno s splošnim gibanjem osebnih dohodkov v gospodarstvu. Ustvarijo naj tudi razmere, da bodo delavci vseh organizacij združenega dela elektrogospodarstva in premogovništva v enakem položaju glede priliva sredstev za osebne dohodke.

V vseh organizacijah združenega dela v energetskem gospodarstvu naj se komunisti zavzemajo za to, da bodo v skladu z zakonom in družbenim dogovorom oblikovane

podlage za dograditev samoupravne organiziranosti, katere cilj bo kar najbolj uspešna oskrba uporabnikov ob dogovorjenem času v dogovorjenih količinah in cenah, racionalno poslovanje organizacij združenega dela v energetiki, smotrni razvoj ter tehnična, tehnološka in dohodkovna povezanost organizacij združenega dela, ki sestavljajo sistem. Komunisti naj se borijo za odločilno vlogo delavcev pri izvedbi nove samoupravne organiziranosti.

V vseh delovnih organizacijah sestavljenih organizacij združenega dela energetskega gospodarstva naj se komunisti odločno zavzemajo za uveljavitev proizvodnega in ustvarjalnega dela, za zmanjševanje administrativnega in režijskega dela, za racionalizacijo in skupno organiziranje strokovnih služb, za večjo učinkovitost skupnega gospodarjenja z denarjem, za učinkovite naložbe in za skupni nastop pri nabavi in distribuciji manjkajočih energetskih virov. To naj omogoči, da bo sedanja razdrobljenost strokovnih opravil, ki so skupnega pomena, odpravljena z ustanovitvijo delovnih organizacij in delovnih skupnosti skupnih služb skupnega pomena.

Komunisti v naftno-plinskem gospodarstvu si prizadevajo za učinkovitejšo samoupravno organiziranost organizacij združenega dela s področja nabave in prodaje naftnih derivatov, ki naj omogoči enakomerno oskrbljenost porabnikov. V organizacijah združenega dela pa naj se komunisti zavzemajo za uveljavitev odnosov na podlagi skupnega prihodka, za večjo povezanost s porabniki in za takšne spremembe v poslovni in razvojni politiki, ki bodo zagotovile smotrno izrabo zmogljivosti, združevanje sredstev za stalno raziskovanje energetskih virov in vključevanje v izvoz na podlagi povezovanja s petroke-mično industrijo.

Da bi pospešili uveljavljanje dohodkovnih odnosov in samoupravne organiziranosti, naj komunisti aprila 1983 organizirajo posebne problemske konference v vseh sestavljenih organizacijah združenega dela na področju energetike.

Komunisti v okviru SZDL naj delujejo za uspešno samoupravno sporazumevanje o ustanavljanju energetskih skupnosti kot podlaga za uresničevanje svobodne menjave dela med delavci v energetskem gospodarstvu in porabniki energije.

V energetskih skupnostih naj se komunisti zavzemajo za uresničevanje samoupravnih družbenoekonomskih odnosov med uporabniki in izvajalci in za enotno energetske politiko. Podlaga teh odnosov je oblikovanje in uresničevanje skupno opredeljenih ciljev v samoupravnih sporazumih o temeljnih planov energetskih skupnosti. Letne potrebe po energiji se samoupravno usklajujejo v republiški energetski skupnosti. Za delavce v energetiki je proizvodnja energije v skladu z energetske bilanco podlaga za pridobivanje dohodka.

Pri izvajanju skupne energetske politike naj si komunisti prizadevajo za uveljavitev večje odgovornosti za pravočasno pripravo strokovnih podlag za odločanje, zlasti za uveljavitev skupnih kriterijev, ki bodo vodilo pri oskrbi v energetske izjemnih situacijah in za krepitev odgovornosti uporabnikov do izvajalcev.

Komunisti naj se v skupščinah družbenopolitičnih skupnosti zavzemajo za to, da bodo izvajalci skupno z uporabniki čimprej lahko uveljavljali odgovornost za tekočo reprodukcijo in razvoj energetskih dejavnosti v skladu s samoupravnimi plani. Ekonomska politi-

ka mora ustvarjati možnosti za to, da bodo tudi delavci v energetiki dejansko odločali o pogojih in rezultatih svojega dela in razvoja. Dokler pa tega še ne omogoča, naj se komunisti zavzemajo za to; da se v energetiki na podlagi primarne delitve zagotavlja vsaj enostavno reprodukcijo, in da bo samoupravno sporazumevanje o združevanju sredstev za plansko začrtane naložbe podlaga za zagotavljanje sredstev za razširjeno reprodukcijo.

Komunisti v vseh temeljnih organizacijah združenega dela naj preverijo izpolnjevanje planskih obveznosti glede združevanja sredstev za razvoj energetskega zmogljivosti. V samoupravnih organih naj po potrebi zahtevajo tudi uveljavitev odgovornosti za izvajanje sprejetih planov.

Komunisti v samoupravnih organih organizacij združenega dela premogovništva, elektrogospodarstva, naftno-plinskega gospodarstva in komunisti-delegati uporabnikov v energetskih skupnostih naj zaostrijo odgovornost za uspešnejšo, hitrejšo in bolj organizirano gradnjo energetskega objekta ter za racionalno vlaganje združenih sredstev. Poleg tega naj komunisti v republiški energetski skupnosti dajo pobudo za organiziranje skupnega nastopa zainteresiranih organizacij združenega dela pri gradnji energetskega objekta doma in v tujini.

Komunisti v energetskih skupnostih naj spodbujajo pospešeno gradnjo malih hidroelektrarn. V ta namen naj se komunisti v organih republiške energetske skupnosti zavzamejo za enoten pristop k gradnji in financiranju.

Komunisti v izvršnem svetu Skupščine SR Slovenije in Gospodarski zbornici Slovenije naj analizirajo problematiko

tekočega poslovanja in razvoja v energetskega gospodarstva, izvedejo oziroma predlagajo ukrepe za izboljšanje poslovanja, zlasti za odpravo težav pri financiranju tekoče reprodukcije in razvoja. Na podlagi teh analiz naj se za ustrezne ukrepe zavzamejo tudi komunisti v skupščini SR Slovenije.

Komunisti v organizacijah združenega dela energetskega sistema so odgovorni za mobilizacijo delavcev za izvedbo sklepov problemske konference. Za njihovo uresničevanje in zaradi premagovanja nasprotovanj in omahovanj morajo uveljaviti akcijsko povezovanje kot trajno metodo za oblikovanje in uveljavljanje skupnih interesov in ciljev.

Komunisti v vsaki osnovni organizaciji zveze komunistov naj sklepe in usmeritve problemske konference konkretnizirajo in oblikujejo akcijske programe za njihovo izvajanje. Pri oblikovanju rešitev za akcijsko povezovanje komunistov v energetskega sistemu naj sodeluje tudi komisija za organiziranost in razvoj Zveze komunistov Slovenije pri predstavljanju centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije.

O uresničevanju sklepov in usmeritev naj osnovne organizacije zveze komunistov prek koordinatorjev v delovnih organizacijah obveščajo delovno predsedstvo problemske konference, ki naj o izvajanju sklepov in usmeritev predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Slovenije poroča novembra 1983.

Delo sindikatov v delovni organizaciji ZPT

Tomaša Govejška iz tTOZD Premogovnik Kotredež ni potrebno posebej predstavljati, saj je pri rudniku zaposlen že od leta 1948. Delati je pričel kot kovinar. V letu 1961 je postal nadzornik po opravljeni nadzorniški šoli. Pred leti se je v prostem času veliko razdaljal telesnokulturnemu področju.

V tej mandatni dobi je Tomo Govejšek Predsednik konference Osnovnih organizacij Zveze sindikata v DO ZPT. Dobro pozna probleme rudarjev in o njih na sestankih tudi odkrito spregovori. V razgovoru je nanizal ugotovitve in probleme, ki se sedaj pojavljajo v omenjeni delovni organizaciji.

»Čas, v katerem se nahajamo, je tudi za OO ZS bistveno drugačen kot pretekla leta. Za to je več razlogov. V tako sestavljeni organizaciji, kot so Zasavski premogovniki, pride do različnih pogojev dela. Vse zahteve in potrebe delavcev po tozkih je težko usklajevati. Za interese delavcev, ki so tako ali dru-

gače življenjskega pomena, pa stoji, kot ugotavljamo, edino sindikat. Sindikat skrbi za izgradnjo stanovanj, prehrano med delom, za osebne dohodke, delegatsko življenje v občini in drugo. V tem času ko se realni osebni dohodki tako hitro znižujejo, predvsem glede na življenjske stroške delavcev, menim, da bi morali zvezni kot republiški sindikati — izreči svoj bolj odločni DA, do katere meje lahko delavci v združenem delu prenašajo vsa bremena stabilizacije. Ko poslušam delegate iz vse Slovenije — sem član komisije za življenjske pogoje — prihajajo nekateri s predlogi — naj bi sindikati prevzeli skrb za socialno podporo tistih delavcev, ki ne morejo s svojim zaslužkom pokriti najnujnejših življenjskih potreb. Vnaprej odklanjam takšne sklade, kajti kje vzeti denar, če pa vemo, da smo že v mesecu aprilu in da še nimamo sklada skupne porabe. Najnujnejši del iz tega sklada pa bi morali za-

četi izplačevati že v naslednjem mesecu. Iz tega sledi, da v premogovništvu ne bi dobili sredstev, ki bi služila v takšne namene. Ugotavljamo, da je delo sindikata na vseh treh področjih v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku dobro organizirano, in poteka v zadovoljstvo članov, vendar pa smo v nekaterih stvareh nemočni. Nemočni smo, ko so ob vseh prizadevanjih rudarjev, kljub njihovem sobotnemu delu in prizadevanjem za doseg plana in izpolnitev obveznosti do družbe, finančni pokazatelji ničevi. Vsak mesec prositi banko za kratkoročne kredite, da lahko dobimo izpla-

čane osebne dohodke, ni lahko in veliko stane. Cilj sindikata naj bi bil, doseči pogoje normalnega poslovanja. V reprodukciji sistema EGS je nujno potreben preobrat v prid rudarjem. Pred sindikati je torej težka naloga: urediti likvidnostno situacijo v podjetju in s tem nuditi rudarjem takšne osebne dohodke, kot jih zaslužijo.«

Ob zaključku je tovariš Tomo zaželel vsem delavcem v kombinatu lepe prvomajske praznike in še mnogo delovnih uspehov.

Dragica Bregant

Problematika delovanja sindikata v rudniku Laško

V času gospodarske stabilizacije in v današnjih razmerah, ko odnose v združenem delu urejamo po samoupravnih poti, je vloga in delo sindikata zelo odgovorno, zlasti pri uresničevanju interesov delavcev.

V Osnovni organizaciji Zveze sindikatov v premogovniku Laško se srečujemo z vrsto problemov:

Do nedavnega (december 1982) je bil eden od osrednjih problemov samoupravna organiziranost.

Po združitvi v SOZD REK EK Trbovlje kot enovita delovna organizacija pa so v zvezi s tem preostali odprti še nekateri problemi, kot so: dohodkovni odnosi, skupno programiranje razvoja in učinkovito

opravljanje poslov skupnega pomena za doseganje čim višje produktivnosti. Poleg navedenega imamo v sindikatu odprtih še mnogo drugih vprašanj in nalog. Predvsem nas čaka še mnogo dela na področju utrjevanja samoupravljanja in položaja delavca pri upravljanju z družbenimi sredstvi. Zavedamo se, da bomo le tako s skupno dogovorjenimi cilji dosegli izboljšane rezultate, kar pa je seveda tudi osnova za uspešno gospodarjenje ter uresničevanje nalog gospodarske stabilizacije.

Sledeča naloga sindikata, ki je v teku, je usklajevanje samoupravnih interesnih aktov, usklajevanje vseh načrtanih in dogovorjenih aktivnosti, sprejetih na Konferenci sindikata SOZD.

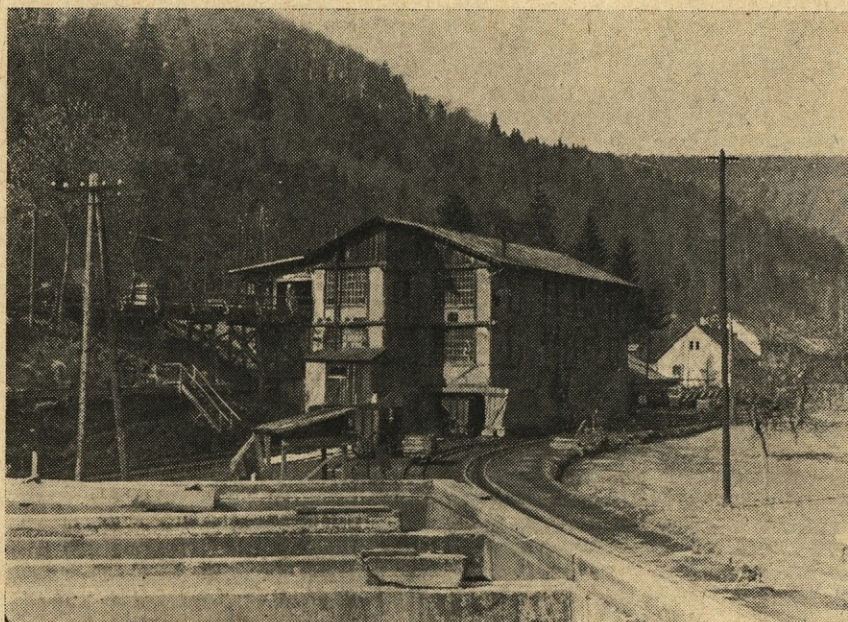
Pred nami so volitve v samoupravne organe, obravnava periodičnega obračuna in rezultatov poslovanja prvega trimesečja. Do sedaj zaradi vrste (starostna struktura) v Rudniku Laško nismo imeli mladinske organizacije. V zadnjem letu pa se je zaposlenost mladih izboljšala, tako da bomo v letošnjem letu organizirali tudi OO ZSMS.

To so le nekatere najaktualnejše naloge osnovne organizacije sindikata v Rudniku Laško.

Vsakodnevno pa se srečujemo še z vrsto problemov, ki so vezani z izboljšanjem proizvodnje in na rentabilnejše ter ekonomičnejše gospodarjenje.

Zavedamo se, da bomo le z uresničevanjem navedenih nalog tudi v sindikatu imeli boljše rezultate.

Franc Rajh

Objekti rudnika Laško.

Vlak bratstva in enotnosti v Sloveniji

Vlak bratstva in enotnosti bo pripeljal v Slovenijo 3. junija letos. Za organizacijo prihoda tega vlaka so imenovali poseben koordinacijski odbor pri predsedstvu mestne konference

SZDL Maribor, v katerem delujejo tudi delegati iz nekaterih drugih slovenskih občin, iz katerih je nemški okupator izselil številne Slovence v Srbijo in druge bratske republike (Hrvatska, Bosna in Hercegovina).

Letos se bo s posebnim vlakom pripeljalo iz Srbije v Slovenijo več kot 3.000 potnikov — gostov. Najprvo jih bodo sprejeli v Krškem. Del vlaka bo nato odpeljal na Jesenice, del pa v Maribor. Prijateljem iz bratske republike Srbije bodo povsod pripravili svečane sprejeme z bogatimi kulturnimi in razvedrilnimi programi. Gostje iz Srbije bodo stanovali pri svojih gostiteljih, vrnili pa se bodo na svoje domove z vlakom 6. junija. (tl)

- izdelava balinišča,
- izdelava ruskega kegljišča,
- postavitve klopi,
- izdelava peskovnika,
- čiščenje okolice in
- razna manjša urejevalna dela.

Poleg teh delovnih akcij pa ima brigada tudi drugačne naloge, ki imajo tako vzgojni kot izobraževalni cilj. Ena izmed pomembnih nalog je prav gotovo tudi vzpostavljanje stikov s krajanji, pa tudi povezovanje z mladimi in mladinsko organizacijo Raba. Namen tega je krepiti medsebojne tovariške odnose in poglobljati bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov. Poleg tega pa si bomo lahko z mladimi tudi izmenjali izkušnje, ki jih pridobivamo pri vsakdanjem delu, prav gotovo pa se bodo naši mladinci pomerili z njimi tudi na športnem področju, kjer se bosta najlažje vzpostavljala in poglobljala prijateljstvo in tovarištvo. Kot obe bri-

gadi doslej, bo tudi ta imela v svojem programu seznanjanje z zgodovino in znamenitostmi otoka Raba, kar bo realizirala preko razgovorov, ogledov in ekskurzij.

Sam program zagotavlja torej razgibano in večstransko dejavnost, ki naj pripomore k temu, da bodo mladinci naše brigade poleg občutka zadovoljstva ob uspešno zaključenih delovnih ciljih, odšli domov še polni drugačnih, prijetnih vtisov in z zavestjo, da so tu preživeli prijetne trenutke, katerih se bodo še dolgo spominjali. Če bo torej vse tako, smo svoj namen dosegli, kar nam bo najboljša vzpodbuda in napolnilo pri organiziranju naslednjih delovnih akcij z namenom, da tudi mladi prispevamo svoj delež pri razvijanju in utrjevanju našega samoupravnega socialističnega sistema in družbe kot celote.

Boris JESENŠEK

Mladinska delovna akcija „Rab 83“

Leto je naokoli in zopet je v teku organiziranje mladinske delovne akcije na Rabu. Kot kaže, bodo te akcije verjetno postale kar stalna oblika pomoči mladim našega kombinata pri izgradnji in ureditvi počitniških objektov SOZD REK EK na Rabu, pa tudi kje drugje, če se bo pokazala potreba. Letošnja delovna akcija se bo imenovala »Rab 83«, brigada sama pa bo nosila ime revolucionarja in teoretika našega samoupravnega političnega sistema, Edvarda Kardelja. Akcija sama je že tretja, saj so bili podobni že v letih 1981 in 1982.

Brigada bo na delovni akciji predvidoma od 21. 5. do 11. 6., sestavljali pa jo bodo mladi enega letnika rudarske šole iz TOZD RŠC, ki je že prejšnja leta zagotovila brigadirje za te akcije. V brigado bo vključeno tako okrog trideset brigadirjev, obenem pa bo TOZD RŠC vključil vanjo tudi dva instruktora. Cilji te mladinske delovne akcije pa so naslednji:

- ureditev dostopne poti,
- postavitve gugalnic,

Nekaj zanimivih podatkov

Preteklo leto 1982 so tvorile sestavljeno organizacijo združenega dela Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja:

a) delovne organizacije:

- Zasavski premogovniki z 11 TOZD, 3 DS Pomožne dejavnosti in DS SS
- Termoelektrarna Trbovlje, z 2 TOZD, DS SS
- Rudarska gradbena dejavnost s 4 TOZD in DS SS
- Industrijske montažne delavnice z 2 TOZD in DS SS

b) enovite delovne organizacije:

- Rudnik rjavega premoga Senovo

a) premog

- Rudnik rjavega premoga Kanižarica

c) delovni skupnosti na ravni SOZD

- Administrativnih strokovnih opravil
- Tehničnih strokovnih opravil

Od 1. 1. 1983 je v sestavu SOZD REK EK tudi Rudnik Laško.

Finančni rezultat poslovanja vseh naštetih delovnih organizacij v letu 1982 smo objavili v številki 3/83 našega glasila, v tej številki pa objavljamo še nekaj drugih zanimivih podatkov, ki ilustrirajo obseg poslovanja kombinata in dopolnjujejo sliko njegovega obsega.

DO	Plan-ton 1982	Doseženo-ton 1982	Indeks
— Zasavski premogovniki			
jame	1.345.000	1.320.834,1	98,2
površinski kopi	15.000	80.165,9	
SKUPAJ	1.360.000	1.401.000	103,0
— Rudnik Senovo	120.150	121.440	101,1
— Rudnik Kanižarica	120.000	99.000	82,5
CELOKUPNO	1.600.150	1.621.440	101,3

b) električna energija			
— Termoelektrarna Trbovlje	615.000	502.312	81,7
c) toplotna energija			
— toplarna RESD Hrastnik MWh	24.600	19.865,4	80,8
č) gramoz — pesek			
— premogovnik Kotredež, kamnolom m ³	135.000	105.948	78,5
d) Rudarska gradbena dejavnost			
— TOZD RIG din	502.500.000	670.429.515,70	133,4
— TOZD ESMD din	105.786.000	129.100.002,80	122,0
— TOZD Avtoprevoz Zasavje t/km	9.000.000	8.675.636	96,2
— TOZD GRAMAT opeka-enote	10.000.000	7.645.137	76,5
— TOZD GRAMAT kamnolom m ³	50.000	52.188	104,4
e) IMD — storitve			
— TOZD SIMD din	101.691.000	95.664.841,45	94,1
— TOZD EIMD din	45.406.000	48.465.978,65	106,7

f) dosežene storitve na izkopu premoga

DO — TOZD	odkopna ton/del	jamska ton/del	rudniška ton/del
ZPT — P. Hrastnik	17,57	3,26	2,46
p. Ojstro	12,29	3,47	2,58
p. Trbovlje	16,29	4,42	3,58
p. Kotredež	8,86	2,15	1,46
ZPT	14,73	3,63	2,82
Rudnik Senovo	7,51	2,41	1,70
Rudnik Kanižarica	7,10	2,02	1,25

g) število zaposlenih 31. 12. 1982

Koncem leta 1982 so imele delovne organizacije našega kombinata naslednje število zaposlenih:

DO	Povprečno število zaposlenih	
	število 31. 12. 1982	v letu 1982
Zasavski premogovniki	3.124	3.050
Rudnik Senovo	450	452
Rudnik Kanižarica	430	400
Termoelektrarna	476	477
Rudarska gradbena dejavnost	1.069	1.057
Industrijske montažne delavnice	161	165
DS Administrativnih strokovnih opravil	48	48
DS tehničnih strokovnih opravil	57	52
REK EK skupaj	5.815	5.701
Rudnik Laško	197	
	6.012	

h) odsotnost z dela v letu 1982

DO	vrsta odsotnosti v %							skupaj
	bola- ni	nezo- de	porod. dop.	letni dop.	izredni dop.	neoprav. izost.	ostalo	
ZPT	9,5	1,4	0,1	10,4	0,6	0,7	0,3	23,0
R. Senovo	11,6	1,5	0,4	10,5	0,4	1,2	0,5	26,1

Izgradnja

SAMSKIH DOMOV ZA RUDARJE

Kot je znano, je v teku izgradnja dveh samskih domov za rudarje, in sicer enega v Hrastniku in enega v Trbovljah.

Hrastniški samski dom sestavlja pet bivalnih, med sabo ločenih objektov in objekt, v katerem so skupni prostori — čitalnica, jedilnica ipd. Od tega so štiri bivalne enote in objekt skupnih prostorov že delno v uporabi, peti bivalni gradbeni objekt pa je gradbeno dokončan, ni pa še opremljen. Kot rečeno so objekti že v uporabi, kar pomeni, da v njih že stanujejo delavci — rudarji. Do konca meseca maja bo opremljen tudi peti bivalni objekt, čemur bo sledil tehnični pregled petega objekta in pridobitev uporabnega dovoljenja. Za prve štiri bivalne objekte in za objekt skupnih prostorov je bil tehnični pregled že opravljen. Zanimivo je, da je na istem področju eno enoto samskega doma zgradila tudi Steklarna Hrastnik, eno pa je začel graditi TOZD RIG iz sestava DO RGD vsak za potrebe svojih delavcev, kar pomeni, da se področje, kjer smo mi začeli graditi, spreminja v naselje objektov, namenjenih za nedružinska stanovanja. Ko bo dokončno urejena tudi vsa okolica, bo samski dom v Hrastniku dograjen. V teku je tudi širša akcija organizacij iz Hrastnika, usmerjena v povezavo področja samskih domov s centrom Hrastnika, kar bo doseženo s prekritjem potoka, ki zdaj samske domove ločuje od centra. Pokriti del potoka bo služil za ureditev parkirišča in za druge podobne namene.

Izgradnja samskega doma v Trbovljah prav tako dobro napreduje. Streha je že izdelana, v teku pa so notranja obrtniška in instalacijska dela ter izgrad-

nja zaklonišča. Sklenjena je že tudi pogodba za dobavo in montažo opreme. Ugotavljamo, da bo lahko samski dom v Trbovljah zgrajen do letošnjega dneva rudarjev, to je 3. julija 1983.

Srečko Koritnik

Izobraževanju kadrov velja vsa pozornost

TOZD Rudarski šolski center, ki deluje v DO Zasavski premogovnik, je s strani svojega oddelka za izobraževanje odraslih, tudi letos pripravil pregled izobraževalnih akcij za člane kolektiva za delo in ob delu ter prejemnike kadrovskih štendij za leto 1982/83. Iz obsežnega poročila povzemamo najpomembnejše podatke, ki ilustrirajo obseg opravljenega dela v preteklem letu za DO ZPT, DO RGD, DO IMD ter obe delovni skupnosti na ravni kombinata.

a) izobraževanje za delo

— nazive kopača v metanski jami, kopaškega pomočnika v metanski jami, strojnika jaška, strelca v metanski jami, strelca na površinskem kopu, strelca v kamnolomu, strelca v metanski jami, si je pridobilo skupno 180 članov kolektiva;

— nazive signalista, motorista Aku — lokomotive, strojnika odkopnega stroja Ravageuse, upravljalca stiskalnice Alpina, skladiščnika razstreliva, strežnika črpalk, upravljalca motala, upravljalca transporterjev in trakov, strežnika kompresorske postaje, upravljalca s krožno žago, lampista, upravljalca samohodne vrtalne garniture Eimco Sekomo in druge nazive, si je pridobilo 337 članov kolektiva;

b) izven SOZD REK EK so se funkcionalno izobraževali številni člani kolektiva, za kar so udeleženci prejeli ustrezno denarno pomoč. Gre za udeležbo na seminarjih, tečajih

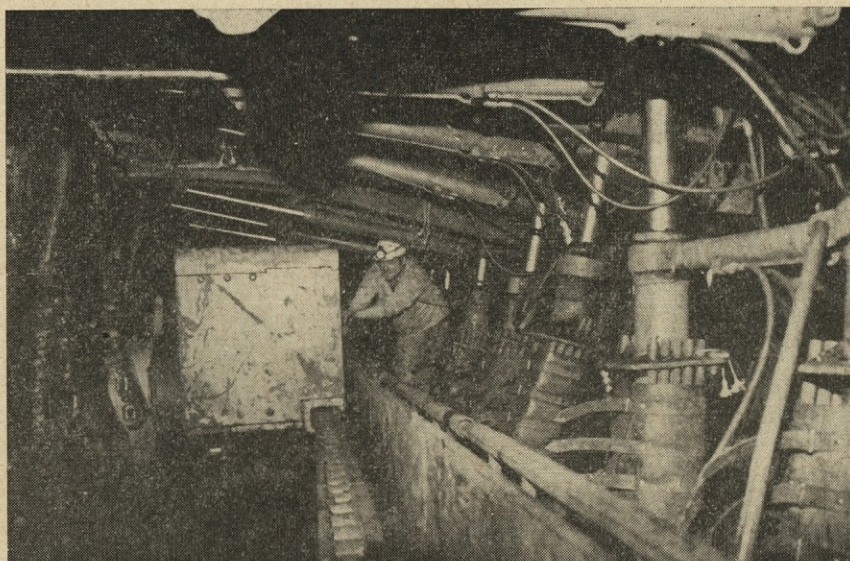
R. Kanižar.	4,0	—	3,5	7,3	0,1	—	0,4	15,3
TET	4,6	0,1	—	9,2	0,2	0,1	0,1	14,3
RGD	8,4	2,0	0,3	8,7	0,6	1,3	0,1	21,4
IMD	6,3	0,7	0,9	8,8	0,4	0,2	—	17,3
DS ASO	4,0	—	3,5	7,3	0,1	—	0,4	15,3
DS TSO	4,1	—	—	9,2	0,4	—	—	13,7
SKUPAJ	8,9	1,4	0,3	10,0	0,5	0,8	0,2	22,1

i. čisti osebni dohodki na zaposlenega povprečno mesečno

delovna organizacija	din v letu 1982	indeks 1982/81
ZPT	19.113,43	134,7
Rudnik Senovo	18.109,87	131,5
Rudnik Kanižarica	17.533,78	125,6
TET	16.531,91	124,6
RGD	19.691,92	136,5
IMD	16.191,58	127,8
DS ASO	19.269,20	131,4
DS TSO	22.048,64	131,8
SOZD REK EK	18.708,32	133,

j) celotni prihodek dosežen v letu 1982

delovne organizacije	celotni prihodek din	indeks napram planu
ZPT	4.046.030.682,55	95
Rudnik Senovo	352.549.920,82	105
Rudnik Kanižarica	271.850.830,60	87
TET	1.051.898.860,31	97
RGD	957.137.435,75	124
IMD	158.357.781,10	98
DS ASO	38.423.491,25	104
		(skupaj s počit. domovi)
DS TSO	32.272.579,75	101
SOZD REK EK	6.908.521.582,13	99

Jama tozd Premogovnik Trbovlje — v AB polju, samohodno hidravlično podporje z rezalno glavo Eickof. S strojem upravlja Franc Dolar.

Foto: I. Glavač

in šolah (oskrbniki reševalnih postaj, usposabljanje finančnih in kadrovskih delavcev, za viličariste, za poslovodne kadre itd). Vseh teh je bilo skupno 91. Družbenopolitično izobraževanje pa je potekalo preko klubov samoupravljalcev;

c) ob delu se je izobraževalo večje število sodelavcev (na srednjih in visokih šolah ter III. stopnji). Skupno jih je bilo 98.

č) V šolskem letu 1982/83 je prejelo štipendije naslednje število upravičencev:

— za študij na visokih šolah (rudarske, geološke, strojne, elektro, ekonomske in pravne stroke)	34
— za študij na višjih šolah (ekonomska šola)	1
— za šolanje na srednjih šolah (ekonomska, gradbena, elektro, strojna, avtomehanična, rudarska usmeritev)	282
Skupno je prejelo štipendijo v tem obdobju	317
študentov.	

Naj omenimo še to, da je v letu 1983 uspešno opravilo strokovni izpit pri Republiškem rudarskem inšpektoratu skupno 5 sodelavcev, prijavljenih pa je 9 kandidatov za opravljanje strokovnega izpita pri RRI v Ljubljani. 19 kandidatov pa za opravljanje strokovnega izpita v

Trbovljah. Strokovni izpit je v letu 1982 opravilo 12 nadzornikov.

Vseh oblik izobraževanja in pomoči za študij ob delu in kadrovskih štipendij je bilo v lanskem oz. v tem šolskem letu deležno v DO ZPT, DO RGD, DO IMD in DS ASO ter DS TSO skupno 1049 sodelavcev in štipendistov. V tem

pregledu niso zajeti štipendisti ter pomoč za študij ob delu delavcev DO TET ter rudnikov Senovo in Kanižarica, ter izobraževanje delavcev v glavnem ne poteka preko TOZD RŠC. Ob upoštevanju tudi teh se število prejemnikov pomoči za študij ob delu in kadrovskih štipendij bistveno poveča. (tl)

Preventivno zdravljenje v DO RGD

Preventivno zdravljenje je bivanje in zdravljenje članov kolektiva v naravnih zdraviliščih in ustanovah, s katerimi je sklenjena ustrezna pogodba z namenom, da se s takim zdravljenjem pravočasno preprečijo resnejša obolenja, ki bi zaposlene predčasno onesposobila za pridobitno delo.

V začetku vsakega poslovnega leta tozdi in DS, združeni v DO, v okviru svojih planov zagotavljajo višino namensko združenih sredstev za izvajanje preventivnega zdravljenja.

Sredstva za preventivno zdravljenje se združujejo na nivoju DO in so namenjena kritju stroškov nastanitve in prehrane koristnika v zdravilišču oziroma ustanovi.

Delavci v REK Edvarda Kardelja smo se tudi v letu 1983 dogovorili,

da bomo v smislu preventivnih ukrepov tudi letos omogočili zaposlenim zdravljenje v naravnih zdraviliščih.

Rezultati v zvezi z dosedanjim izvajanjem preventivnega zdravljenja so se pokazali kot zelo pozitivni. Menimo, da moramo s takim načinom preventivnih ukrepov zaradi težkega dela v rudarstvu tudi v prihodnje nadaljevati.

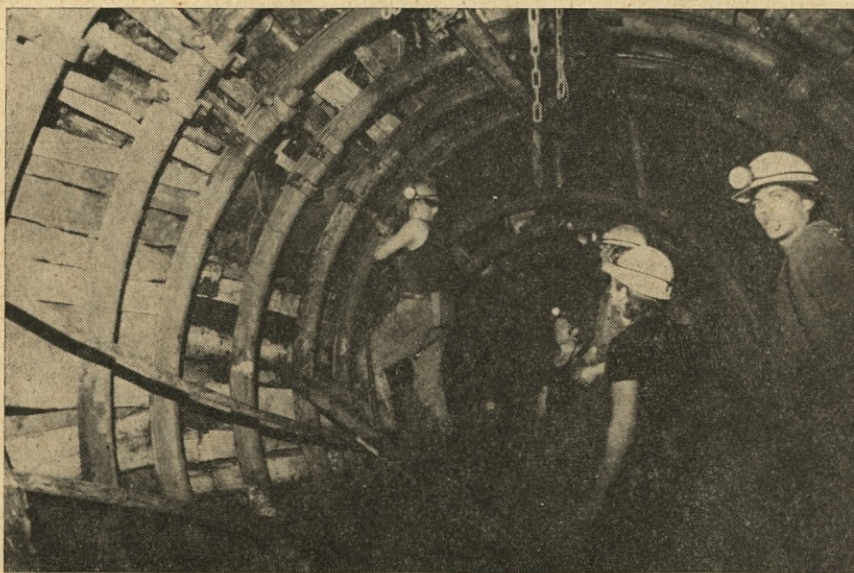
Preventivno zdravljenje daje rezultate le, če delavci v zdraviliščih koristijo tudi zdravstvene usluge. V preteklem in verjetno tudi v tem letu so iz programov Občinskih zdravstvenih skupnosti izpadla sredstva, ki jih je zdravstvo namenjalo za preventivno zdravljenje.

DO tako poleg stroškov nastanitve in prehrane pokrivajo tudi stroške zdravstvenih uslug, seveda pa je na ta način število koristnikov bistveno manjše, kot bi bilo sicer.

Že tako ugotavljamo, da morda na področju preventive premalo napravimo in zato ne bi smeli dovoliti, da že doseženi nivo preventive v zdravstvu nazaduje. V letu 1981 je v RGD koristilo preventivo 51 delavcev, v letu 1982 pa 46, saj je bila DO plačnik tudi zdravstvenih uslug.

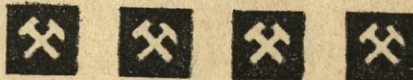
Na koncu bi dodal še to, da so potrebe po preventivnem zdravljenju bistveno večje, kot nam to dopuščajo finančne možnosti.

Jelo Murn

Jama tozid Premogovnik Trbovlje — Učenci RŠC pod vodstvom instruktorev obnavljajo progo.

Foto: I. Glavač

Štafeta mladosti na poti po domovini

Dne 26. marca t.l. je odšla na pot štafeta mladosti. To je že 27. štafeta mladosti. Na pot je odšla z Zelenega trga v Zadru ob veličastnem zborovanju. Prvi nosilec letošnje štafete mladosti je bil avtomehanik Marin Matešič. Prevzel jo je s skupino, ki v verigi mladih po vsej državi dokazujejo vero v bratstvo in enotnost jugoslovanskih narodov in narodnosti ter neuklonljivo voljo, da bodo nadaljevali Titovo delo.

V Zadru so pospremili štafeto na pot pod geslom: Svojo srečo gradimo v miru. Svojo pot je nadaljevala pod Velebitom do Paškega mosta in dalje proti Pulju, Pazinu in drugje kraje.

V Sloveniji se bo štafeta mladosti mudila od 10. do 16. maja. Od

hrvaških mladincev jo bo prevzela slovenska mladina in jo v šestih dneh ponesla skozi vse večje kraje. Prenočila bo v Kočevju, Senthurju pri Celju, Idriji, v Trenti, Dravogradu in Ormožu. V ponedeljek, 16. maja, jo bodo slovenski mladinci zopet predali hrvaškim vrstnikom. Dne 25. maja bo na stadionu JLA v Beogradu osrednja proslava dneva mladosti, kjer bo predana štafeta palica najvišjemu predstavniku — predsedstvu SFRJ.

Zamisel o štafeti se je porodila 10. aprila 1945 na sestanku kragujevskih skojevcev. Takrat so po vsej domovini pripravili množična tekmovanja. Mladi so nosili štafetne palice in v njih voščila Titu ob njegovem 53. rojstnem dnevu. Vsa voščila in zaobljube so mladinci predali maršalu Titu 26. maja 1945

v Zagrebu. Leta 1957 je iz Kumrovca prvič kot štafeta mladosti krenila na pot. Vsakokrat so štafetno palico izročili maršalu Titu ob njegovem rojstnem dnevu, ki je hkrati dan mladosti, na beograjskem stadionu. Leta 1980 je boleča vest o Titovi smrti štafeto mladosti ustavila v Slunju. Od tod so jo mladi ponesli v Zagreb, ki se je poslavljajal od tovariša Tita, in nato v Beograd, kjer je pospremila velikega prijatelja mladih na zadnji poti.

Štafeta mladosti bo tudi letos potekala skozi Krško, Laško, Hrastnik, Trbovlje, Zagorje in Črnomelj. Tudi člani kolektiva našega kombinata jo bomo pozdravili na njeni poti. Datum, uro in kraj sprejema bodo objavila občinska vodstva družbenopolitičnih organizacij na posameznih območjih.

Kurirčkova pošta v naših krajih

Odbor za pripravo in izvedbo kurirčkove pošte v Trbovljah, ki ga vodi Milena Zidar, je pripravil obširen program aktivnosti v mesecu kurirčkove pošte v občini Trbovlje, ki traja od 18. aprila do 18. maja 1983. Kurirčkova pošta je tradicionalna akcija slovenskih pionirjev in predstavlja manifestacijo vsem pridobljenim revolucionarnim vrednotam, pripravljenost te vrednote ohranjati in ustvarjalno razvijati. To po svoje vzgojno vpliva na oblikovanje patriotizma in ljubezni do domovine.

Program, ki so ga pripravili, je precej obsežen. Naj omenimo, da je občina Trbovlje vključena v štatersko progo. »S« Kurirčkova pošta je odšla na pot 1. marca iz Nedečev pri Lendavi. Vseh pet kurirskih poti se bo letos združilo 21. maja na zboru pionirjev Jugoslavije v Kočevju.

Sprejem Kurirčkove pošte bo 29.

aprila 1983 ob 11. uri v Čečah, osrednja prireditev bo 4. maja ob 17. uri na igrišču Partizana, predaja Kurirčkove pošte zagorskim pionirjem pa bo 5. maja ob 11.30 uri na Čebinah.

V okvir skupnih akcij vseh pionirskih odredov so bile vključene naslednje aktivnosti: 18. aprila — dan osnovne šole Trbovlje, 20. aprila — pionirska občinska konferenca, 16. aprila — obrambni dan šole, 26. aprila — veselje ob tabornem ognju, 14. maja — pohod mladih planincev na Mrzlico; v okviru ostalih aktivnosti pa bodo organizirali pohod od spomenika do spomenika, ogledali si bodo PTT podjetje, pripravili bodo zdravstveni dan, dan Kurirčkove solidarnosti, dan varčevanja, delovni dan, kulturni dan, novinarski dan, dan prometne varnosti, dan krajevnih skupnosti in športne dejavnosti.

V tem okviru pa bo izpeljanih še

vrsto drugih pionirskih aktivnosti. Tudi letošnje prireditve so posvečene številnim obletnicam in negovanju revolucionarnih tradicij ter usposabljanju pionirjev za SLO in DS.

Vodnogospodarska dela lani in letos

Revirske občine Hrastnik, Trbovlje in Zagorje so v pogledu vodnega gospodarstva vključene v Območno vodno skupnost Ljubljana — Sava s sedežem v Ljubljani. V tej skupnosti so še občina Cerknica, Domžale, Grosuplje, Kamnik, Kočevje, Kranj, Litija, Ljubljana, Logatec, Ribnica in Vrhnika. Skupno je v OVS Ljubljana — Sava 14 občin. Vse OVS iz Slovenije pa so vključene v Zvezo vodnih skupnosti Slovenije. Območna vodno — gospodarska skupnost Ljubljana — Sava, dalje OVS Ljubljana —

Sava je tudi v letu 1982 opravila na območju revirskih občin obsežna dela na vodnogospodarskih objektih.

Na področju Hrastnika so obnovili v preteklem letu dela v skupni vrednosti 7.070.988,00 din, plan pa je znašal 9.547.102,00 din, odstotek realiziranih del tako znaša 74,06 %.

Na področju Trbovelj so opravili v lanskem letu dela v skupni vrednosti 23.751.900,00 din. Plan del je bil realiziran 100 %.

Na področju Zagorja so lani opravili dela v vrednosti 27.479.980,10 din ali v višini 99,39 % napram planu.

V navedenih zneskih so zajete vrednosti naslednjih del:

- dela na nižinskih vodotokih,
- dela na hudourniških območjih,

— izdelava tehnične dokumentacije za redno vzdrževanje na nižinskih vodotokih in hudourniških območjih,

— investicije v vodnogospodarske objekte (nižinski podatki in hudourniška območja),

— dotacije za varstvo voda — oskrba z vodo in kanalizacije ter čistilne naprave,

— študije in raziskave znanstvenega in investicijskega značaja,

— tehnična dokumentacija investicijskega značaja,

— odplačila anuitet in kreditnih dolgov.

Na območju OVS — Ljubljana Sava je bilo preteklo leto opravljenih za skupno 609.502.184,45 din del ali 98,29 % od plana.

V letu 1982 so bila opravljena naslednja dela:

a) občina Trbovlje

— ureditev Trboveljščice pri tržnici v dolžini 365 m/izkop 4329 m³ materiala, 1116 m³ vgrajenega betona, 11160 kg armatur, 884 m³ lomljenega kamna;

— priključek hudournika 17 m Ø 80 cm;

— zgraditev vpadnega jaška;

— ureditev struge Trboveljščice pri STT (nizvodno od kemijsko — tehnološkega laboratorija REK EK) v dolžini 108 m/izkop 1144 m³ materiala, 1500 m³ betona in 5622 kg armatur za oporne zidove ter 815 m² tlaka v strugi;

— izgradnja vodnih zajetij v Šklendrovcu;

— gradnja I. faze čistilne naprave;

b) občina Zagorje

— ureditev Ribnika v Kisovcu (izkop 40 m³ materiala, 134 m³ betona in 860 kg armatur za stene, pokritje z betonskimi ploščami 2161 kom);

— na Mediji pri Elektroelementu posek 90 dreves, izkop 500 m³ materiala in priprava lomljenca za oblogo brežin;

— reguliran je bil potok Medija, dolžina 371 m/izkop 11.355 m³ materiala, vgrajenega 1649 m³ betona in 2374 kg armatur ter 564 m³ lomljenca;

— izgradnja vodovodnega rezervoarja v Okrogarjevi koloniji;

— gradnja kolektorja s čistilno napravo v Mediji.

c) občina Hrastnik

— obrežna zavarovanja iz betonskih kašt nad staro občino, 33 m, 165 m³ kašt;

— poglobitev struge nad staro občino v dolžini 250 m z odstranitvijo tlakovnega dna — vzrok je dviganje plazovitega terena;

— popravila obsežnih zavarovanj in obnova stabilizacijskih pragov pri železnici, vgraditev kamna v betonu;

— v Čečah je bil obnovljen dotrajan prag z novim betonskim pragom in utrjen podslap — 75 m³ betona;

— obnova obrežnih zidov v Čečah pri Krežetu, vgraditev 55 m³ armirano-betonskega zidu;

— dokončana so bila vzdrževalna dela struge pri odcepu Ravne II,

— nadaljevanje urejanja struge na Dolu pri Hrastniku, dolžina 130 m, izkop 596 m³ materiala, 79 m³ betonskega zidu in 276 m³ kamnitih zložkov, z deli nadaljujejo tudi v letu 1983;

— proučevanje predelave odpadnega fosforne gipsa.

Nekatera dela, ki jih je OVS Ljubljana — Sava pričela izvajati v letu 1982 in morda še pred tem letom, bodo po planu nadaljevali tudi v letu 1983.

Dela v letu 1983

Načrt vodnogospodarskih del za leto 1983 je že bil sprejet na skupščini

OVS Ljubljana — Sava, vendar so že konec marca letos pripravili rebalans.

Na temelju napotkov predsedstva Zveze vodnih skupnosti Slovenije, sprejetih koncem novembra 1982, ostanejo tarife iz leta 1982 nespremenjene tudi v letu 1983. Zato je bila izdelana nova analiza zagotavljanja sredstev za izvajanje plana del v letu 1983. Letne programe je bilo treba glede na usmeritve, dane z resolucijo za leto 1983, prilagoditi možnostim. Zavrlojo tega bo treba nekatera dela premakniti v naslednje srednjeročno obdobje. Vodnogospodarski načrt predvideva, da bi v letu 1983 izvajali na območju revirskih občin naslednja dela:

a) občina Trbovlje

za vzdrževalna dela je letos namenjenih 16.000.000,00 din, in to za izvedbo naslednjih del:

— končali bodo regulacijska dela od Trga revolucije do Kešetovega, ki so jih izvajali 6 let;

— končali bodo regulacijska dela pri STT na odseku Trboveljščice v dolžini 320 m;

— uredili bodo 220 m struge Trboveljščice nad občino do mosta na obvoznici,

— popravili bodo zidove in dno Trboveljščice pri črpalni postaji pri cementarni,

— predvidena so še druga manjša vzdrževalna dela na pritokih Bobnarice in drugod,

— soudeležba pri zajetju vodnih virov v Šklendrovcu (soudeležba 3.200.000,00 din),

— sofinanciranje za centralno ČN (soudeležba 3.840.000,00 din),

— REK EK, študija možnosti zmanjšanja onesnaževanja reke Save s premogovnim prahom, predvidena soudeležba 3.600.000,00 din.

b) občina Zagorje

Letos bo za vzdrževalna dela na vodotokih v občini namenjenih skupno 7.000.000,00 in ostanek iz preteklega leta v znesku 168.423,90 din. Za ta denar načrtujejo naslednja dela:

— Izlake: končali bodo regulacijska in ureditvena dela na Mediji nad tovarno Elektroelement v dolžini okoli 310 m,

— Graški graben na zazidalnem območju bodo uredili cca 130 m

potoka in zgradili potrebne objekte,
— Medija v Mlinšah — na območju športnih objektov je potrebno urediti cca 80 m levega brega Medije,

— predvidena so še manjša vzdrževalna dela na Kandrščici, Kotredžici in Mediji;

— izdelava načrta ureditve nad cesto v Šklendrovec

c) občina Hrastnik

Za redno vzdrževanje hudournikov je letos namenjenih iz sredstev 1983 17.705.900,00 din in sredstva iz preteklih let v znesku 1.709.480,00 din, skupno torej 19.415.380,00 din. Za ta denar bodo naredili naslednje:

— nadaljevanje vzdrževalnih del na Brnici na Dolu ter na Bobnu (Čeče pri Krežetu),

— Brnica, nadaljevanje vzdrževalnih del na Dolu in sanacija lokalnih zajed,

— Boben, vzdrževalna dela in lokalne sanacije brežin,

— Boben, ureditev potoka pod Birtičem,

— drobna vzdrževalna dela,

— sanacija vodooskrbe v občini, soudeležba je namenjena gradnji zemljnih objektov (sofinanciranje 1.900.000,00 din);

— priprava tehnične dokumentacije za vzdrževanje hudournikov za Boben nad Birtičem in Belo na Dolu pri Hrastniku (skupna vrednost iz leta 1982 din 766.634,00) ter za prag na Bobnu nad Glasbeno šolo.

Upajmo, da bodo načrtovana sredstva res in pravočasno na voljo ter da bodo predvidena dela dejansko tudi izvedena. (t.l.)

Nov generalni direktor SOZD EGS

Delavski svet sozd Elektrogospodarstvo Slovenije je na svoji 9. seji, dne 9. aprila 1983, imenoval po predhodnem razpisu in na predlog razpisne komisije za generalnega direktorja sozd EGS Milana Krajnika, dipl. ek. Imenovanje velja za dobo štirih let. Svojo funkcijo bo nastopil 1. junija 1983.

Novo imenovani generalni direktor ima doslej funkcijo podpredsednika Gospodarske zbornice Slovenije, še pred tem pa je bil direktor tovarne glinice in aluminija Kidričevo.

Doslej je bil vršilec dolžnosti generalnega direktorja sozd EGS, mgr. Janez Hrovatin.

Globalne usmeritve razvoja občin v l. 1983

Zavod SR Slovenije za družbeno planiranje je v začetku t. l. anketiral vse slovenske občine z namenom, da bi ugotovil nekatere globalne usmeritve razvoja občin v letošnjem letu.

Pri izpolnjevanju ankete so zavodi za plan in analize oz. plansko-analitske službe posa-

meznih občin upoštevale občinske resolucije o družbeno ekonomskem razvoju v l. 1983 in strokovne podlage za te resolucije. Iz zbranih podatkov objavljamo nekaj kazalcev razvoja občin v letošnjem letu na območju, kjer delujejo delovne oz. temeljne organizacije našega kombinata (stopnja rasti 1983/82 v %).

Vrsta	Črno- melj	Hrast.	Krško	Laško	Trbov.	Zagor.
— Družbeni proizvod — cel. gosp.	3,0	2,1	2,0	2,5	2,5	1,6
— Industrijska proizvodnja	3,0	2,0	1,7	2,5	2,5	1,6
— Kmetijska proizvodnja	4,0	4,5	5,9	3,0	5,5	4,0
— Izvoz blaga						
skupaj	8,5	15,0	19,2	30,0	22,0	17,0
konvertibilno področje	18,0	18,8	11,7	30,1	18,0	84,0
— Izvoz surovin in repromat.						
skupaj	0,0	0,0	9,3	4,5	0,0	5,9
konvertibilno področje	0,0—2,0		2,5	5,0	0,0	1,0
— Zaposlenost v združenem delu	1,5	1,0	1,4	1,5	1,0	1,0
— Dohodek (nomin.)	22,8	23,0	22,4	23,0	22,5	22,0
— Neto osebni dohodek (nomin.)	14,3	11,0	10,5	11,5	12,5	20,0
— Skupna poraba (nomin.)	5,3	11,5	10,3	3,5	11,2	12,3
— Splošna poraba (nomin.)	10,7	10,3	10,7	10,7	11,0	20,0
— Investicije						
gospodarske(realno)	25,2—4,2		—48,8	0,0	65,0	
negospodarske (realno)	—42,0—0,1		—10,8	0,0—3,0		

Strategija dolgoročnega razvoja energetike Jugoslavije

Koncem marca tega leta je komisija zveznih družbenih svetov za probleme ekonomske stabilizacije, v razgovorih jo imenujemo tudi Kraihgerjeva komisija, objavila strategijo dolgoročnega razvoja energetike Jugoslavije do leta 2020. Gre za glavne cilje dolgoročnega razvoja jugoslovanske energetike v pogledu maksimalnega razvoja domačih energetskih virov, smotrno izkoriščanje energije, uvoz najnujnejših količin in gospodarno izkoriščanje nekonvencionalnih oblik energije. Cilj je hkrati tudi, da bi se ob gospodarskem in družbenem razvoju države zmanjševala velika odvisnost od tuje energije, ki jo občasno uvozimo tudi več kot 36 %. Čeprav je naša država po porabi energije na prebivalca trenutno na enem od zadnjih mest na evropski lestvici, je do

kraja nezadovoljiva struktura te porabe.

Če upoštevamo rast družbenega proizvoda, bomo v letu 2000 potrebovali za 2,2 do 2,6-krat več energije kot leta 1975, medtem ko je bomo potrebovali leta 2020 že 4,7 do 6-krat več.

Ker imamo v naši državi okoli 12 milijard dosegljivih rezerv preinoga, lahko trdimo, da je to naš

ključni energetski vir. Rjavi premog je glavno kurivo, ki naj bi v prihodnosti v industriji in gospodinjstvih nadomestilo tekoča goriva. Danes izkoriščamo komaj polovico razpoložljivih vodnih potencialov, ki bi jih kazalo izkoristiti do konca tega stoletja. Do leta 2020 naj bi po tem dolgoročnem razvoju pokrivali z lastnimi viri 71 % potreb. To pa pomeni, da bi morali do leta

2020 vložiti v energetiko 2230 milijard din. Zato pa bo potrebno več sodelovanja med republikami in pokrajinama kot doslej.

Podkomisijo v tej zvezni komisiji, ki je pripravljala strategijo dolgoročnega razvoja energetike Jugoslavije, je vodil akademik Hrvoje Požar. Celotno gradivo je bilo objavljeno kot priloga večjih časopisov koncem marca tega leta. (tl)

Rudarska godba Hrastnik proslavlja svoj 130-letni jubilej

Rudarska godba Hrastnik je bila ustanovljena sredi 19. stoletja. Na delovanje godbe so vplivali prvi začetki izkoriščanja premoga na našem področju, prvi začetki nastanka slovenskega proletariata, delno pa tudi politične razmere.

Z nastankom proletariata se je prebujalo tudi kulturno življenje tukajšnjega prebivalstva, ki je na eni strani hotelo ohraniti slovensko besedo, na drugi strani pa v raznih društvih iskalo obliko izražanja in zahtevalo znosnejše življenjske razmere. Posebno to

lahko trdimo za rudarje, ki so hoteli, da njihovo življenje dobi čim izrazitejši stanovski značaj. To so izražali takratni rudarji na glasbenem področju. Prvi nastop so imeli godbeniki leta 1849, ko je pripeľjal prvi vlak skozi Hrastnik. O organizirani enoti pa lahko govorimo šele v letu 1853. Takrat je godba štela že 12 ljudi in je imela svojega kapelnika, dobila pa je tudi uradni naslov Rudarska godba Hrastnik. Torej leto 1853 lahko smatramo kot ustanovno leto godbe.

V prvih letih obstoja je god-

ba igrala samo koračnice in plesne melodije na raznih shodih in slovesnostih. Prav tako je z igranjem na pogrebih izkazovala zadnjo čast ponesrečenim rudarjem. Ščasoma je v godbenikih, z razvojem naprednega delavskega gibanja, prevladala napredna delavska miselnost in so s posebnim zanosom igrali na proslavah mednarodnega delavskega praznika 1. maja in ob raznih drugih manifestacijah.

Nekaj let pozneje se je godba lotila tudi lažjih koncertnih skladb, to pa predvsem zato, ker se je število godbenikov vsako leto večalo.

Z ustanovitvijo Delavske izobraževalnega in kulturnega društva Svoboda leta 1922 so postali člani tega društva tudi godbeniki.

Vpliv napredne delavske miselnosti v godbi je tako postal še močnejši. V Sloveniji ni bilo nobene večje delavske prireditve, katere se Hrastniška rudarska godba ne bi udeležila. Sodelovala je tudi na znanem manifestnem zletu Svobod v Celju leta 1935 in na številnih množičnih prvomajskih in drugih zletih trboveljskih, hrastniških, zagorskih in zabukovskih rudarjev na Mrzlici, kjer se je kovala razredna delavska enotnost. Vsekakor je

Rudarska godba Hrastnik ob svojem 130 letnem jubileju.

treba omeniti tudi znani Slovenski narodnostni tabor v Žalcu leta 1868, kjer je sodelovala tudi Hrastniška rudarska godba. Zaradi tega sodelovanja jih je takratno vodstvo rudnika kaznovalo po pet gol-dinarjev, kar je pomenilo enotedensko plačo, vendar tudi to godbenikov in njihove trdne volje ni omajalo, temveč le še bolj utrdilo.

Napredna miselnost in narodna zavest godbenikov sta prišli do izraza tudi ob vdoru okupatorja. Člani godbe so najprej pričeli z zbiranjem denarnih sredstev za pomoč partizanskim borcem. Kljub največji konspiraciji pa so tej akciji sledile aretacije nekaterih članov godbe. 11. julija 1944 leta so vsi člani godbe odšli v partizane, kjer so delovali v sestavi VII. korpusa. S premiki samega korpusa je kraje na Dolenjskem menjala tudi godba. Delovala je v glavnem po Dolenjski, Beli Krajini, Notranjski in celo v sosednji Hrvatski. Godba je sodelovala na raznih slovesnostih in mitingih, obiskovala pa je tudi partizanske ranjence.

V sestavi VII. korpusa je prehodila zmagoslavne poti naših borbenih in udarnih brigad ter ob osvoboditvi vkorakala na čelu brigad v Slovensko prestolnico — belo Ljubljano.

Med žrtvami veličastne in težke narodnoosvobodilne borbe so zapisana tudi imena 12 članov godbe. Tem je bilo na godbenem domu leta 1955 odkrito spominsko obeležje.

V novi, socialistični domovini je godba ponovno vložila vse sile v nadaljnje delo, kar dokazuje precejšnje število samostojnih koncertov, nastopi na tekmovanjih, revijah festivalih, da je Hrastniška rudarska godba v času po osvoboditvi opravila pomembno kulturno delo, o čemer dokazujejo tudi številna priznanja, pohvale in diplome, ki visijo v godbenem domu.

Vsa leta po vojni godba aktivno sodeluje na vseh proslavah ob državnih praznikih in

Pomladanski posnetek starega in novega v centru Hrastnika.

Foto: B. Klančar

komemoracijah. Prirejenih je več celovečernih in promenadnih koncertov. Godba je sodelovala leta 1950 na prvomajski paradi v Beogradu, nastopila je na raznih revijah slovenskih pihalnih orkestrrov — Postojna, Ravne na Koroškem, Nova Gorica, Rogaška Slatina in Krško. Ob odkritju spomenika žrtvam fašizma v Gradcu je sodelovala skupaj z invalidskim pevskim zborom iz Ljubljane.

Godba je z vsakoletnim programom, ki zajema samostojne koncerte gostovanja in sodelovanja na revijah, vključena še v skupni program ZKO Hra-

stnik, s katero skuša doseči čim več uspehov pri podajanju glasbene kulture delovnim ljudem. Godbo sestavlja danes 40 godbenikov s področja Hrastnika in njegove okolice, med njimi so tudi nekateri, ki so že več kot 50 let pri godbi, zato jim še posebna hvala za njihov doprinos. Enako tudi kolektivu Rudnika Hrastnik, ZKPO in vsem delovnim ljudem občine Hrastnik za vso izkazano materialno pomoč, ki nam zagotavlja, da bomo lahko nadaljevali tradicijo naših prednikov.

Mirko Potočan

Junaki Španije

(nadaljevanje)

Tovariš Jože Kozole, rudar iz Brestanice, je bil eden izmed mnogih Slovencev, ki ni poznal strahu. Bil je tudi med prvimi španskimi borci, ki so se udeležili obrambe Madrida v novembru 1936, ko se je ves svet bal, da je španski prestol-

nici usojeno le še nekaj ur življenja. Tiste dni je Madrid doživljal tragične trenutke. Fašisti so natančno preračunali, kdaj in kako ga bodo zavzeli. Priprave so bile velike, račun je bil pravilen, toda...

V svojih spominih opisuje prijatelja Vinka Pepelnaka, revirskega španskega borca, ki

je padel v borbah za Madrid.

Spuščali smo se postopoma proti kraju predvidene bitke. Precej razkropljeni smo lazili skozi lepo urejene vinograde. Prišli smo do skupine kmečkih hiš. Žive duše ni bilo v njih. V naslednjih hišah pa je bilo bolj živo.

Zagledali smo starčka in ga prosili za vodo. Čeprav je bilo že sredi novembra, nam je bilo vroče, kajti bilo smo v Španiji. Starec pa nam je namesto vode ponudil vino. Moj prijatelj Pepelnjak mu je hotel plačati, toda starček ga je užaljeno zavrnil, češ, da se take malenkosti ne plačujejo. Med pogovorom so se nam pridružili še drugi vaščani in se čudili, da hočemo starčku plačati vino. Med njimi je nekdo govoril francosko. Razložil nam je, da hodijo sem sovražniki po razne stvari, pa nič ne plačujejo, češ da morajo tudi kmetje plačevati vojni davek. Groze, da bodo vaščani še reveži, ko pridemo »rdeči«, ker kar požigamo, če nam kaj ni všeč. Tako smo zvedeli, kako sovražnik laže, da bi opravičil svoje ravnanje. Komaj smo si utegnili še napolniti čutare z dobrim vinom, da se ne zamerimo dobrim ljudem, že smo morali za svojo enoto, ki je medtem odšla dalje. Še dolgo potem mi je zvenel v ušesih glas prijaznega starčka, ki nam je veselo ponavljal: »Bebes, homre«, češ naj še pijemo.

Kmalu smo se na kamionih odpeljali v Madrid. Od tam smo po kratkem bivanju v znani vojašnici Cuartel de la Montana krenili proti prvi črti madridske fronte. Bili smo v neposredni bližini Casa de Campo in univerzitetnega mesta. Tudi tokrat smo šli v napad, in sicer na Ciudad universitaria. Brž ko smo se pojavili za ovinkom, nas je napadla sovražnikova baterija in streljala iz neposredne bližine. Srečali smo se s flangisti. S prvim odločnim napadom smo fašiste pregnali in zavzeli skupino hiš, kjer so bile nekakšne delavnice, konjski

hlev in skladišče moke. V konjskem hlevu je stalo nekaj lepih konj, ki jih falangisti niso utegnili odvesti s seboj.

Nato smo šli dalje in v mraku zasedli po hudem boju nek mlin, kjer smo našli mnogo vreč moke. Iz njih smo napravili šestdeset metrov dolgo barikado. Tako smo se ubranili najhujšega ognja in zasedli nov objekt, veliko mizarско delavnico. Bili smo utrujeni, da nismo vedeli zase. Že drugo noč in drugi dan nismo počivali in skoraj nič jedli. V zgodnjih jutranjih urah smo zasedli še zadnji objekt v tem boju, to je gasilsko poslopje. Ker je bil sovražnik na tisti strani, kjer ni bilo oken, smo prebili zidove in si napravili streške line, da ne bi mogel sovražnik v bližino. Po tolikšnem uspehu smo pričakovali protinapad. Morali pa smo poskrbeti za počitek in obrambo. V sobi, kjer sem bil z Vilkom Pepelnjakom, je stala železna postelja. Komaj jo je Vilko zagledal, je padel nanjo in krepko zaspal, saj mu je bilo komaj 21 let. Spal je ves dan in naslednjo noč. Ko sem mu ponudil hrano, je jedel, ne da bi se sploh prebudil. Šele tretji dan ponoči in proti jutru so nam skušali fašisti odvzeti »osvobojeno ozemlje«. Na srečo imam zelo dober sluh, zato sem slišal tihe glasove. Slutil sem, da nas hoče sovražnik obkoliti, zato izkorišča temo.

Začeli smo na slepo streljati v smer, od koder sem slišal tihe glasove. Tako se je ponovilo večkrat tisto noč, dokler ni vzšlo sonce. Takrat smo neda leč pred sabo zagledali večjo skupino Marokancev, ki so se pripravljali na odločilni napad. Hoteli smo se umakniti, ker smo mslili, da ni mogoče vzdržati, saj nas je bilo premalo. Toda bilo je že nekoliko prepozno.

Marokanci so bili blizu, in če bi se hoteli umakniti bi kmalu padli pod njihovimi krogli. Sklenili smo, da se bomo bili do konca. Šlo je za to, če lahko vzdržimo ves dan,

ponoči bi že našli način, da se umaknemo. Marokancem so prišli na pomoč tudi tanki in z ostrim ognjem varovali napad afriških čet. Kmalu se je mojemu prijatelju Vilku pobesila roka, kasneje je dobil kroglo v glavo. Ranjenemu Vilku sem obvezal roko in kljub mojemu nasvetu, naj počaka, je odšel iskat zdravnika. Ostal sem sam. Moj položaj je bil nevzdržen in s skoki sem in tja sem se rešil v drugo delavnico, ki sicer ni imela več strehe, imela pa je debele stene. Ko sem preskočil cesto, sem zagledal več trupel naših borcev, tanki so pokosili vsakogar, ki je bežal mimo. Imel sem veliko srečo, da sem dobesedno med dvema krogla ušel v drugo poslopje. Za debelim zidom sem si nekoliko oddahnil in si ohladil kipečo kri. Odločil sem se, da se živ ne dam ujeti. Imel sem dobro mehiško puško in lovski nož. Pogledal sem skozi okno, kaj se dogaja zunaj. Na deni in na levi so se bili hudi boji, sovražnikovi tanki so rili naprej. Naši so se branili s protitankovskimi kemičnimi buteljkami in z vročimi granatami. Na tleh so ležala trupla. Žal so to bili naši borci. V mraku sem še enkrat skočil iz hiše in kljub besnemu streljanju srečno odnesel pete. Kar padel sem čez trupla sovorcev. Pobral sem se, pa spet stekel. To pot čez truplo mojega prijatelja Vilka Pepelnjaka.

(nadaljevanje sledi)

Iz gradiva Revirskega muzeja ljudske revolucije, Trbovlje

Vinko Trinkaus piše roman „Knapovščina“

Pisatelja Vinka Trinkausa, hrastniškega rojaka, vsi že dobro poznamo. Poznamo ga po vrsti obsežnih romanov na tematiko iz NOB (Brigade s hribov, Crna dolina, Komisar padlega bataljona itd.), dramskih delih, prav tako na temo iz NOB (nagrajena drama: Boj pri Vrharju in druge), posebno pa še po romanih iz rudarskega življenja (Velika stavka, Zrušek). Je izredno delaven in plodovit pisatelj. Žal vsa njegova dela, bodisi romani ali pa dramski teksti, niso še zagledali belega dne. Upajmo, da bodo tudi ta dela, ki jih hrani v predalu kmalu dostopna bralcem.

V zadnjem času se je lotil pisanja novega romana z naslovom Knapovščina. Iz njegove obrazložitve lahko povzamemo da bo to obsežen roman, ki naj bi izšel na približno 2000 straneh in v štirih knjigah. V tem romanu bo opisal nekaj značilnih usod v povojnem času. Ker je časovno obdobje zelo dolgo, je mogoče opisati osebe in njihovo število le v skrženi obliki, pri čemer pa seveda ne sme trpeti zgodba. To je treba prepletati tako, da osebe in skupine izstopajo v svojih nasprotjih. Pisatelj želi tokrat več prostora nameniti ljudem, njihovim značajem in tudi idejam, ki so jih vodile v življenje.

Poudarja, da v novem romanu ne bo kakšnega »posnetka življenja« niti literarno oblikovana kronika, čeprav bo nekaj zvestobe obdržal. Rad bi ostal zvest času, ljudem in ne »suženj« dogodkov. Mnenja je, da si pisatelj lahko izmišlja zgodbo, ljudi in zaplete, ne sme pa prenašati časa, kajti isti ljudje so imeli do istih stvari drugačen odnos. Npr.: leta 1945 ali leta 1980 — do obleke, hrane, stanovanja, pohištva itd. To seveda pogojuje drugačno vrednotenje in tudi drugačne odno-

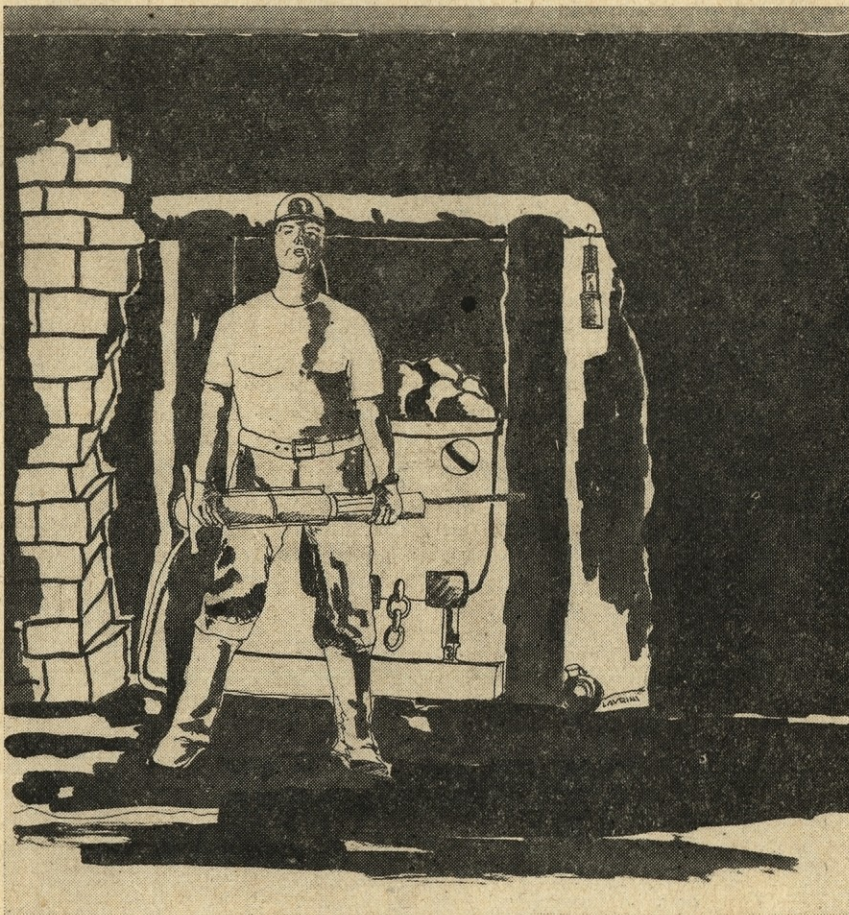
se. Spreminjala pa se je tudi politična in moralna zavest. Nekatere stvari je mogoče razvidno prikazati samo v času (odnos do dela, poklica, stanovanja, življenjske ravni, tovarištva, solidarnosti, življenja v knapovski koloniji, stolpnici itd).

V romanu Knapovščina bo V. Trinkaus opisal povojni čas trboveljskih revirjev, zgodbe, ljudi, njihove značaje itd. Pravi, da mu bo najtežje pri vsem delu to, da bo lahko opisal komaj desetino tega, kar bi rad.

Čeravno bo roman razmeroma obsežen upa, pa da bo našel dovolj bralcev. Potrudil se bo, da bi z njim dosegel svoj cilj in orisal čas, v katerem živimo, in ljudi, ki so pomagali ustvarjati ta čas in zgodovino.

V tej številki glasila pričenjamo objavljati III. poglavje romana z namenom, da člane kolektiva in bralce že sedaj seznanimo s približno vsebino novo nastajajočega obsežnega teksta.

Tine Lenarčič

Metod Lavrini: Prvomajski pozdrav, lavirani tuš, 1983

Vinko Trinkaus

Knapovščina

III.

Žena Meta in njen oče Fortunat sta se pomenljivo spogledala. Po njunih, čudno otrdelih obrazih, je Čile posumil, da sta se pogovarjala o njem. Prisiljeno se je nasmehnil Fortunatu, nato pa je z globokim

vzdihom trdo sedel na stol. Kot je bila njegova navada, se je pohvalil Meti:

»Dvaindvajset sva jih naložila! Garala sva kot črni živini do konca šihta. Nisem dobro zavrtal, pa sem moral s krampom zmahati premog s stropa,« je razlagal in se obračal tudi k tustu, ki je nehote zamišljen prikimaval.

Meta je v strahu zavila z očmi ter proseče gledala očeta, ki je narahlo zardel, nato pa s hripavim glasom obotavljivo povedal Ciletu:

»Preveč se ženeš! Po mojem — to sem ti nič kolikokrat povedal, a moja beseda pri tebi ne zaleže — za knapa je dovolj, če jih naloži dvajset. Pa še to, če ima visok, hladen odkop in nobenih težav. Vse drugo je neumnost. Ko si mlad, ne občutiš, kako ti garanje izpija moči. Starejši plačuješ ceho. Veliko garačev, živih lopat, kot si ti, Cile, sem poznal. Najbolj zagnane, ki niso bili posebej čvrsti, je zvilo že po desetih letih garanja. Veliko takih ni čakalo pokojnine ali pa so jo uživali komaj leto, dve. Ti pa garaš ob slabi hrani. Povrh tega se ženeš po sestankih do poznega večera. To ni dobro Cile,« ga je pokaral Fortunat.

Cile je treščil žlico na mizo, odrinil krožnik daleč od sebe, nato je togoten vstal. Divje je gledal ženo Fortunata. Ogorčen je z dolgimi rokami mahal proti tustu in očita joče sikal:

»Dobro, če mi ne pustite, da bi v miru pojedel, če sta se zarotila, da bi me poboljšala in spremenila, vama bom povedal, kar mi že dolgo leži na srcu. Že dolgo, res! Vi, oče,« je s poudarjenim, drhtečim glasom razlagal Cile in s palcem kazal v Fortunatove prsi, »Vi me glede organizacije in mojega dela ne boste več učili! Slišim, cikate, namigujete. Včasih se potihoma zmrdujete, kaj nenadno počnem. O, madona, buh. Po vašem, česarkoli se polotimo, če že ni neumno, je najmanj vprašljivo? Le kam bo vse to pripeljalo? Povem vam odkrito: v boljše, kot ste nam pripravljali stari socialisti!«

Očitek socialistom je Fortunata hudo razburil. Nagnjen k zardevanju je ob zetovih odkritih očitkih posinil v obraz. Usta in glas sta mu drhtela, s tresočimi rokami je prepaden zaklical Ciletu:

»Vem, zdaj po vaše, ko ste prišli komunisti na oblast, je vse to, kar

smo napravili drugi, socialdemokrati, tudi krščanski socialisti, nekaj manjvrednega. Velja samo to, kar ste napravili vi. Od tebe ni lepo, da se sklicuješ na komuniste. Šele kratek čas si v partiji. Prej te ni bilo nikjer, še pri socialistih ne! Raje si popival, se pretepal, kvartal, hrumel po dolini, ko smo mi pripravljali delavce za prevzem oblasti.«

Cile ni bil dober igravec. Ni se znal sprenevedati, ne zadrževati. Misli je slabo prikrival in še to le kratek čas. Vseeno je poskusil s posmehom še bolj prizadeti tasta, ki se je hotel vmešati v njegovo življenje in ga poučevati. Posmeh mu je prešel v draženo, ostro očitaje:

»Ker ste že začeli, in me skušate celo obtoževati, bom povedal odkrito, kar sem si mislil jaz in tudi večina knapov. V vas, stare socialiste, nismo imeli pravega zaupanja. Dobro je bilo to, da ste organizirali delavce, pripravljali zanje shode, jim govorili o delavski enotnosti, kazali na najhujše izkoriščanje. Niste pa znali poiskati prave poti iz težav. Drugo, kar vam kot knap najhuje zamerim: vaši voditelji so se tudi prodajali!«

Fortunat je nenadno vstal. Solzi sta se mu utrnili in zdrseli po licih. Počasi je dvignil prst in z njim preteče mahal proti Ciletu. Kimal je hčerki, ki je prepadena strmela v očeta. Kazal je, da bo samo še odgovoril na očitke, potem pa bo odšel.

»Hudo si me užalil, Cile,« je razburjen, z drhtavim glasom odvrnil Fortunat. »Tega, tudi togoten in oster kot si, meni ne bi smel očitati. Lahko prisežem, da sem bil vse življenje pošten...«

Cile se je neučakan spačil in se tlesnil z dlanjo po čelu.

»Ti, Fortunat, si bil zvest socialist,« je hlastno odgovoril Cile, ki se ni ovedel, da je tasta prvič tikal. »Vendar, nisi bil — voditelj! Nekajkrat so te izvolili v odbor, bil si na njihovih sejah. Zadnja leta, pred vojno te tudi v odbor niso več izvolili. Dobro, ker misliš, da pretiravam, ti bom povedal, ti pa ovrži, če lažem. Zdaj, po vojni, sem dobil tudi nekatere podatke, ki jih prej nisem imel. Vaš voditelj Košenina je bil župan. Imel je pet tisoč dinarjev plače. To je bilo, dragi moj Fortunat, pet knapovskih plač!

Zdaj te pa iskreno vprašam, Fortunat: je nekdo, ki na mesec zasluži desetkrat več kot ti, ki si ožemal gate na vročem odkopu, še lahko delavski voditelj? Se bogataš lahko zavzema za dobro delavcev?«

Fortunat, ki ni predvideval takšnega zasuka v pogovoru, je zbežan pogledal Meto, nato je počasi sedel nazaj. Meta je naglo vstala in prinesla iz sobe steklenico, v kateri je bilo še za dobre tri prste žganja. Ni upala gledati Cileta; s tresočo roko je očetu natakala žganje. Fortunat je razburjen zvrnil kozarček, kot bi spil vodo. Poživljen se je obrnil proti Ciletu in mu z glavo pomignil, naj sede.

»Glede župana imaš prav. On res ni bil več pravi voditelj v socialno-demokratski stranki. Kaj čemo, imel je tak vpliv, da ga ni bilo mogoče spodnesti. Saj smo nekateri to predlagali, ampak preveč je imel svojih privržencev. Predolgo je bil zraven, ves čas je skrbel, kdo bo v vodstvu, v odborih, da ga ni bilo mogoče zamenjati. To je bilo slabo. Vendar po njem ne smeš soditi vse naše stranke.«

»Ne samo on. Tudi drugi so dobili različne službe. Eden je imel nadzor nad dimniki, štirje so dobili v upravljanje gostilne. Pomembnejši iz vodstva so dobili boljše odkope, boljša stanovanja. Selili so se v novo zgrajene hiše. To pa je pomenilo: če si spravljaliv, boš tudi z rudniško gospodo dobro vozil. Zdaj pa vzemiva drugo stran. Ne rečem, da ni bil kdo od komunistov prester z vami, da vam ni preveč očital. Javno so govorili o vaših napakah, kar morebiti ni bilo dobro. Ampak stavko, ki se jo spomnim, stavko leta devetintrideset, so organizirali samo komunisti. Oboji: socialdemokrati in krščanski ste bili proti. Zavzeto ste stavko razbijali, ker ni bila — vaša! Pomagali ste Trboveljski premogokopni družbi. In kaj se je zgodilo, kdo je bil po stavki odpuščen, kdo je bil zaprt? Fortunat — gospoda je dobro vedela, kdo ji je nevaren. Na cesto so leteli le komunisti, ki so se neizprosno borili za dobro delavcev. Te je preganjala žandarmarija, jih zapirala, preiskovala njihove domove. Danes tega ni!

Za plače ti lahko povem, vsaj kar zadeva knape, so pravične. Dobil sem podatke: zaslužim skoraj

kot ravnatelj rudnika! Celo meni se zdi, da bi moral ravnatelj dobiti več. Ampak od oblasti se mi zdi pravično, da je težko knapovsko delo prvič cenjeno. Dokler bo tako, Fortunat — tudi tebi, Meta, povem — gnal se bom v sindikatu, kolikor bom mogel! Rad bi nekaj prispeval, da bi bilo ljudem bolje. Želim, da bi bilo naposled delavcem boljše, kot je bilo. Odračunam težave, pomanjkanje, to kar bi radi imeli, a nimamo. Vendar, če bomo tako delali, to kar imamo pravično razdeljevali, potem sem prepričan, da bomo res lahko boljše živeli. Vidva se kar pogovarjajta, dogovarjajta, kako bi me spametovala. Mene, to sta menda že opazila, je težko spametovati. Če se za nekaj odločim, rinem naprej. Najbrž sem tak, da bi poskušal riniti tudi z glavo skozi zid, čeprav se to pametnim ljudem zdi skrajno neumno.»

(nadaljevanje sledi)

Skok čez kožo v Ljubljani

V soboto 9. aprila 1983 je bila v Ljubljani organizirana 28. tradicionalna prireditve pod nazivom Skok čez kožo. Potekala je v prostorih hotela Union. Prireditve je stanovskega značaja rudarjev in metalurgov in jo pripravljajo vsake dve leti študenti oddelka za montanistiko Fakultete za naravoslovje in metalurgijo Univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani. Letos so slavili 60. obletnico te tradicije. V knapovski, geološki in šmelcarski stan je letos skočilo 10 rudarjev, 17 geologov in 33 metalurgov. Cilj prireditve je gojiti tovariške in prijateljske odnose med starejšimi in mladimi montanisti, hkrati pa je to lepa priložnost za srečanja bivših študentov montanistike, ki se običajno po končanem študiju zaposle v najrazličnejših mestih in krajih.

Naš kombinat je bil z vsemi svojimi delovnimi organizacijami tudi letos sopokrovitelj te tradicionalne

prireditve. Na prireditvi so naš kombinat zastopali Vili Lukančič, predsednik delavskega sveta, Jože Žitnik, predsednik izvršnega odbora REK EK in Rudi Kreže, predsednik koordinacijskega odbora OO ZS našega kombinata. Na prireditvi pa so bili seveda tudi nekateri drugi strokovni delavci, predvsem rudarski inženirji.

Dan prej, 8. aprila, pa je potekalo od 10. ure dalje strokovno posvetovanje rudarskih inženirjev in tehnikov. Bilo je že 29. po vrsti. Predavali in razpravljali so predvsem o mehaniziranosti tehnoloških procesov pridobivanja premoga in dosežene podatke v Sloveniji primerjali s stanjem v državah EGS, o uvajanju breztične mehanizacije in urejanju sodobnih transportnih naprav. Predavanj se je udeležilo večje število naših sodelavcev iz kombinata.

Naj omenimo še to, da je v soboto 26. marca 1983 potekalo televizijsko 23. srečanje RTV Ljubljana v znamenju tekmovanja med mlajšimi in starejšimi rudarji, in so ob tej priliki izvedli tudi skok čez kožo. Oddajo je uspešno vodil tako kot vsa srečanja doslej Mito Trefalt, ki je bil oblečen v rudarsko uniformo, enako kot tekmovalci, profesorji in študentje. (tl)

Pri vrtnarju Milanu

Tadeja, Barbara, Bojana, Urška, Danijel in Tomaž smo učenci drugega h razreda. Skupno z razredničarko smo obiskali vrtnarja Milana Kovača. Našega obiska je bil zelo vesel. Tovariš Milan je srednje vilik, bolj močan in ima brke. Že osemintrideset let dela v rudniški vrtnariji. Povedal nam je, da mu je to delo zelo všeč. Pokazal nam je veliko rož. Med njimi tudi take, ki smo jih prvič videli. Pri vhodu v vrtnarijo raste velika plezalka. Sredi vrtnarije v vodi plavajo ribe. Na vprašanje, katera je negova najljubša roža, je odgovoril, da ima vse rože rad.

Rad se spominja let po vojni. Takrat je skupno s sodelavci lepšal

naš domači kraj. Nogometno igrišče Rudar, ki je bilo takrat posuto s peskom, so spremenili v travnato. Okrog bolnice in stanovanjskih blokov so posadili različne grme in cvetice. Vsak košček zemlje so okrasili z zelenjem.

Vrtnar Milan je veliko let svetoval Trbovelčanom po radiu Trbovlje. Pisal je tudi za rudarski časopis SREČNO.

Nam, otrokom, je svetoval, da naj se pridno učimo, delamo in skrbimo za čistočo Trbovelj.

Predno smo odšli, nam je podaril dve roži. Krasili nam bosta učilnico.

Njegovo delo se nam zdi zanimivo, pa tudi težko.

Zato mu toliko iskreneje želimo, da bi se kmalu vrnil zdrav iz ljubljanskega Kliničnega centra. Naj mu velja vedno rudarski SREČNO!

UČENCI 2. h razreda
OŠ PE IVANA CANKARJA

Odprta vrata šole

Na naši šoli 10. marec ni čisto navaden dan. Na ta dan so šolska vrata odprta vsem staršem. Vsak si lahko ogleda šolske prostore, lahko prisostvuje pouku, kosilu, organiziranemu prostemu času in raznim vzgojnim nepravilnostim. Tako je bilo tudi letos.

Še pred prvo uro je prišla po naju mentorica PO. Odpeljala naju je do mize, ki je bila pripravljena za sprejemanje gostov. Nadeli sva si pionirski kapi in ruti ter čakali starše in druge povabljence. Prvo uro je prišla ena mamica, a tudi kasneje jih ni bilo dosti več.

Ko so starši prihajali v šolo, so od naju izvedeli vsa navodila in odpeljali sva jih v razrede, kamor so bili namenjeni.

Res je naša šola velika in prostorna, a nama se je zdelo zelo čudno, zakaj starši tako iščejo in iščejo razrede. Nam, ki v šoli preživimo tretjino dneva, je šola znana in domača in nihče ne teka zbegano po njej, ko išče razrede.

Ko so starši odhajali, so bili nekateri zadovoljni in nasmejani,

marsikdo pa je grajal našo disciplino. Svoja mnenja so vpisali v knjigo, ki je odprta le ob posebnih priložnostih.

Ko nama je tovarišica zaupala to nalogo, sva bili ponosni, a vseeno naju je bilo malo strah, če bova to nalogo dobro izpeljali. Vse nama je uspelo in bili sva zadovoljni.

Potrji sva bili le zato, ker je šolo obiskalo tako malo staršev. Upava, če že letos ni uspelo, da bo drugo leto staršev več.

Sovre Branka, 6. d
Polona Žilnik, 6. d
OŠ Trbovlje
PE Revirski borci

Nande Razboršek

Rudarjev pozdrav

Polde je odhajal
z občnega zbora
v našem Delavskem domu
po stopnicah navzdol.
(Tam za Gorico rdela je zora.)

Imel je razbrazdan obraz,
rudarski korak
in židane kretnje.

Pri lačnem izhodu
se je ustavil
in svojega kamerada z juga
s poljubom pozdravil
in odprto dejal:

Hamdija, ti si naš človek,
ti si naš človek,
in ne bi te dal
za vse bogastvo tega sveta.

Nato je odšel,
hripavo zapel...

Moral sem reči,
nisem zdržal:

Da, to je bratstvo,
tisto sanjano bratstvo,
ki ga je skupni napor
(in ne velike besede!)
na šestem obzorju
v jami Kotredež
skoval.

Vida Logar

Srečanja

Mimo vas stopam proti soncu,
a vi možje hitite v temo z lučjo.

Dolgo sem iskala soglasje vašega pogleda.

Nekaj je govorilo,
da je trdo in odtujeno
mojemu soncu in zelenilu.

Potem ste odšli pod oboki,
tema je bila v zenici dneva.

Grenko in težko
sem nosila breme v srcu.

Pesem je odgovorila,
da moram z dušo za vami
v podzemne poti.

Nad rovi je bilo mesto v zarji,
začenjal se je napev novega dne.

Vse je bilo kot eno življenje
in v njem množica ljudi.

Vsakdanjost razpeta med dnevom in nočjo
troši trpka spoznanja
o življenju in smrti
pod oboki zemlje.

Bogastvo kulturnih dejavnosti

V zadnjem enomesečnem obdobju smo zabeležili vrsto najrazličnejših kulturnih prireditev na območju naše sestavljene organizacije. Tako kot običajno v tem kronološkem pregledu zajemamo le tiste prireditve, ki so nam znane, drugih žal ne moremo zajeti.

Koncerti

Dne 23. marca je potekala v Delavskem domu Trbovlje, v organizaciji ZKO Trbovlje, revija mladinskega in otroškega petja. Nastopilo je sedem otroških in dva mladinska pevska zbora. Najboljši so se nato udeležili področne revije otroških in mladinskih pevskih zborov v Zagorju.

Dne 24. marca zvečer je bil v dvorani glasbene šole v Trbovljah koncert jazz orkestra Toneta Janše iz Ljubljane.

Dne 26. marca je bil v organizaciji Svobode 2, celovečerni koncert ženskega pevskega zbora iz pobratenih Jesenic. Nastopil je zbor »Milko Škoberne« pod vodstvom Igorja Majcna, v 2. delu koncerta pa je nastopil oktet Svobode iz Žirovnice. Koncert je sodil v okviru kulturnega sodelovanja pobratenih občin Jesenice — Trbovlje.

Dne 24. marca zvečer je bila v zagorskem Delavskem domu 6. revija mladih glasbenikov iz Ljubljane, Notranske in Zasavja. Revijo je pripravilo društvo glasbenih pedagogov, kulturna skupnost, ZKO in Glasbena šola Zagorje.

Dne 26. marca je nastopil Mešani pevski zbor Slavček pod vodstvom Jožeta Skrinarja v bosansko-hercegovskem mestu Vitez. Pripravili so celovečerni koncert narodnih, umetnih in borbenih pesmi.

Dne 7. aprila je v večernih urah nastopil v Delavskem domu v Trbovljah mešani pevski zbor Zvon iz Herleena — Holandija. Slovenski pevski zbor pod vodstvom Josefa Willemsa se je predstavil z izbranim sporedom slovenskih pesmi, med njimi je bila tudi ena nizozemska. Gostovanje sta organizirala Zveza kulturnih organizacij Trbovlje in Izselska matica Slovenije. Pevci so izredno navdušili polno dvorano.

Dne 3. aprila so gostovali v po-brateni občini Valandovo v Makedoniji člani srednješolskega kulturnega društva iz Trbovelj. Nastopili so s folkloro, disco baletom, tamburaši in pevci.

Dne 7. aprila ob 18. uri je bila v dvorani glasbene šole v Trbovljah deveta revija glasbenih šol iz Litije, Trbovelj, Zagorja, Hrastnika in Ra-deč. Predstavilo se je 52 učencev teh šol v posameznih nastopih in komornih zasedbah.

V nedeljo, 24. aprila, je bila v večernih urah v Delavskem domu v Trbovljah 10. jubilejna revija »Pesem ne pozna meja.« V okviru te revije so nastopili Mešani pevski zbor kulturnega društva Primorec iz Trebč pri Trstu, Moški in dekliski zbor Vesna iz Križa pri Trstu, Moški pevski zbor kulturnega društva Jezero iz Doberdoba, Moški in ženski pevski zbor kulturnega društva France Zgonik iz Branika, Moški pevski zbor slovenskega kulturnega društva iz Borovelj na Koroškem, Mešani pevski zbor Svobode II. iz Trbovelj in Trboveljski oktet. Vseh nastopajočih zborov je bilo devet. Vsak zbor je zapel dve pesmi, vsi zbori skupaj pa štiri pesmi. Revija je letos potekala v znamenju ustanovitve OF in praznika dela 1. maja. Pred pričetkom koncerta je bila ob 16.30 povorka vseh nastopajočih zborov od Delavskega doma do Trga revolucije skupno z Delavsko godbo Trbovlje. Tu so se pevci poklonili spominu padlih borcev za svobodo.

Dne 26. aprila zvečer je bila v Delavskem domu v Hrastniku proslava v počastitev praznika OF in 1. maja. Hkrati so proslavili 130-letni jubilej rudarske godbe na pihala iz Hrastnika. Pod vodstvom dirigenta Franca Grebenška so nastopili z deli iz klasičnega in zabavnega repertoarja.

Dne 16. aprila zvečer je gostovalo v Delavskem domu v Trbovljah v organizaciji mešanega pevskega zbora Slavček, kulturno umetniško društvo Slobodan Princip — Seljo. Nastopili so folklorna skupina, pevci solisti z bosanskimi narodnimi pesmimi in pevski zbor Slavček s programom, ki je bil prilagojen vsebini večera.

Dne 21. aprila je bil v Delavskem domu v Zagorju glasbeni abonmajski koncert. Na njem so nastopili trije otroški pevski zbori, Mladinski pevski zbor Vesna iz Zagorja ter Mladinski pevski zbor iz Trbovelj. Otroški zbori so peli priložnostne pesmi iz časov NOB, mladinska zbora pa sta zapela po osem pesmi domačih in tujih avtorjev.

Od 15. do 17. aprila so gostovali zagorski pevci v Avstriji, in to zagorski moški oktet (vodja Emil Krečan) in 11-članski dekliski ansambel Vesna. Nastopala sta oba ločeno in skupaj kot mešani komorni ansambel pod vodstvom Riharda Beuermana. Nastopili so v krajih Fürstenfeld, Nestelbach in Blumau. Uspeh je bil ogromen. Organizator gostovanja je bil deželni mladinski referat pokrajine Štajerske in lokalni kulturniki.

Od 22. do 28. aprila so učenci glasbenih šol iz Hrastnika, Trbovelj in Zagorja, vseh je bilo 40, gostovali v Srbiji. Koncerte so pripravili v Raški in Aleksincu.

Poleg solistov in komornih skupin je nastopil tudi majhen simfoničen orkester, ki ga tvorijo učenci iz vseh treh šol, vodi pa ga Joža Zupan.

Gledališke predstave

29. marca zvečer je gostovalo v trboveljskem Delavskem domu, Prešernovo gledališče iz Kranja. Nastopili so z delom Doktor Dragan, in to za dijaški in večerni abonma.

Dne 22. aprila je ob 17. in 20. uri gostovalo v domu Svobode II. lo v Delavskem domu v Trbovljah gledališče Toneta Čufarja z Jesenic. Nastopili so z delom Jeana Anouilha — orkester. Nastopili so v okviru dijaškega in večernega abonmaja.

Dne 22. aprila so ob 17. in 20. uri gostovali v domu Svobode II. v Trbovljah gledališče Svobode Janez Mencinger iz Javornika —

Koroška Bela. Nastopili so z ljudsko igro Vdova Rošlinka.

Likovne razstave

Koncem marca je bila v likovnem kotičku knjižnice Toneta Seliškarja v Trbovljah majhna razstava slik impresionistov Jakopiča, Groharja, Sternena in Jame. Slike je posodila Narodna galerija iz Ljubljane, razstavo pa je pripravil galerijski svet pri odboru za likovno dejavnost ZKO Trbovlje.

Prvih deset dni v aprilu je bila v likovnem kotičku knjižnice Toneta Seliškarja v Trbovljah fotografska razstava. Naš sodelavec Anton Bregant, dipl. inž., je razstavil 70 foto povečav starih Trbovelj.

18. aprila so odprli v Delavskem domu učenci osnovne šole Trbovlje likovno razstavo in posebej razstavo tehničnih in ročnodelskih izdelkov.

Od 16. do 25. aprila je likovna sekcija RELIK razstavljala 20 likovnih del v dvorani doma Tončke Čeč v Kleku v počastitev krajevne praznika krajevne skupnosti Klek.

Od 16. do 25. aprila je razstavljala v likovnem kotičku knjižnice Toneta Seliškarja, član RELIKA, Oskar Zakonjšek. Razstavljal je 15 rezbarij.

Od 25. aprila do 5. maja je v Delavskem domu Zagorje odprta likovna razstava olj in risb Engjella Berisha iz Prištine.

Predavanja

Dne 23. marca zvečer je pripravilo Planinsko društvo Trbovlje v Delavskem domu v Trbovljah predavanje Marije Frantar iz Ljubljane na temo »Pamir 1982«. Govorila je o prvem pristopu jugoslovanskih alpinistk na najvišji vrh Pik Komunizma.

Dne 12. aprila zvečer je Planinsko društvo Trbovlje pripravilo v Delavskem domu Trbovlje, predavanje na temo Patagonija — v gorah norega vremena. Ob prikazovanju barvnih diapozitivov in spremljajoče glasbe sta predavala Boris Simončič in Matevž Lenarčič o plezanju na Fitz Roy v najjužnejšem predelu južne Amerike. (tl)

Rudarstvo in energetika doma in po svetu

MANJŠA POTROŠNJA ENERGIJE V EGS

V državah, članicah Evropske gospodarske skupnosti prikazujejo statistične agencije posameznih držav podatke o zmanjšanju porabe vseh vrst energije. To zmanjšanje je posledica slabše gospodarske aktivnosti poostrenega varčevanja in podražitve posameznih vrst energije. Skupna poraba energije v državah članicah EGS je lansko leto znašala 872 milijonov ton ekvivalenta nafte, kar je za 4,1 $\frac{1}{2}$ manj kot v letu 1981. Padec porabe so registrirali pri vseh vrstah energije z izjemo jedrske, ki pa je porasla za 13,6 $\frac{1}{2}$. Delež jedrske energije je v skupni porabi energije EGS v lanskem letu večji in znaša 7,4 $\frac{1}{2}$ napram 6,2 % v letu 1981. Delež nafte se je zmanjšal od 49,7 na 48,7 procentni delež zemeljskega plina pa od 18,2 na 17,8 %, medtem ko je ostal delež premoga 24 % nespremenjen. Po podatkih evropskega statističnega urada je bilo 45,6 $\frac{1}{2}$ skupno porabljene energije lansko leto v teh državah nabavljene izven članic te skupnosti, v letu 1981 pa ta delež znaša 47,5 $\frac{1}{2}$. Proizvodnja primarnih virov energije je v teh državah lansko leto znašala 490,8 milijona ton ekvivalenta ali za 1,4 $\frac{1}{2}$ več kot v letu 1981.

REKORDNA PROIZVODNJA KOKSA

Koksarna, ki sodi v sestav koksno-kemijskega kombinata Borisa Kidriča v Lukavcu, je preteklo leto proizvedla 1,167 milijona ton koksa. To rekordno proizvodnjo so dosegli kljub zelo težavnim pogojem gospodarjenja. Od te količine so izvozili 200.000 ton koksa Sovjetski zvezi, Čehoslovaški, Madžarski in drugim vzhodnim državam. Ostalo količino pa so

dobavili domačim železarnam in ostalim kupcem v Jugoslaviji.

Načrt za letošnje leto predvideva polno izkoriščanje zmogljivosti koksarne. Kljub temu, da bodo dogradili tudi novo koksno baterijo v Zenici, bodo težko zadovoljili vse potrebe. Od letošnje proizvodnje nameravajo izvoziti 450.000 ton koksa, predvsem v vzhodnoevropske države. Da bi lahko to tudi dosegli, bi morali uvoziti okoli 600.000 ton premoga iz vzhodnoevropskih držav, ki bi ga predelali v koks.

PROIZVODNJA PREMOGA NA POLJSKEM RASTE

Po objavljenih podatkih kaže, da se je proizvodnja premoga na Poljskem v letu 1982 povečala na preko 189 milijonov ton, medtem ko je znašala v letu 1981 le 163 milijonov ton. Poljske zaloge premoga so koncem preteklega leta znašale 17 milijonov ton in so bile dvakrat večje od zaloga v letu 1981. Premog pa je preteklo leto pokrnil 72 $\frac{1}{2}$ poljskih energetskih potreb.

Glede na to, da se je proizvodnja premoga na Poljskem v preteklih letih zmanjšala, in zato niso mogli izpolniti svojih obveznosti, so tudi izgubili večino zunanjih tržišč. Lani pa so vnovič osvojili ta tržišča in izvažali premog v Italijo, Francijo, Finsko in Brazilijo. Od tradicionalnih kupcev poljskega premoga le ZDA in Japonska lansko leto nista obnovili svojih trgovskih vezi. Premog je bil udeležen v poljskem izvozu preteklo leto s 15 $\frac{1}{2}$, prodajali pa so ga od 55 do 60 dolarjev za tono.

Z osnutkom načrta za leto 1985 je predvideno, da bodo proizvedli 186 milijonov ton premoga. Odvisno je od rezerv premoga, te pa cenijo na 62 do 100 milijard ton, od katerih je

12 milijard ton možno komercialno eksploatirati. Ob sedanji stopnji eksploatacije bi te rezerve zadoščale za naslednjih 50 let. Prizadevajo si, da bi povečali investicijsko izgradnjo pri odpiranju novih premogovnih ležišč.

VISOK NAČRT KOSOVSKIH TERMOELEKTRARN

Kosovske termoelektrarne so združene v sozd Elektrogospodarstvo Kosova. V letošnjem letu imajo v načrtu, da bodo proizvedli 4,16 milijona megavatnih ur električne energije, kar je za 36 $\frac{1}{2}$ več napram doseženi proizvodnji v letu 1982. Od tega bodo 490.000 megavatnih ur proizvedli v prvem bloku termoelektrarne Kosovo B, ki bo pričel z delom sredi leta. Prejšnje leto je 5 blokov termoelektrarne Kosovo A proizvedlo 2,745.878 megavatnih ur električne energije, kar je za 16,3 $\frac{1}{2}$ manj od načrtovanih 3,28 milijona megavatnih ur.

Nezadostno izkoriščanje razpoložljive moči blokov za proizvodnjo električne energije je posledica pogostih in nenačrtovanih zastojev zaradi okvar na blokovskih napravah, zaradi težav pri nabavi rezervnih delov iz uvoza, dotrajanosti opreme itd.

V premogovnikih Belačevac in Dobro selo, ki prav tako delujeta v okviru sozd Elektrogospodarstva Kosova načrtujejo proizvodnjo premoga v letošnjem letu v višini 8,1 milijona ton lignita. S to količino bodo v celoti pokrili potrebe termoelektrarn in široke porabe. Preteklo leto so proizvedli 6,6 milijona ton lignita, namesto načrtovanih 7,6 milijona ton, kar je za 13 $\frac{1}{2}$ manj od načrtovane. V teku so dela, da bi do konca srednjeročnega obdobja začeli s proizvodnjo električne energije tudi v ostalih blokih termoelektrarne Kosovo B. Ši-

rijo pa tudi zmogljivosti na površinskem kopu lignita v Belačevcu in Dobrem selu.

ENERGETSKA BILANCA JUGOSLAVIJE SPREJETA

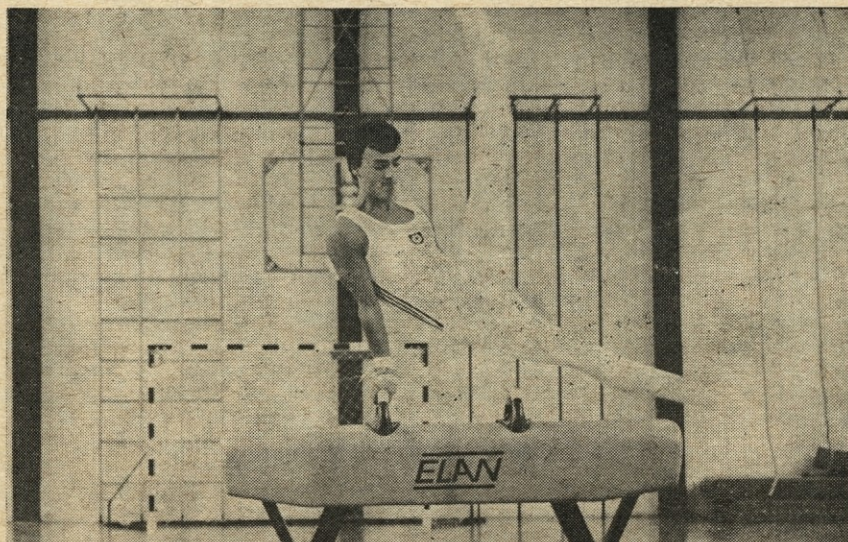
Zvezni izvršni svet je v začetku aprila tega leta sprejel usklajeno energetska bilanca Jugoslavije. Po tej bilanci je predvidena zagotovitev zadostnih količin nafte in naftnih derivatov za letošnje leto. Predvideno je, da naj bi letos uvozili 11 milijonov ton surove nafte namesto prej navedenih 9,3 milijona ton. Uvoz naftnih derivatov je predviden v višini 1,4 milijona ton namesto prej predvidenega 1 milijona ton. Načrtujejo tudi domačo proizvodnjo nafte v višini 4,260 milijona ton. Iz teh količin nafte in naftnih derivatov bo treba zagotoviti okoli 900.000 ton mazuta za normalno delo termoelektrarn na mazut. Samo za normalno delo termoelektrarne Negotin je treba zagotoviti 280.000 ton mazuta. Zagotovljene bodo tudi dodatne količine premoga iz Kolubare in bosansko hercegovskih premogovnikov, da bi lahko proizvedli dodatnih 600 milijonov kWh električne energije v termoelektrarni Šoštanj.

Elektrogospodarstvo Jugoslavije bo letos proizvedlo in dobavilo porabnikom 71,4 milijarde kWh električne energije. Okoli milijardo kWh električne energije bo treba uvoziti, 581 milijonov kWh pa izvoziti.

V jugoslovanskih premogovnikih bodo po omenjeni bilanci nakopali 60,6 milijona ton premoga.

Od te količine pa bodo 1 milijon ton izvozili, okolj 897.000 ton pa uvozili. Predvideno je, da bi uvozili tudi 3,4 milijone ton premoga za koksanje.

Realizacija energetske bilance pa je v prvi vrsti odvisna od uretničitve načrtovanega izvoza v republikah in pokrajinah in od tega, ali bo možno, da se 17 1/2 pridobljenih deviz nameni za uvoz nafte. Odvisna

Roman Vodeb, orodni telovadec TVD-Partizan Trbovlje; izvaja nje elementa »helikopter« na konju z ročaji.

Foto: I. Glavač

je tudi možnost zagotovitve 180 milijonov dolarjev za potrebe naftašev in 54 milijonov dolarjev za uvoz rezervnih delov in reprodukcijskega materiala za premogovnike.

MEDNARODNA AGENCIJA ZA ENERGIJO SE BO SESTALA

Dne 8. maja letos se bo sestala mednarodna agencija za energijo IEA, ki povezuje 22 držav, predvsem zahodnih. Najverjetneje bodo na sestanku razpravljali o energetska situaciji in zagotovitvi oskrbe držav članic te organizacije z energetskimi viri.

RAZVOJ PREMOGOVNIKOV V MAKEDONIJI

Po podatkih republiškega komiteja za energetiko SR Makedonije bodo v tej republiki v letu 1985 potrebovali 965.000 ton premoga za potrebe industrije in 150.000 ton za široko porabo. Potrebe po premogu se stalno večajo in računajo, da bodo v letu 1990 potrebovali skupno 1,350.000 ton. V primeru, če se bo železarna Skopje preorientirala na uporabo li-

gnita, se bodo potrebe po premogu povečale za nadaljnjih 600.000 ton.

Obstoječe zmogljivosti premogovnikov v Makedoniji znašajo okoli 7,2 milijona ton. V teh premogovnikih proizvajajo premog izključno za proizvodnjo električne energije. Da bi zagotovil i zadostne količine premoga, tako za industrijo kakor tudi za široko porabo, načrtujejo vlaganja v nadaljnji razvoj premogovnikov na novih lokacijah. Na temelju geoloških raziskav na petih lokacijah v tej republiki računajo na rezerve v obsegu 400 milijonov ton premoga. Del sredstev za odpiranje novih premogovnikov bodo zagotovili z izločanjem sredstev iz prodaje naftnih derivatov. Računajo, da bodo letos na ta račun dobili okoli 150 milijonov dinarjev. Ta sredstva bodo izkoristili za raziskave in izdelavo tehnične dokumentacije za nov premogovnik Živojno.

KITAJSKA POVEČUJE PROIZVODNJO PREMOGA

Kitajska načrtuje, da bo letos odprla skupno 32 novih kopov v premogovnikih s skupno letno proizvodnjo 30 milijonov

ton. Poleg tega načrtujejo zgraditev osmih novih naprav za oplemenjevanje premoga z letno zmogljivostjo 13 milijonov ton, predvideli pa so tudi zgraditev štirih tovarn z zmogljivostjo 7 milijonov ton za predelavo premoga. Letos načrtujejo tudi dokončanje rekonstrukcije 18 kopov z letno zmogljivostjo 12 milijonov ton, pripravljajo pa tudi odpiranje 10 novih kopov z zmogljivostjo 8 milijonov ton letno.

IZVOZ SOVJETSKE ENERGIJE V ZRN

Po podatkih zahodnonemškega inštituta za ekonomske raziskave DIW so znašale v preteklem letu sovjetske dobave nafte, njenih derivatov in zemeljskega plina 75 % v celokupnem sovjetskem izvozu v ZR Nemčijo. Po podatkih istega inštituta je ZR Nemčija lani uvozila 8,7 milijona ton sovjetske nafte in derivatov, sicer pa so izvažali v ZR Nemčijo še Saudska Arabija 16,9 milijona ton in Velika Britanija 15,3 milijona ton nafte.

Izvoz zemeljskega plina iz Sovjetske zveze v ZR Nemčijo se je lani zmanjšal za 11 %, na 10,5 milijarde m³, kar pomeni prvi padec od leta 1973 dalje. Delež sovjetskega plina na zahodnonemškem tržišču je znašal lani 20 %, ostalo so uvozili iz drugih držav. Ko bo prihodnje leto končan sibirski plinovod, se bo izvoz plina v ZR Nemčijo povečal za 30 %.

KOLUBARA DOSEGA NAČRTOVANO PROIZVODNJO

Rudarji REIK Kolubara so v prvem trimesečju letos nakopali 5.070.000 ton premoga, kar je za okoli 100.000 ton več napram načrtu za to obdobje. Izpolnili so tudi načrt proizvodnje sušilnega premoga. Zaradi pogostih zastojev na napravah termoelektrarna Kolubara ni izpolnila svojega načrta. Proizvedli so le 360 milijonov kWh električne energije, namesto 373 milijonov.

Lansko poslovno leto je sozd REIK Kolubara končal z dobrim rezultatom. Nakopali so 19,6 milijona ton premoga, kar je za 640.000 več od načrta. Proizvedli so tudi 666.000 ton sušenega premoga, 60.000 ton več kot leta 1981. Termoelektrarna Kolubara pa je dobavila porabnikom 1,4 milijarde kWh električne energije, kar je 5 % pod načrtom. Skupni prihodek na ravni kombinata v preteklem letu je znašal 16,8 milijarde din, dohodek 9,2 milijarde čisti dohodek 6,5 milijarde in ostali dohodki 2,5 milijarde din.

PROGRAM UPLINJEVANJA IN UTEKOČINJEVANJA PREMOGA IMA VSO PODPORO

Dogovor o temeljnih družbenega načrta. Srbije za razdobje 1981-1985, ki vsebuje predvidena dela na raziskovanju uplinjevanja in utekočinjevanja premoga, so začeli uresničevati. Na priporočilo skupščine SR Srbije je sozd REIK Kolubara pred nedavnim sprejel program raziskav in priprav za uplinjevanje in utekočinjevanje premoga in predlog samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev ter načinu realizacije programa. Strokovnjaki REIK Kolubara so ugotovili, da je možno lignit, ki bi ga uporabili v procesu uplinjevanja, koristiti v proizvodnji srednje kaloričnega plina in za sintezo v kemijskih procesih, predvsem pri proizvodnji amonijaka in metanola. Za izvedbo tega programa je treba zagotoviti okoli 400 milijonov din. Skupščina SR Srbije se je obvezala, da bo zagotovila 50 milijonov din, ostala potrebna sredstva pa naj združijo podpisniki samoupravnega sporazuma. Računajo, da bodo ta samoupravni sporazum podpisali junija letos. Velik interes so doslej pokazali za ta program uplinjevanja in likvefakcije premoga več kot 20 organizacij združenega dela. Z izvedbo tega programa bi racionalneje izkoriščali energetske surovine, razširili domačo suro-

vinsko osnovo, zmanjšali odvisnost od uvoza, podaljšali eksploatacijsko dobo neobnovljivih rezerv premoga, povečali bi skupno učinkovitost kompleksnih energetsko-kemijskih naprav, razvoj domače strojegradnje in elektro strojegradnje, gradbeno montažnih, znanstveno raziskovalnih in projektantskih dejavnosti.

VEČ PREMOGA IZ LUBNICE

Rudnik lignita Lubnica bo letos nakopal okoli 90.000 ton premoga. To je za tretjino več kot lansko leto. Polovico letošnje proizvodnje bo rudnik namenil široki prodaji, ostalo pa za industrijo. Letos bodo povečali proizvodnjo predvsem zaradi opravljene rekonstrukcije proizvodnih zmogljivosti v tem premogovniku, ki je združen v sestav Timoških premogovnikov.

PARNA ELEKTRARNA NA SOLARNI POGON

Blizu mesta Brestov v Kaliforniji, ZDA, so zgradili poskusno parno elektrarno, ki za svoje delo izkorišča energijo sonca, prvo takšne vrste v ZDA. Pri postavitvi objekta je sodelovalo ameriško ministrstvo za energijo ter druga kalifornijska podjetja za električno in vodno gospodarstvo ter kalifornijska komisija za energijo. Računajo; da bo ob doseganju polne zmogljivosti nova elektrarna zagotavljala električno energijo za 6.000 gospodinjstev.

Ta projekt, ki ga imenujemo Solar 1, zavzema veliko površino, 40 hektarjev zemljišča, na katerem stojijo ogledala na gibljivih podlagah, tako da usmerja sončne žarke na velik črni kotel, montiran na jeklenem stolpu. Blizu 400 l vode, ki cirkulira skozi ta kotel, se pretvarja v paro, ki poganja turbino. Gradnja poskusne naprave je veljala 141 milijonov dolarjev. Polna instalatirana moč pa znaša 10.000 kilovatov.

Na omenjeni površini je postavljenih 1818 ogledal, ki jih imenujejo heliostat. Vsak od teh pa ima 12 delov. Projektirana so tako, da lahko prenesejo tudi vetrove z veliko jakostjo in lahko trajajo do 30 let. Po dva motorja poganjata vsako ogledalo, kar omogoča, da ogledala rotirajo 270 stopenj na vertikalno os in 95 stopenj na horizontalni osi. Računalnik v centralnem delu usmerja njihovo gibanje, dokler spremljajo sonce. Odprto pri vsem tem pa je ostalo vprašanje, kako bi toploto učinkovito uskladiščili v ogromnih termalnih rezervarjih, kar naj bi omogočilo delo elektrarne tudi v času oblačnih dni. Drugo vprašanje pa je tudi, če podobne naprave lahko konkurirajo običajnim elektrarnam. Za sedaj je cena električne energije, pridobljene v solarnih oz. sončnih elektrarnah večja za okoli 10-krat napram ceni električne energije v termoelektrarnah na premog, nafto ali v jedrskih elektrarnah.

NOV PREMOGOVNIK V SRBIJI

Sredi leta 1985 bodo dokončali dela na odpiranju novega premogovnika Poljana blizu Požarevca. Letna proizvodnja naj bi znašala 600.000 ton premoga s kvaliteto 2.700 kalorij. Premog je primeren za uporabo v gospodinjstvih in bo zadovoljeval okoliška mesta. Nov premogovnik bo posloval v okviru kombinata Kostolac, njegovo poslovanje pa bo ekonomsko opravičljivo. Ugotovljene so rezerve lignita v obsegu 70 milijonov ton. V teku pa so tudi nadaljnje raziskave z namenom, da bi zagotovili nove rezerve premoga.

PREMOGOVNIK KREKA USPEŠEN

Letos bodo rudarji Kreke, ki zaposluje 5.500 delavcev, nakopali 2,3 milijona ton lignita. Lanski proizvodni načrt je Kreka izpolnila 22 dni pred rokom,

Fotografija površinskega kopa v Trbovljah okoli l. 1900. Delovno skupino so v dobršni meri tvorile ženske.

Preslikava: M. Cerinšek

nakopali pa so 2,321 milijona ton premoga. Nakopali so 300.000 ton več kot leta 1981, to se pravi da so zvišali proizvodnjo za 12 %. Precej dni so delali udarniško, kar je vplivalo na boljši skupni poslovni rezultat. Lansko leto pa je bilo prvo v zadnjih petih letih, ko ni bilo izgube, pač pa so ustvarili solidno akumulacijo.

Rudarj so dobro motivirani, ker so našli »ključ« nagrajevanja proizvodnih delavcev. Zadnja leta so precej povečali osebne dohodke. Uvedli so »kazenske točke« za tiste, ki izostajajo z dela, tako da rudar, ki napravi samo en izostanek z dela, izgubi zaslužek tudi do 5.000 din; zelo so zmanjšali bolezenske izostanke z dela. V jami Bukinje, ki je bila vrsto let poseben problem in predmet razprav tudi na občinski skupščini, so lanskoletni načrt izpolnili pravočasno, z rezultatom pa so pokrili vse sklade. Podobno je bilo tudi v rudniku Lipnica.

Zaradi izjemnih rezultatov, ki so jih dosegli v teku tradicionalnega rudarskega tekmovanja, je bila Kreka proglašena za najboljšo delovno organizacijo v sestavu sozd Titovi rud-

nici uglja, ki združuje 12 delovnih organizacij v BiH. Še pred letom dni si niso mogli misliti, da bi lahko prvi kopač v jami zaslužil 30.000 din mesečno. Zadnje mesece lanskega leta pa se je znesek še povečal, tako da so nekateri rudarji zelo izstopali pri zaslužku. Namesto proizvodnje 10,4 tone na rudarja na delavnik, so posamezne skupine dosegle tudi po 23 ton premoga na rudarja na delavnik. To pa je pomemben razlog, da se na delo v rudniku vnovič vključujejo novi in mladi rudarji, ker so jih doslej motili nizki osebni dohodki.

Poseben problem pa imajo z delovnimi invalidi, teh je 700. To pa zelo bremeni ekonomičnost poslovanja. Polovica prihaja na delo le občasno, ker imajo težave zaradi zdravja itd. Kreko stanejo delovni invalidi letno preko 200 milijonov din. Prizadevajo si, da bi ta vprašanja rešili na kak drug način.

Prihodnje leto bodo pričeli z deli na odpiranju bodočega velikega površinskega kopa Dubrava z zmogljivostjo od 3 do 6 milijonov ton premoga letno, za kar pa bo treba vložiti okoli 10 milijard din. Rudarsko opremo za ta kop v vrednosti

33 milijonov dolarjev bo dobavila vzhodnonemška firma Tarkov. Odpiranje tega kopa so v Kreki načrtovali več kot 20 let.

V BiH ZA ELEKTROENERGETSKE OBJEKTE 90 MILIJARD DIN

Predsedstvo gospodarske zbornice Bosne in Hercegovine je pred kratkim razpravljalo o nujnosti združevanja sredstev za izgradnjo elektroenergetskih objektov v tej republiki do leta 1990. Na ta način bi po predvidevanjih samoupravnega sporazuma SIS za elektrogospodarstvo Bosne in Hercegovine zagotovili več kot 90 milijard din. S tem bi ukladili korak proizvodnje in porabe za izgradnjo elektroenergetskih zmogljivosti po 150 megavatih letno. O tem so razpravljali tudi na skupščini zbornice. Vse kaže, da bodo tudi v tej republiki zbrali vse možne vire, da bi zagotovili postopno zgraditev ustreznih zmogljivosti do konca tega desetletja.

PREMOGOV PRAH NAMESTO MAZUTA

Inštitut Borisa Kidriča iz Vinče je predstavil strokovnjakom novo napravo za podžiganje velikih kotlov s premogovim prahom namesto z mazutom. Naprava naj bi služila za podžiganje velikih kotlov v termoelektrarnah in za vzdrževanje ognja v kotlih ponoči, ko termoelektrarne obratujejo z manjšo močjo. S to napravo bi lahko skupnost za elektrogospodarstvo Srbije privarčevala letno okoli 70.000 ton tekočega goriva. Podobno napravo bi lahko namestili tudi v cementarnah, opekarnah in drugih industrijskih kotlih, ki uporabljajo mazut. Rudarski inštitut iz Zemuna pa bo ugotovil kakšne so možnosti za industrijsko proizvodnjo premogovega prahu v Kolubari. Novo napravo bodo preizkusili predvidoma avgusta v TE Kolubara. Napravo bi lahko izdelovala v celoti iz domačih materialov. (tl)

Jugoslovanski premogovniki so nakopali v času od 1. 1. do 31. 3. 1983 naslednje količine premoga vseh vrst:

Celokupna proizvodnja Od tega:

- črni premog
- rjavi premog
- lignit

Proizvodnja črnega premoga

- Raša
- Ibarski rudniki
- Vrška Čuka

Proizvodnja rjavega premoga

- Banovići
- Kakanj
- Djurdjevik
- REK EK
- Zaslavski premogovniki
- Senovo
- Kanižarica
- Laško
- Resavsko moravski bazen
- Bogovina
- Aleksinac
- Soko
- Jasenovac
- Zenica
- Breza
- Ugljevik
- Mostar
- Kamengrad
- Miljevina
- Ivangrad
- Tušnica

Proizvodnja lignita

- Kolubara
- sušeni premog
- Kosovo
- surovi premog
- sušeni premog
- REK — Rudnik Titovo
- Velenje
- Dobrnja, Lukovac
- Kostolac — Bazen
- Kreka
- Plevlja — bazen
- Oslomej
- Gračanica
- Suvodol
- Stanarij

	1983 ton	1982 ton
Celokupna proizvodnja	14,456.000	13.558.000
Od tega:		
— črni premog	94.000	103.000
— rjavi premog	2,712.000	2,749.000
— lignit	11,650.000	10,706.000
Proizvodnja črnega premoga		
— Raša	61.000	70.000
— Ibarski rudniki	23.000	22.000
— Vrška Čuka	10.000	10.000
Proizvodnja rjavega premoga		
— Banovići	546.000	652.000
— Kakanj	373.000	325.000
— Djurdjevik	371.000	368.000
— REK EK		
— Zaslavski premogovniki	372.000	396.000
— Senovo	32.000	32.000
— Kanižarica	36.000	27.000
— Laško	8.000	9.000
— Resavsko moravski bazen	90.000	114.000
— Bogovina	53.000	56.000
— Aleksinac	14.000	49.000
— Soko	37.000	36.000
— Jasenovac	9.000	6.000
— Zenica	228.000	236.000
— Breza	222.000	152.000
— Ugljevik	57.000	102.000
— Mostar	38.000	41.000
— Kamengrad	91.000	69.000
— Miljevina	47.000	55.000
— Ivangrad	26.000	20.000
— Tušnica	7.000	8.000
Proizvodnja lignita		
— Kolubara	5,077.000	4,840.000
— sušeni premog	180.000	158.000
— Kosovo		
— surovi premog	1,722.000	1,451.000
— sušeni premog	96.000	89.000
— REK — Rudnik Titovo		
— Velenje	1,284.000	1,317.000
— Dobrnja, Lukovac	775.000	757.000
— Kostolac — Bazen	749.000	766.000
— Kreka	601.000	592.000
— Plevlja — bazen	448.000	406.000
— Oslomej	330.000	265.000
— Gračanica	106.000	84.000
— Suvodol	365.000	—
— Stanarij	27.000	40.000

— Gacko	102.000	—
— Štavalje	16.000	16.000
— Tušnjica II.	6.000	10.000
— Lubnica	24.000	13.000
— Muhadjer Babuš	9.000	8.000
— Despotovac	8.000	7.000

(Podatki so povzeti po informacijah rudarskega instituta Beograd in Splošnega združenja premogovnikov Jugoslavije).

Valorizacijski

KOLIČNIK ZA PRERAČUNAVANJE OSEBNIH DOHODKOV

Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja Slovenije je na svoji seji 15. marca sprejela sklep o valorizacijskih količnikih za preračunavanje osebnih dohodkov iz prejšnjih let na raven osebnih dohodkov iz leta 1982.

Sklep temelji na ugotovitvi, da je znašal v letu 1982 po-

vpredni mesečni osebni dohodek na zaposlenega delavca na območju te skupnosti 14.365 din, kar pomeni 26 % več kot v letu 1981.

Osebnih dohodkov iz prejšnjih let, ki se štejejo v pokojninsko osnovo, se preračunavajo na raven osebnih dohodkov v letu 1982 takole:

— OD, dosežen v letu 1965, s količnikom 2.305,8
— OD, dosežen v letu 1966, s količnikom 1.743,3
— OD, dosežen v letu 1967, s količnikom 1.578,6
— OD, dosežen v letu 1968, s količnikom 1.440,8

— OD, dosežen v letu 1969, s količnikom 1.251,3
— OD, dosežen v letu 1970, s količnikom 1.044,0
— OD, dosežen v letu 1971, s količnikom 874,3
— OD, dosežen v letu 1972, s količnikom 742,4
— OD, dosežen v letu 1973, s količnikom 641,0
— OD, dosežen v letu 1974, s količnikom 510,3
— OD, dosežen v letu 1975, s količnikom 408,0
— OD, dosežen v letu 1976, s količnikom 353,1
— OD, dosežen v letu 1977, s količnikom 296,6
— OD, dosežen v letu 1978, s količnikom 243,3
— OD, dosežen v letu 1979, s količnikom 194,3
— OD, dosežen v letu 1980, s količnikom 163,9
— OD, dosežen v letu 1981, s količnikom 126,0

Sklep je pričel veljati osmi dan po objavi v uradnem listu SRS št. 10 z dne 24. 3. 1983 in se torej praktično že uporablja.

V nekaj vrstah

V HRASTNIKU AKCIJA »OČISTIMO OKOLJE 1983«

V času od 4. do 9. aprila je potekala v Hrastniku občinska akcija »očistimo okolje 1983«. Akcije so se udeležile organizacije združenega dela, hišni sveti mladinska organizacija, krajevne skupnosti, skratka vsi občani. Z le nekaterimi izjemami. V tem času so se lotili urejevanja okolice hiš, dostopov in dovozov, parkov, obrežij potokov, odvažali so navlako, staro pohištvo in belo tehniko, Rdeči križ pa je zbiral star papir. Smeti in ostalo je odvažalo Komunalno obrtno podjetje. Te akcije naj ne bi bile enkratnega značaja, pač pa

naj postanejo stalna dolžnost vseh občanov, hišnih svetov, krajevnih skupnosti organizacij združenega dela, skratka vseh, ki imajo na področju Hrastnika svoje bivališče in obrate.

PRORAČUN OBČINE TRBOVLJE SPREJET

Delegati vseh treh zborov skupščine občine Trbovlje so na svoji februarski seji med drugim obravnavali tudi proračun občine Trbovlje za leto 1983. Delegati ga zaradi nezadostne utemeljitve takrat niso sprejeli in so sklenili, da naj javna razprava o tem predlogu proračuna traja do 10. marca. Na seji 31. marca je bila poda-

na podrobna obrazložitev s strani izvršnega sveta in drugih strokovnih služb občine Trbovlje, pri čemer so upoštevali pripombe iz javne razprave. Nastopalo je tudi vprašanje, kako v bodoče financirati krajevne skupnosti, pa tudi vrsto drugih vprašanj bo treba pravočasno razrešiti, da ne bo v pripravi za sprejemanje proračuna za naslednje leto toliko pripomb.

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA S PODROČJA SLO

V aprilu tega leta je potekal v posameznih tozdih in delovnih skupnostih našega kombinata na področju Trbovelj program izobraževanja za vse delovne ljudi in občane s področja splošne ljudske obrambe in družbene samozaščite. Na predavanjih so bile obdelane štiri teme, ki so se nanašale na de-

lovanje družbeno-političnega in družbeno-ekonomskega sistema v krajevnih skupnostih in tozdi v vojnih in drugih razmerah. Poslušali pa so tudi predavanja o oklepni sredstvih in vodenju boja proti njim, o mobilizaciji v različnih pogojih in diverzantskem udejstvovanju. Vsa predavanja so bila zelo dobro obiskana, organizirali pa so jih komiteji za SLO in DS v posameznih temeljnih organizacijah, delovnih skupnostih in krajevnih skupnostih.

BENCINSKI BONI RAZDELJENI

V čaš od 28. do 29. marca tega leta so področne občinske skupščine razdeljevale bencinske bone za obdobje april — junij 1983. Razdelilna mesta so bila običajno v pisarnah krajevnih skupnosti. Bencinske bone so upravičenci prejeli za nakup goriva za osebne avtomobile, motorna kolesa in traktorje. Lastniki osebnih avtomobilov so dobili bone za 40 l bencina na mesec.

ZAKLJUČNA PRIREDITEV

Dne 25. marca je potekala v Delavskem domu v Trbovljah zaključna mednarodna mladinska prireditev, ki jo je pripravila občinska konferenca ZSM Trbovlje s sodelovanjem republiške konference ZSMS in klubi OZN. Te zaključne prireditve so se udeležili tudi predstavniki Polisaria — osvobodilnega gibanja iz Sahare. Na koncu prireditve so udeleženci prikazali tudi film o dejavnosti Polisaria.

RAZSTAVA DROBNEGA GOSPODARSTVA V ZASAVJU

Na pobudo zbornice in obrtnega združenja zasavskih občin so pripravili v čaš od 29. marca do 8. aprila v prostorih obrtnega združenja v Trbovljah na Ulici 1. junija, v hiši Škoberne, razstavo. Okoli 300 artiklov so razstavljale zasavske

delovne organizacije, Mehanika, Sijaj, Varnost, Elektroelement, Iskra in druge.

Razstavljali so izdelke, katere bi lahko izdelovali obrtniki oz. obrtni obrati v Zasavju. To je bil izziv domačemu obrtništvu za razširitev obrtne dejavnosti oz. drobnega gospodarstva. Podrobneje so govorili o problemih drobnega gospodarstva za okroglo mizo. Na tem razgovoru so ugotovili, da smo na tem področju razmeroma nerazviti. Preveč je administrativnih ovir pri odpiranju obrtnih obratov, možnosti za zaposlovanje večjega števila ljudi so omejene, deficitarna je storitvena dejavnost. Čeravno je v revirskih občinah 279 obrtnikov, pa ni v revirih nobene pogodbene organizacije združenega dela.

NOV STANOVANJSKI BLOK VSELJEN

Dne 29. marca tega leta je Samoupravna stanovanjska skupnost Trbovlje oziroma nje strokovne službe, razdelila ključke novo zgrajenih stanovanj v stanovanjskem bloku na Leninovem trgu. V bloku je 169 stanovanj raznih velikosti. V tem bloku je dobilo stanovanje tudi 34 članov našega kombinata. V novem bloku so enoinpolsobna, dvoinpolsobna in triinpolsobna stanovanja. Projekt so pripravili v IBT — toz Projektiva, projektanti arhitekti Gvido Burja, Ratko Blažič, Stane Golob, Jure Kolenc in drugi. Dela je izvajalo SGD Beton — toz Operativa Zasavje, Trbovlje. Investitor je bila samoupravna stanovanjska skupnost občine Trbovlje.

V kratkem bodo pričeli v podaljšku tega bloka graditi 84-stanovanjski blok, potem pa bo gradnja na tem območju v glavnem končana.

KRIMINALNIH DEJANJ JE VEČ

Po podatkih notranjih organov iz revirskih občin se je število kriminalnih dejanj v lanskem letu povečalo na 2179.

od prejšnjih 1170. V tem številu so vsote tatvine, goljufije, grabež, pretepi, vlomi in druga kriminalna dejanja. Vrednost oz. višina škode znaša preko 24 milijonov din, kar je za okoli 60 % več kot leto poprej. Povečalo se je število neznanih storilcev raznih dejanj. Če bi vsi občani in pristojne službe v posameznih organizacijah združenega dela, pa tudi pristojni organi v drugih organizacijah vestneje opravljali svoje delo, bi do tolikšnega števila delikvenc ne prihajalo. Na nas vseh leži velika naloga, da se v okviru družbene samozastite upremo in odpravimo vsakovrstna kriminalna dejanja.

TEDEN UGODNEGA NAKUPA V ZAGORJU

V čaš od 9. do 17. aprila tega leta je potekal v Zagorju »teden ugodnega nakupa«. Razstavo so pripravili v prostorih Delavskega doma. Razstavljali so pohištvo, konfekcijo, belo tehniko, obutev, akustične aparate. Nudili so ugodne kredite, pa tudi popuste. Teden je pripravila ABC Pomurka, Trgovsko podjetje 1. junij Trbovlje.

POŽIVITEV DOMAČE OBRTI V ČRNOMLJU

Komite za družbeni razvoj občine Črnomelj je predlagal turističnemu društvu, planinskemu društvu in Integralove mu tozdu Bela Krajina, da organizirajo prodajo izdelkov domače obrti v vseh krajih, ki jih obiskujejo turisti. Dali so tudi pobudo za kakšne izdelke naj bi šlo. Na vsak način želijo povečati vir dohodkov iz turizma.

CEMENTARNA PRIČELA UPORABLJATI PREMOG

Cementarna Trbovlje je pred leti opustila zaradi spremembe tehnologije izdelave cementa, uporabo premoga kot tehnološkega goriva pri pridobivanju klinkerja. Prešli so na uporabo

mazuta.

Glede na to, da pa so pri dobavah tega goriva omenjeni zaradi deviznih težav, so se odločili, da bodo že v letošnjem letu uporabili 22.000 ton premoga iz zasavskih premogovnikov za kurjenje njihovih peči. V glavnem bodo seveda uporabljali mazut kot tehnološko gorivo, kar pa bodo kombinirali z uporabo premoga.

SENOVO DOBILO TURISTIČNO DRUŠTVO

Krajevna skupnost Senovo je dala pobudo za ustanovitev turističnega društva. Ustanovili so ga za področje svoje krajevne skupnosti, pa tudi za področje KS Koprivnica. Za predsednika so izvolili Miho Senico. Že na občnem zboru so ustanovili več odborov, ki bodo imeli na skrbi hortikulturno urejanje kraja, razvoj planinstva in izletništva, kulturne prireditve, varstvo okolja, rekreacijo in propagando, mladinski turizem, lov ter ribolov itd. Prizadevali si bodo tudi za ureditev čistilnih naprav, za izvedbo raznih akcij za čiščenje in urejanje kraja, postavljali pa bodo tudi posebne panoje za plakativiranje.

STEKLARNA IN SIJAJ SE PRIPRAVLJATA NA ZDRUŽITEV

Poročali smo že, da se kolektiva Steklarne in Sijaja iz Hrastnika intenzivno pripravljata na referendum, ki bo majo tega leta, in na katerem se bodo odločali o združitvi v novo delovno organizacijo. V aprilu tega leta so potekale razprave o dokumentih za združitve. Razpravljali so po posameznih delovnih skupinah.

Z združevanjem dela in sredstev bodo okrepili materialni in družbeni položaj obeh delovnih organizacij, zagotovljena bosta delovna in materialna varnost ter ustvarjalne možnosti. V Hrastniku bo v primeru ugodnega izida referenduma na-

stala ena največjih delovnih organizacij v Jugoslaviji za proizvodnjo svetilk, ki bo imela tudi dobre skupne strokovne službe. O namenih in ciljeh združevanja so delavci obeh delovnih organizacij dobro seznanjeni, zato se bodo lahko odločali o združitvi.

STANARINE VIŠJE

V Hrastniku so se stanarine povečale od 1. aprila dalje za 30 %, medtem ko so se najemnine za lokale v družbeni lasti zvišale za 30 %. Dogovorili pa so se tudi, da naj bi ekonomske stanarine dosegli šele v letu 1987.

V Zagorski občini so pripravili predlog za 26,9 % zvišanje stanarin, ki naj bi jih uveljavili 1. junija tega leta. V Trbovljah so predvideli 30 % zvišanje stanarin s 1. junijem tega leta. Seveda pa bodo vsi ti predlogi intenzivno obravnavani in preučeni na raznih ravneh, predvsem v interesnih skupnostih stanovanjskega gospodarstva, pa tudi v drugih organizacijah.

ZEMLJO SMOTRNEJE OBDELOVATI

Pred nedavnim se je kmetijska zadruga revirskih občin — temeljna zadružna organizacija Trbovlje dogovarjala s Hmezadom iz Žalca, da bi ustanovili pašno skupnost z namenom, da bi slabo oz. nekoristične travniške površine bolje izkoristili. Omenjeno je bilo, da naj bi ustanovili takšno pašno skupnost na področju Mrzlice. Ugotovili so namreč, da je v Zasavju 588 hektarov kmetijskih zemljišč v zasebni in 32 ha v družbeni lasti, ki bi jih lahko smatrali za slabo obdelana ali celo neobdelana. Pri zasebni lasti gre za zemljišča ostarelih kmetov, nadalje kmetije brez naslednikov, neurejeno lastniško razmerje in podobno. Želja in celji ter nameni so, da bi sleherno zemljišče obdelali in tako na ta način olajšali preskrbo tudi na našem območju, čeravno ni izrazito kmetijsko.

USPEH RUDISA

Dne 15. aprila so na sedežu poslovne skupnosti RUDIS podpisali pogodbo z rudnikom Djurdjevik iz SR BIH o dobavi in montaži štirih drobilnih naprav za drobljenje jalovine v vrednosti 647 milijonov din. Drobilne naprave bodo imele zmogljivost 300 ton na uro. Namestili jih bodo na površinskem kopu rudnika Djurdjevik iz sozd Titovi premogovniki Tuzla.

Rudis je pred 15 leti postavil in opremil težkotekočinsko separacijo premoga, zdaj pa bo dobavil štiri do 400 ton težke drobilce, s čimer naj bi zmanjšali stroške odkrivanja premogovnih plasti. Dela bo izvajala Strojna tovarna Trbovlje. Ta ima v načrtu, da bi dobavili tudi nadaljnje štiri računalniško vodene drobilne naprave za površinska kopa. Potočarji in Turja. Gre za prve tovrstne drobilne računalniško vodene naprave v Jugoslaviji.

DAN ŠOLE V TRBOVLJAH

Dne 18. aprila je praznovala osnovna šola Trbovlje svoj 10-letni jubilej. V dopoldanskih urah je bila slavnostna seja šolskega sveta ob navzočnosti prosvetnih delavcev. Podelili so vrsto priznanj najbolj uspešnim in zaslužnim delavcem, nato pa je bil kratak koncertni program za udeležence v večnamenskem prostoru šole. Od 10. do 11.30 so imeli učenci ulični tek, popoldan ob 16.30 so odprli v likovni galeriji Trbovlje razstavo mladih likovnikov ter posebej ročnodelske in tehnične izdelke. Ob 17. uri pa so nastopili v gledališki dvorani Delavskega doma učenci z recitacijsko pevskega pevskimi, ritmičnimi točkami, petjem itd. Prireditve je bila prav prijetna, nastopi kakovostni in neprisiljeni, zvrstili pa so se učenci — nastopajoči iz vseh pedagoških enot. Šola proslavlja vsako leto svoj dan ob obletci ustanovnega kongresa KPS na Čebinah.

TEČAJ ZA GORSKO STRAŽO

Planinsko društvo Trbovlje je organiziralo 27. aprila celodnevni tečaj za gorsko stražo. Potekal je v prostorih društva. Tečaja se je udeležilo precej članov tega društva, mlajših in starejših (tl).

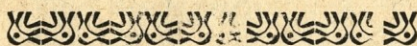
Gojenje malih živali za razvedrilo in korist

Čutimo se dolžne, da se oglasimo v glasilu »Srečno« in povemo nekaj besed ne o proizvodnji, ne o nakopnem premogu. Namreč, naše društvo gojiteljev malih pasemskih živali je imelo 26. 2. 1983 svoj občni zbor, na katerem smo ugotovili, da se v našem društvu nahaja precej rudarjev. Sklenili smo, da na vsak način število rudarjev v naših vrstah povečamo. Zakaj? Že v letu 1933 je obstajalo društvo rejcev malih živali, ki je bilo že pred petdesetimi leti eno najagilnejših v Sloveniji. Razstava pred petdesetimi leti je pokazala veliko rivalnost med takratnimi rudarji, saj so prav oni prednjačili v tedanjen društvu. Takratna razstava je imela namen skupnega delovanja, saj je bilo videti med vse-mogočimi živalmi tudi kletke s pticami. Na naši zadnji razstavi v Ljubljani, ki je bila na republiški ravni, si lahko opazil ogromno živali od raznih pasem zajcev, kokoši, golobov, nutrij, rac, gosí, ptičev itd. Bila je največja razstava v Jugoslaviji do sedaj. Tudi Trboveljčani smo bili prisotni. Za naše živali smo dobili odlične ocene in tudi najvišja možna odličja. V decembru smo imeli razstavo malih živali v Zagorju. Prvič smo razstavljali res veliko število živali, med katerimi so bili eksemplarji — šampioni. Obisk v Zagorju je bil zelo razveseljujiv. Tudi obiskovalci — rudarji iz Zagorja, so se zelo pohvalno izrekli o živalih in izrazili želje po sodelovanju.

Pripominjamo, da naše društvo zajema člane tudi iz Hrastnika in Zagorja. Naša želja je, da bi Trboveljčani, ki imajo terenska območja

za gojenje malih živali, tudi z nami sodelovali. Videli boste lahko, da v tem težkem gospodarskem času, ko se je treba odpovedati marsikateri dobrini, lahko z gojenjem živali pomagata sebi oziroma družini pri življenjskem standardu ter uživanju v tem hobiju. Največji pa je užitek, ko gojitelji opazujemo rast in razvoj naših živali. Veselimo se, ko pripravljamo razstave. Rudarji, pričakujemo vas, obiščite nas v naših društvenih prostorih na 1. junij št. 2, to je v spodnjih prostorih stare lekarne. Dobimo se vsak zadnji petek v mesecu ob 18. uri. Tu dobite vsa pojasnila o živalih in krmi. Pri-dite — čakamo vas!

Društvo gojiteljev pasemskih
malih živali Trbovlje

Zahvala

Ob izgubi očeta Franceta Bajde se iskreno zahvaljujem delovni organizaciji IMD — in ožjim sodelavcem za podarjeno cvetje in izrečeno sožalje.

Hčerka Vanda z družino

Načrt izletov PD Kum v letu 1983

- 2. januar
 - Tradicionalni novoletni pohod na Kum
- 18. in 19. februar
 - Spomnski pohod na Stol
- 12. in 13. marec
 - Zimski pohod na SNEŽNIK — vodi Igor Herman
- 27. marec
 - Zimski pohod na PORE-

- ZEN — vodi Albin Hauptman
 - 16. april
 - Kondicijski pohod — ČEM-ŠENISKA PLANINA — TRBOVLJE vodi Marjan Brinar in Janez Vresk
 - 1. maj
 - Prvomajski zbor delavcev na MRZLICI
 - 7. maj
 - Udeležba na pohodu po POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE
 - 21. maj
 - Izlet na KOZLOVO GORO — KUM — ŠKRATOV DOL — RADEČE vodi Viki Marolt in Drago Hribar
 - 28. maj ali 4. junij
 - Partizanski pohod na VRHE
 - 3., 4. in 5. junij
 - Izlet na POHORJE — vodi Miro Pirnar in Lado Forte
 - 26. junij
 - Izlet na MANGART — vodi Albert Tkavc in Jadranko Umek
 - 22., 23. in 24. julij
 - Izlet na TRIGLAV — vodi Gvido Lovše in Anita Vovk
 - 13. avgust
 - Izlet BOHINJ — VOGEL — ČRNA PRST — BOHINJSKA BISTRICA — vodi Bine Hauptman, Dušan Humski
 - 27. avgust
 - Izlet na ŠPIK — vodi Janez Brinar in Bojan Šprogar
 - 17. september
 - PIKNIK — vodi Alojz Finc in Anita Vovk
 - 3. september
 - Tabor ljudske fronte na MRZLICI
 - 10. in 11. september
 - Dan planincev v SPODNJI KRMI — vodi Drago Hribar Dušan Humski in Albert Tkavc
 - 1. oktober
 - Izlet in markiranje poti OSTREŽ — KUM — vodi Janez Novak in Viki Jarc
 - 15. oktober
 - Izlet v neznano — vodi Igor Herman in Janez Brinar
- Prijave za posamezne izlete bomo sprejemali v društveni pisarni na Opekarni 7 teden

dni pred izletom. Izleti bodo organizirani z rednimi prevoznimi sredstvi. V primeru, da bo dovolj prijavljenih bomo organizirali lastni avtobusni prevoz.

Izletniški odsek
PD KUM

Kategorizirani športniki iz naših krajev

Zveza telesnokulturnih organizacij Slovenije je pred kratkim objavila pregled kategoriziranih športnikov SR Slovenije za leto 1983. Pregled temelji na dosežkih oziroma rezultatih, doseženih v letu 1982. Objavljamo pregled kategoriziranih športnikov iz krajev, v katerih delujejo naše DO, TOZD in DS.

Kategorizirani športniki se dele na:

- zaslužne športnike
- mednarodni razred
- zvezni razred
- perspektivne športnike

Podatke objavljamo po posameznih vrstah športa.

Kategorizirani športniki so:

1. alpinizem

a) zvezni razred

— Matevž Lenarčič, Planinsko društvo Trbovlje, AO;

2. brodarstvo — BJ Kajak — Kanu

a) zvezni razred

— Drago Delič, Brodarsko društvo Hrastnik;

— Drago Vovk, Brodarsko društvo Hrastnik;

— Robert Halzer, Brodarsko društvo Hrastnik;

b) podaljšanje zveznega razreda
— Peter Kauzer, Brodarsko društvo Hrastnik;

3. Namizni tenis

a) zvezni razred

— Vesna Ojsteršek, NTK Kemičar, Hrastnik;

— Andreja Ojsteršek, NTK Kemičar, Hrastnik;

4. Plavanje

a) mednarodni razred (podaljšuje)

— Boris Novak, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

b) zvezni razred

— Darja Alauf, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

— Nataša Urankar, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

5. ribolov — športni

a) zvezni razred

— Anton Butala, Ribiško društvo Črnomelj;

— Dušan Vučajnik, Ribiško društvo Brestanica;

6. strelstvo

a) zvezni razred

— Franc Rešetar, Strelska družina Rudnik, Hrastnik;

— Rajmond Cvetko, Strelska družina Rudnik, Hrastnik;

— Bogdan Slanšek, Strelska družina Okrogar — Skvarča, Zagorje;

— Ervin Korbar, Strelska družina Alojza Hohkrauta Trbovlje

Perspektivni športniki so:

1. alpinizem

— Boris Simončič, Planinsko društvo Trbovlje, AO;

2. brodarstvo — B Kajak

— Andrej Kovačič, Brodarsko društvo Hrastnik;

3. karate

— Irena Kokotec, KK Mlekarna Krško;

4. plavanje

— Andrej Zupančič, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

— Karmen Pusovnik, Plavalni klub Rudar, Trbovlje;

— Vesna Jelen, Plavalni klub Celulozar, Krško;

5. strelstvo

— Vesna Rems, Strelska družina STT, Trbovlje.

KATEGORIZIRANI
IN PERSPEKTIVNI
ŠPORTNIKI PO
OBČNAH

Občina	Kategorizirani športniki				perspek	skupaj
	zaslužni mednarndni zvezni					
Črnomelj	—	—	1	—		1
Hrastnik	—	—	8	1		9
Krško	—	—	1	2		3
Trbovlje	—	1	4	4		9
Zagorje	—	—	1	—		1
SKUPAJ:	—	1	15	7		23
Slovenija:	12	57	354	409		832

Kadrovske vesti

v času od 1. 3. 1983 do 31. 3. 1983

loš — sep. del., Matič Nedeljko — sep. del., Tahirovič Ahmet — sep. del.

TOZD PH: Flis Vili — vozač, Korpar Stanko — učnik, Mijatović Milorad — vozač, Zajšek Rudi — učnik, Hajeshen Marjan — učnik, Radovac Blaž — učnik, Hribovšek Stanko — učnik, Ojsteršek Dušan — učnik, Davidovič Luka — učnik, Delič Enes — učnik, Maček Ferdinand — učnik, Bevc Stojan — kopač, Lukič Momir — kapač

TOZD P Ojstro: Poglavec Roman — učnik, Zečeri Skender — učnik,

PRIHOD

DO ZPT

TOZD PT: Stanič Stane — kontrol. zrakov, Čestič Milenko — kopač, Čavar Zlatko — pom. ključ., Jazbinšek Milan — vozač, Jurič Jože — vozač, Mak Ciril — vozač, Dekić Hamdija — vozač

TOZD RESD Trb.: Tomše Zoran — strugar, Tomše Sandi — električar, Pošebal Janko — električar
DS PD Trb.: Bolte Kristina — čistilka

TOZD sep. Trb.: Markuljevič Mi-

Brčina Franjo — kopač, Brčina Ivan — kop. pom., Guček Andrej — učnik, Hlaštac Drago — učnik, Tržan Milan — učnik

TOZD RESD Hr.: Bukovec Anton — kovinar, Zagorc Valter — strugar, Drgan Marjan — električar

DS PD Hr.: Klanjšek Milena — čistilka, Leskovšek Jakob — kopalščnik

TOZD P Ko: Mizorič Ludvik — kopač, Meh Jože — učnik, Sotenšek Martin — učnik, Gazibera Meaz — kopač, Juvančič Izidor — vozač, Bučevac Jože — učnik, Žibert Štefan — učnik

TOZD RESD Zag.: Mihelčič Daniel — avtoklepar, Kic Ludvik — strežnik kompresorjev, Gregorinčič Ivan — kovinar

TOZD Sep. Zag.: Osmanović Šesmo — sep. del., Kajtna Samo — sep. del.

DS PD Zag.: Pavlič Martin — pom. del.

DO RGD

TOZD RIG: Draksler Marko — vozač, Bajrič Nezir — vozač, Gavrilović Dragoljub — vozač, Sekić Osman — vozač, Stevanović Milan — kopač, Velič Remzija — kopač, Klančičar Anton — vozač, Gavranović Dimitar — rud. tehnik, Filipović Ljubica — čistilka, Terzić Murat — kopač

TOZD Avtoprevoz: Majcen Rihard — strojni inž.

TOZD GRAMAT: Radojčić Đorđe — zlagalec opeke, Pajzetović Meho — zlagalec opeke

DO TET

TOZD PEE: Brodnik Alojz — avtomehanik, Kramžar Milan — del., Zupančič Alojz — del., Lucu Dušan — ključav., Bidjović Danijel — ključav., Dolar Tomaž — del., Pajkiher Dušan — tesar, Dolanc Alojz II — del., Hodej Miroslav — del., Las Bojan — del., Zidanšek Janko — vod. instalater

TOZD VN: Tofolini Leopold — varilec

DO IMD

TOZD SIMD: Hadrovič Halida — čistilka

DS TSO: Gradišek Janez — rud.

tehnik, Forjan Ana — administrator, Kink Aljoša — dipl. rud. inž.

DS ASO: Marot Božo — dipl. politolog-pripravniki

ODHOD

TOZD PT: Žnidaršič Milan, kopač — upokojen; Hribernik Boni, motorov. — upokojen; Dežman Stane, učnik — upokojen; Tomše Zoran, strugar — prem. v drugo TOZD; Ivanušek Ivan, kopač — upokojen; Zagorc Valter, strugar — spor. prek.; Kranjc Jože, kopač — upokojen; Sekulič Radenko, kopač — v JLA

DS PD Trb.: Stanič Stane, del. — prem. v drugo TOZD; Selan Ivan, tirničar — upokojen; Strmole Marija, čistilka — upokojena; Meterc Angela, del. — upokojena; Drnovšek Jože, kopač — upokojen; Fikaš Jožefa, del. — upokojena

TOZD sep. Trb.: Majnar Albert, motorovod. — upokojen; Hribar Franc, sep. del. — spor. prek.; Kurnik Alojz, strojnik ses. — upokojen; Bučevac Jože, sep. del. — spor. prek.; Kantušar Vinko, del. — spor. prek.; Nikolič Mirko, kopač — v JLA

TOZD RESD Trb.: Planko Anton, kopač — upokojen; Kurnik Alfonz, pom. kop. — upokojen

TOZD PH: Hrastelj Ivan, pom. kop. — upokojen; Glavaš Milorad, učnik — pren. v posk. d.; Maistrovič Osman, kopač — upokojen; Rozman Jože, del. — spor. prek.

TOZD P Ojstro: Babič Martin, kopač — upokojen; Jager Jože, kopač — upokojen; Jakopič Franc, kopač — upokojen; Ocepek Jože, kopač — upokojen; Rutar Jože, kopač — upokojen; Strehar Alfonz, učnik — pren. v posk. d.; Omerović Safet, vozač — spor. prek.; Aleksič Mirsad, kopač — spor. prek.

TOZD RESD Hr.: Močilar Stane, strežaj komp. — upokojen; Sotler Alojz, kovač — upokojen; Kohne Vili, ključavničar — upokojen; Gruban Radivoj, kovinar — JLA

TOZD P Ko: Omahne Franc, jam. nadzornik — upokoj.; Bokal Bojan, strugar — spor. pr.; Sedlar Franc, motorist — upokojen; Drolc Anton, kopač — upokojen; Veber Dušan,

učnik — spor. prek.; Grašinar Anton, kopač — upokojen; Železen Vilfrid, učnik — spor. prek.; Pejič Stipe, kop. pom. — samov. prek.; Terzić Murat, kopač — spor. prek.

TOZD sep. Zag.: Kepa Stane, strojnik — upokoj.; Smailović Ago, sep. del. — samov. pr.

DS PD Zag.: Drim Rozalija, del. upokoj.

TOZD P JL: Grbec Matija, del. — inv. upok.

TOZD RESD Zag.: Medved Jože, kop. pom. — upokojen

TOZD RŠC: Halilović Salko, kopač samov. prek.; Omerović Hajrudin, kopač — v JLA

DS SS ZPT: Serša Ivan, izvaj. in likvid. faktur — upokojen; Forjan Ana, admin. — prem. v drugo DS; Gavranović Dimitar, rud. teh. — prem. v drugo DO

DO RGD

TOZD RIG: Kolar Alojz, kopač — upokojen; Zrim Štefan, kopač — upokojen; Ivnik Anton, vozač — samov. pr.; Flis Vili, učnik — spor. prek.; Mlakar Janez, kopač — spor. prek.; Aleksovski Kraljil, kopač — upokojen; Muselović Esed, kopač — samov. prek.; Divković Anto, vozač — samov. prek.

TOZD GRAMAT: Pohar Vinko, del. — disc. odp.; Husanović Jakov, uprav. stroj. — disc. odp.; Cerjak Marija, čistilka — upokojena

TOZD ESMD: Drgan Marjan, elektr. — spor. prek.; Bidjović Daniel, ključ. — spor. prek.

DO TET

TOZD PEE: Gunzek Ivan, elektr. — upokojen; Tofolini Leopold, varilec — prem. v drugo TOZD

TOZD VN: Krapina Nevenka, del. — inv. upok.; Plantan Julij, ključ. — spor. prek.

DS SS TET: Gršak Nevenka, kuhar. — spor. prek.

DO IMD

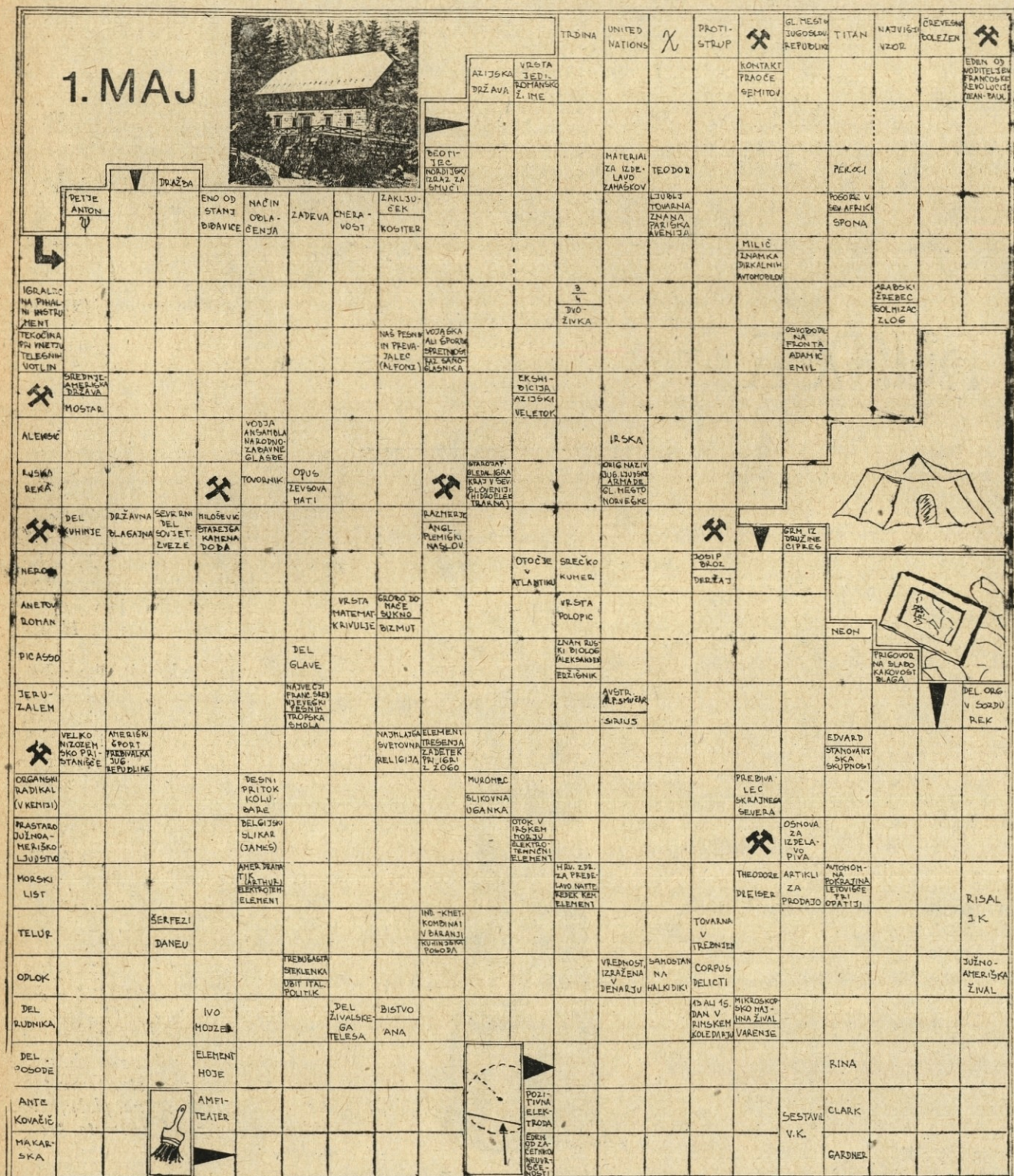
DS SS IMD: Majcen Rihard, stroj. inž. — prem. v drugo DO

DS ASO: Vidmar Marija, izvajanje kadrovske social. oprav. — upokojena; Pesko Zdravko, izvajanje arhivskih opravil — upokojen

kadrovske sektor
Ljuba Poznič

PRVOMAJSKA

nagradna križanka

PRVOMAJSKA NAGRADNA KRIŽANKA

Vsem reševalcem s pravilnimi rešitvami prvomajske nagradne križanke, objavljene v tej številki glasila Srečno, bomo z žrebom razdelili tri knjižne nagrade.

Izrezek iz časopisa pošljite na naslov:

SOZD REK Edvarda Kardelja, Uredništvo glasila Srečno, 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Pri žrebanju bomo upoštevali vse pravilne rešitve, ki bodo prispele do vključno 7. maja 1983.

FUMOR

Moj stari oče je bil rudar in rad pove kakšno smešno iz svojih knapovskih let.

Dolarjevega Janeza so vprašali, koliko premoga porabi čez zimo. Janez je dejal, da samo en koš. — Kako pa to delaš, da ga porabiš tako malo? so ga spraševali. — To je pa tako, je dejal Janez. — Kadar me začne zebsti, si zadenem koš premoga na hrbet pa ga nosim toliko časa po kuhinji, da se ogrejem, ko se ogrejem, ga prevzame moja žena. Tako delava vso zimo, pa nama je en koš premoga zadosti.

— □ —

Smešnico je pripovedoval stari oče.

— Francelj, boš šel kaj na dopust? so vprašali starega knapa.

— Ne morem, ko imam doma živino!

— Kakšno živino pa imaš?
Pa se je odrezal Francelj: — Zajca za škornje sezuvat, kozico za kuhanje in kobilu za drva žagati!

Izposojeni trenutki resnice

*Beseda na nepravem mestu uniči še
iako lepo misel.*

Voltaire

*Desetkrat obrni besedo na jeziku,
predno jo izrečeš.*

Ljudska modrost

*Pomembne besede znamenitih ljudi
so seme bodočnosti.*

Levstik

Edina tema, ki obstaja, je neznanje.

Shakespeare

Znanstveni dosežki so na tako visoki stopnji, da se z njihovo pomočjo človeštvo lahko osreči ali uniči.

Tito

*V samoti si lahko pridobiš vsega,
razen značaja.*

Stendhal

Zlo je kot mezeg: trmast je in neplođen.

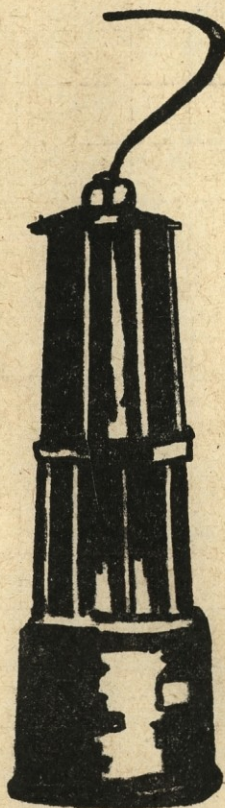
Hugo

*S talentom narediš, kar bočeš, z
genijem pa, kar moreš.*

Ingres

Tisti, ki ljubi, je vedno bližje ljubezni kot ljubljeni.

Girandoux

Glasilo Srečno izdaja SOZD Revirski energetske kombinat Edvarda Kardelja, n. sol. o., 61420 Trbovlje, Trg revolucije 12. Izhaja mesečno. Družbeni organ glasila je Časopisni svet — predsednik Albin Hauptman.

Glasilo ureja uredniški odbor: Jože Kirič, Franc Žgalin, Slavi Guna, Boris Jesenšek, Stefan Štok, Vladimir Breznik, Stanko Drnovšek, Dragica Bregant, Janez Oberžan (odgovorni urednik), Tine Lenarčič (urednik).

Naklada 3400 izvodov.

Tisk KTL — TOZD TIKa Trbovlje. Za člane kolektiva SOZD REK Edvarda Kardelja je časopis brezplačen. Rokopisov, fotografij skic, risb itd., ne vračamo.

Po mnenju republiškega sekretariata za Informacije, št. 421-1/74 z dne 9. 1. 1974, spada glasilo »Srečno« med proizvode iz 7. točke 1. odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu, za katere se ne plačuje temeljnega davka od prometa proizvodov.